

Kıbrıs Türk Federe Devleti Kurucu Meclisinin 4 Mayıs , 1976 tarihli birleşiminde kabul olunan “1976 Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası”, Anayasanın 94’üncü maddesi gereğince Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı tarafından Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle ilân olunur.

SAYI 16/1976

KIBRIS TÜRK SOSYAL SİGORTALAR YASASI (12/1979, 9/1981, 43/1982, 26/1985, 36/1988, 14/1990, 20/1991, 45/1998, 22/2001,32/2002,9/2003,18/2003, 56/2003, 12/2005, 8/2006, 62/2006, 29/2007 16/2008; 42/2008, 79/2009; 2/2010; 2/2012, 37/2015, 29/2017, 30/2017, 11/2019 ve 8/2020 sayılı Değişiklik Yasaları ile değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)

Kıbrıs Türk Federe Devleti Kurucu Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa "1976 Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası" olarak isimlendirilir.

Bölüm I GENEL KURALLAR

- Tefsir 2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
2,26/1985 “Asgari Ücret” Asgari Ücretler Yasası uyarınca, normal düz bir
2,9/1981 işçi için saptanan asgari ücreti anlatır.
“Bakanlar Kurulu”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır.
"Bakanlık", bu Yasayı uygulamakla görevlendirilen Bakanlık ve bu Bakanlığın bu Yasayı uygulamakla ilgili kuruluşlarını anlatır.
"Fon", Sosyal Sigortalar Fonunu anlatır.
"Meclis", Sosyal Sigortalar İdare Meclisini anlatır.
"Kıbrıs Cumhuriyeti", 1960 Tesis anlaşmaları ve Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası uyarınca kurulmuş Kıbrıs Cumhuriyetini ve idaresini anlatır.
11/2019 “Kısmi Aylık”, bu Yasa altında ödenmiş prim süreleri ile kendisine aylık bağlanamayan sigortalılara başka yasalar ve/veya yabancı ülkeler ile yapılan anlaşmalar uyarınca geçerli kabul edilen prim sürelerinin, bu Yasadaki prim süreleri ile birleştirilerek Pro-Rata hesaplama yöntemiyle bağlanmış olan aylığı anlatır.”
11/2019 “Lira” Türk Lirasını anlatır.
“Müstakil Aylık”, sadece sosyal sigortalar fonuna yatırılmış prim süreleri dikkate alınarak bu Yasa kurallarına göre bağlanmış olan aylığı anlatır.”
- Amaç 3. İş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, işsizlik, analık, malûllük, yaşlılık, evlenme, ölüm hallerinde bu Yasada yazılı şartlarla Sosyal Sigorta yardımları sağlanır.
- Kapsam 4. Aşağıda yazılı kişiler bu Yasaya göre sigortalı olurlar:
3,9/1981 (1) Kamu görevleri kadrolarında hizmete alınma şart tasarruflarına dayanarak çalıştırılanlar (Atama veya seçilme suretiyle siyasal görevlerde bulunanlar dahil),

- (2) bir hizmet veya çıraklık akdine dayanarak çalıştırılanlar (Tarım, Orman ve hayvancılık kesimi dahil),
- (3) kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanlar (Tarım, orman ve hayvancılık kesimi dahil),
- (4) işveren durumundaki Çiftçiler, (Tarım, Ormancılık ve hayvancılık kesimlerinde Ortakçı, yarıcı, müstecir ve benzerleri dahil).
- Sigortalı sayılmak veya sayılmamak halleri
5. Bu Yasanın uygulanmasında:
- (1) İşverenin ücretsiz çalışan ve 4. maddenin (3). fıkrasına tabi nitelikte bir işveren veya kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan bir kişi gibi sigortalı olmak istemeyen eşi, anası, babası, veya 18 yaşından büyük çocukları;
- (2) ev hizmetlerinde çalışanlardan 4. maddenin (3). fıkrasına tabi nitelikte kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan bir kişi gibi sigortalı olmak istemeyenler;
- 4,9/1981 (3) Askerlik mükellefiyetlerini yerine getirmekte olanlar,
- (4) ceza ve ıslâh evlerine ait işyerlerinde yaptırılan işten dolayı herhangi bir ücret ödenmeden çalıştırılan mahkûmlar
- (5) sağlık kuruluşlarında işe alıştırılmakta olan hasta veya malûller,
- 4,9/1981 (6) 14 yaşını doldurmamış olanlar ;
- 29/2017 (7) İlk defa sigortalı olduğu zaman altmış beş yaşını doldurmuş olanlar, ve
- 4,9/1981 (8) İşyeri merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında bulunup da iki yılı geçmemek üzere geçici görevli olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gönderilen yabancı uyruklular, sigortalı sayılmazlar.
- Bu maddenin (1) ve (2). fıkralarında belirtilen ve anılan nitelikte bir kişi gibi sigortalı olmak isteyenler bu Yasanın uygulanmasında 4.maddenin (3). fıkrasında yazılı kişilerden sayılırlar.
- İşveren, işveren vekili ve aracılık
6. Bu Yasanın uygulanmasında 4. maddenin (1) ve (2). fıkralarında belirtilen sigortalıları çalıştıran kamu veya özel, yerli veya yabancı, gerçek veya tüzel kişilere "işveren" denir.
- İşveren adına hareket eden ve işin ve işyerinin yönetiminde işveren yetkilerini haiz surette görev alan kimselere "işveren vekili" denir.
- Bu.Yasada geçen "işveren" deyimini "işveren vekilini" de kapsar ve "işverenin malî olmayan yükümlerinden dolayı işveren vekili de sorumludur.
- Bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde

işverenden iş alan ve kendi adına sigortalı çalıştıran üçüncü kişiye "aracı" denir.

Sigortalılar üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bununla sözleşme yapmış olsalar dahi, bu Yasanın işverene yüklediği mükellefiyetlerden dolayı, aracı olan üçüncü kişi ile birlikte asıl işveren de sorumludur.

- İşyeri 7. Bu Yasanın uygulanmasında 4. maddede belirtilen sigortalıların işlerini yaptıkları yerler "işyeri"dir.
İşin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ve araçlar da "işyeri"nden sayılır.
4. maddenin (1). fıkrasında belirtilen sigortalıların "işyeri", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içinde veya bu sınırlar dışında görevlendirildikleri her yerdir.
- Sigortalılığın Başlangıcı ve Sigortalı olma Zorunluluğu 5,9/1981 3,26/1985 2/2012 8. Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarında belirtilenler, göreve ve işe alınmalarıyla; (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında belirtilenler de herhangi bir işte çalışmaya başlamalarıyla, kendiliğinden "sigortalı" olurlar. Bu suretle sigortalı olmak hak ve yükümünden kaçınılamaz ve vazgeçilemez.
1 Haziran 1977 tarihinden önce veya sonra kendi nam ve hesabına bağımsız veya işveren olarak, bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü veya (4)'üncü fıkraları kapsamında sigortalı olmasını gerektiren bir işte çalışmakta olduğu halde, bu durumu müfettiş raporları ile daha önceden saptanmamış veya gerekli tescil işlemlerini yaptırmamış veya bu Yasa uyarınca aleyhine yasal kovuşturma işlemi yapılmamış 50 ve daha yukarı yaştaki kişiler sigortalı olmak için başvurdukları takdirde, daha önce sigortalı olup olmadıklarına ve bu madde kurallarına bakılmaksızın, başvurdukları tarihten en çok 3 yıl geriye dönük sigortalı olabilirler.
Hizmet akitlerine veya toplu sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlülüklerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda kurallar konulamaz.
Bu Yasa kapsamına giren sigortalılar; ayrıca kendi yasa veya kurallarına göre işleyen ve bu Yasada belirtilen veya belirtilmeyen yardım veya benzeri hak ve yükümlülükler sağlayan diğer kamu veya kamusal nitelikte kurum, kuruluş ve statülere de tabidirler. Bu kurum, kuruluş ve statülerle ilişkileri, kendilerine özgü yasa veya kurallara göre yürütülür. Bu Yasa kapsamına alınmış olmak, anılan kurum, kuruluş ve statü uygulamaları dışında kalmaya veya bırakılmaya hak vermez."
- Geçici görevle başka ülkeye gönderilme 9. İşveren tarafından geçici görevle başka ülkelere gönderilen sigortalıların bu Yasada yazılı hak ve yükümleri bu görevi yaptıkları sürece de devam eder.
- İşi veya işyerini bildirme 10. İşveren, sigortalı çalıştırmaya başladığı; bağımsız çalışanlarla çiftçiler de, bağımsız çalışmaya başladıkları ve bu çalışmayı terk ettikleri veya değiştirdikleri tarihten itibaren en geç bir ay içinde, örneği Bakanlıkça hazırlanacak bildirgeyi, Bakanlığın ilgili

kuruluşuna vermekle veya taahhütlü olarak göndermekle yükümlüdürler.

Kendilerine, Bakanlıkça bildirgenin alındığını gösteren bir belge verilir.

Bildirgenin Bakanlığa verilmemesi veya geç verilmesi bu Yasada belirtilen hak ve yükümleri kaldırmaz.

Sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devrolunması veya intikal etmesi halinde de, yeni işveren bildirge vermekle yükümlüdür. Bu işlerde çalışan sigortalıların sigorta hak ve yükümlülükleri devam eder.

Sigortalıların bildirilmesi ve bildirilmeyen sigortalılar için yapılacak işlem 6, 9/1981

11. (1) (a) İşveren, çalıştırdığı sigortalıların işe başlamaları ile işten ayrılmalarını,
- (b) Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanlarla işverenler de işe başlamaları ile işi bırakmalarını, örneği Bakanlıkça hazırlanacak bildirelerle en geç bir ay içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

- (2) Sigortalı çalıştırılmaya başlandığının süresi içinde Bakanlığa bildirilmemesi halinde bildirgenin sonradan verildiği veya sigortalı çalıştırıldığının Bakanlıkça saptandığı tarihten önce meydana gelen iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde ilgililerin sigorta yardımları Bakanlıkça sağlanır.

Sigortalı çalıştırılmaya başlandığı Bakanlığa bildirilmiş veya bu husus Bakanlıkça saptanmış olmakla beraber, yeniden işe alınan sigortalılardan, süresi içinde Bakanlığa bildirilmeyenler için de, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde gerekli sigorta yardımları Bakanlıkça sağlanır.

Ancak, yukarıdaki paragraflarda belirtilen sigorta olayları için Bakanlıkça yapılan ve ileride yapılması gerekli bulunan her türlü masrafların tutarı ile, gelir bağlanırsa bu gelirlerin 23. maddede sözü geçen tarifeye göre hesap edilecek sermaye değerleri tutarı, 28. maddede yazılı sorumluluk halleri aranmaksızın, işverene ayrıca ödettilir.

- (3) Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanlarla işverenler, işe başlamaları ile işten ayrılmalarını süresi içinde Bakanlığa bildirmemeleri halinde, iş kazasına uğradıkları veya meslek hastalığına tutuldukları takdirde, iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortaları için öngörülen yardımlardan faydalanamazlar.

Ancak, bildirim yapıldığı tarihten önceki iş kazası veya meslek hastalığı için bildirim yapıldığı tarihten itibaren 34. maddedeki sağlık yardımları ile 38. madde kuralları şartlarına tabi olarak geçici iş göremezlik ödeneklerinden faydalanırlar.

Resen Kayıt
11/2019

11A. Sosyal Sigortalar Dairesinde teftiş ve denetimlerle ilgili memurlar veya başka Kamu İdareleri memurlarınca yapılacak soruşturma, denetim ve incelemeler sonucunda veyahut bankalar veya diğer Kamu İdareleri tarafından düzenlenen belgelerden ve alınan yazılı bilgilerden, işyerinin faaliyette olduğu, işçi çalıştırdığı, kendisine veya işçilerine ait işe giriş çıkış bildirgesi, prime esas kazançları gösteren belgeler ile işyerine ait tescil ve faaliyete başlama ve son verme tarihi ile ilgili bildiregeleri sunmadığı veya noksan sunduğu anlaşılmalara, kayıtlarının tespitler sonucu elde edilen bilgi veya belgelere göre Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürü veya Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürünün yetkili kılacağı personel tarafından resen düzenleneceği yazılı olarak tebliğ edilir.

İlgili kişi, tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde bu karara karşı bilgi, belge ve maddi delillerle birlikte gerekçesini sunarak Sosyal Sigortalar İdare Meclisine yazılı olarak itiraz edebilir.

Sosyal Sigortalar İdare Meclisine 30 (otuz) gün içerisinde itiraz etmeyen veya Sosyal Sigortalar İdare Meclisine bilgi, belge ve maddi delillerle itiraz gerekçesinisunup, Sosyal Sigortalar İdare Meclisinin en geç 30 (otuz) gün içinde yaptığı değerlendirme sonucunda itirazı reddedilenlerin kayıtları, tespitler sonucu elde edilen yazılı bilgi veya belgelere göre Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürü veya Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürünün yetkili kılacağı personel tarafından resen düzenlenir.

Primlere esas
tutulacak
günler
7,9/1981
2/2012

12. Yasa ve toplu sözleşmelere göre normal aylık çalışma saatini dolduran ve buna göre prim ödeyen sigortalı için bu süre prim günü bakımından otuz gün olarak kabul edilir.

Ayrıca Fondan;

- (1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası ve analık sigortasından geçici işgöremezlik ödeneği,
 - (2) Bin seksen günü aşmamak koşulu ile işsizlik sigortası ödeneği,
 - (3) Bin seksen günü aşmamak koşulu ile hastalık sigortasından geçici işgöremezlik ödeneği,
- olarak ödenen günler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için prim günü olarak hesaplanır.

1 Şubat 2012 tarihinden önce; İşsizlik sigortasından işsizlik ödeneği alınan tüm süreler, hastalık sigortasından, analık sigortasından ve iş kazaları ile meslek hastalığı sigortalarından geçici işgöremezlik ödeneği alınan tüm süreler uzun vadeli sigorta kolları bakımından prim günü olarak aynen kabul edilir.

Ancak yukarıda belirtilen sigortalılardan, işsizlik sigortasından işsizlik ödeneği alınan süreleri ile hastalık sigortasından geçici işgöremezlik ödeneği alınan süreleri bin seksener günden fazla olan sigortalılar için, 1 Şubat 2012 tarihinden sonra ortaya çıkacak işsizlik ödeneği ve hastalık, geçici işgöremezlik ödeneği süreleri uzun vadeli sigorta kolları bakımından dikkate alınmaz.

Bölüm II
İŞ KAZALARI İLE MESLEK HASTALIKLARI SİGORTASI

İş kazası ve meslek hastalığının tanımı

13. Bu Yasaya göre -

(1) İş Kazası :

- (a) Sigortalının, işyerinde bulunduğu sırada veya yürütülmekte olan iş dolayısıyla ;
- (b) sigortalının işverenin emri ile başka bir yere gönderildiği sırada ;
- (c) kadın sigortalının emzikli çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda ;
- (ç) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere götürülüp getirilmeleri sırasında meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedence veya ruhça arızaya uğratan olaydır.

8, 9/1981

(2) Yasanın. 4. maddesi kapsamındaki bir sigortalının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içinde işine giderken veya gelirken kazaya uğraması halinde, sigortalının belli bir yolda ve belli bir araçla gitmesi zorunda olup olmamasına bakılmaksızın o kaza bir iş kazası sayılır.

4,26/1985

Sigortalının herhangi bir şekilde yaralanmasına neden olacak her türlü olay, türüne, yerine ve zamanına bakılmaksızın, bu Yasa amaçları açısından iş kazası sayılır.

(3) Meslek hastalığı, sigortalının çalıştığı işin veya işyerinin niteliğine göre tekrarlanan bir nedenle veya işin yürütüm koşulları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi arıza halleridir.

Sağlanan yardımlar

14. İş kazalarıyla meslek hastalıkları halinde sağlanan yardımlar:

- (1) Sağlık yardımı yapılması
- (2) geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi;
- (3) sürekli iş göremezlik hallerinde gelir verilmesi;
- (4) protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması onarılması ve yenilenmesi;
- (5) iş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla bedeni veya ruhi bir arızaya uğrayanlardan ülkede tedavisi kabil olmayıp, ancak Bakanlıkça uygun görülen diğer bir ülkede kısmen veya tamamen tedavisi mümkün görülen ve mesleğinde uğradığı iş göremezlik derecesinin azalabileceği Bakanlıkça belirlenen yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği sağlık kurulu raporu ile tespit edilen sigortalının ve bu raporca belirtilmişse , refakatçisinin, gidip gelme yol paraları ile o yerde kalış ve

- tedavi giderlerinin ödenmesi,
(6) cenaze gideri karşılığı verilmesi;
(7) Sigortalının ölümünde hak sahiplerine gelir bağlanması

Sağlık yardımlarının kapsamı

15. İş kazalarıyla meslek hastalıkları halinde sigortalıya yapılacak sağlık yardımları, sigortalının ;
- (1) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gerekli klinik ve laboratuvar muayenelerinin sağlanması, gerekirse sağlık müessesesine yatırılması ve her türlü tedavinin yapılması,
(2) tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme araçlarının sağlanması ,
şeklinde olur.

Bu sağlık yardımları sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme yeteneğini artırma amacını güder.

Sağlık yardımlarının süresi
9,9/1981

16. Sağlık yardımı, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalıların sağlık durumunun gerektirdiği sürece devam eder.

Bu yardımlar, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığına tutulan sigortalının sağlık kuruluşunca tedaviye alındığı tarihten başlar.

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik geliri almakta olan veya bu geliri sermayeye çevrilerek kendilerine ödenmiş bulunanlardan, aynı iş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla yeniden tedavi edilmeleri Bakanlığın uygun göreceği yetkili sağlık kuruluşlarının sağlık kurulu raporu ile gerekli gösterilenler de sağlık yardımlarından yararlandırılırlar.

İşverenin yükümü

17. İşveren, iş kazasına uğrayan. sigortalıya, Bakanlıkça işe el konuncaya kadar, sağlık durumunun gerektirdiği sağlık yardımlarını yapmakla yükümlüdür. Bu amaçla yapılan ve belgelere dayanan masraflarla yol paraları Bakanlıkça işverene ödenir.

5,26/1985

Yukarıda belirtilen yükümlerin yerine getirilmesindeki ihmal veya gecikmeden dolayı, sigortalının tedavi süresinin uzamasına, malûl kalmasına veya malûllük derecesinin artmasına sebep olan işveren, gerek Bakanlığın gerekse sigortalının bu yüzden uğrayacağı her türlü zararı ödemekle yükümlüdür.

Geçici iş görmezlik ödeneği

18. İş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalıya her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir.

Hekim tavsiyelerine uymazlık

19. İş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla hekimin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere uyulmaması yüzünden tedavi süresinin uzamasına, malûl kalmasına veya malûllük derecesinin artmasına sebep olan sigortalının geçici iş göremezlik ödeneğinin veya sürekli iş göremezlik gelirinin kendisine yüklenebilecek kusurun

		raporda belirtilen oranındaki kısmı, Bakanlık tarafından düşürülebilir. Şu kadar ki, bu düşürme % 50'yi geçemez.
10,9/1981		Ancak hekimin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere elde olmayan nedenlerle uyulmadığı hekim raporunda belirtildiği takdirde geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri kesilmez.
		Bakanlığın yazılı bildirisine rağmen, teklif edilen tedaviyi kabul etmeyen sigortalıya, tedavi için Bakanlığa başvuracağı tarihe kadar sağlık yardımını yapılmayacağı gibi geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri de verilmez.
Meslek hastalığının saptanması 2, 20/1991	20.	Meslek hastalığı halinde, bu Yasada öngörülen yardımlardan yararlanmak için, sigortalının çalıştığı işte meslek hastalığına tutulduğunun, Bakanlık tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak sağlık işlemleri ile ilgili Tüzükte belirtilen esaslar çerçevesinde hekim raporu ile saptanması gereklidir.
Sürekli iş göremezlik hali	21.	Geçici iş göremezlik hali sonunda Bakanlığın sevk edeceği sağlık kuruluşunun sağlık kurulu tarafından verilecek raporlarda belirtilen arızalarına göre, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 10 azalmış bulunduğu Bakanlıkça tespit edilen sigortalı, sürekli iş göremezlik gelirine hak kazanır.
Sürekli iş göremezlik gelirinin hesaplanması	22.	Sürekli iş göremezlik geliri, sigortalının mesleğinde kazanma gücünün tamamını veya bir kısmını yitirmiş bulunmasına göre hesaplanır. Sürekli ve tam iş göremezlikte sigortalıya yıllık kazancının % 70'ine eşit bir gelir bağlanır. Sürekli kısmî iş göremezlikte sigortalıya bağlanacak gelir, tam iş göremezlik geliri olarak hesaplanacak miktarın iş göremezlik derecesi oranındaki tutarıdır. Sürekli kısmî veya sürekli tam iş göremez durumundaki sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise, bu gelir % 50 artırılır.
Gelirin sermayeye çevrilmesi 3, 20/1991	23.	Tam veya kısmî sürekli iş göremezlik geliri sigortalıya ömrü boyunca verilir. Ancak iş kazası sonucu saptanan sürekli kısmî iş göremezlik derecesinin %25'den az olması ve bunun üç yıl içinde değişmesinin Bakanlıkça mümkün görülmemesi hallerinde, sigortalının isteği üzerine bu gelirler sermayeye çevrilerek ödenir. Sermaye tutarı Dairece hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak tarifeye göre hesaplanır.
Eş ve çocuklara gelir bağlanması 2/2012 11/2019	24.	İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde aşağıdaki kurallar uygulanır: (1) Ölen sigortalının bu Yasanın 96'ncı maddesi uyarınca tespit edilecek yıllık kazancının % 70 (yüzde yetmiş)'inin: (A) (a) Dul karısına %50 (yüzde elli)'si, gelir alan çocuğu bulunmayan dul karısına üçte ikisi;

- (b) Sigortalı kadının ölümü tarihinde çalışmayacak durumda malul veya 60 (altmış) yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına %50 (yüzde elli)'si, gelir alan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi oranında gelir sağlanır.
- 11/2019 (B) (a) Herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmayan veya herhangi bir yasa altında aylık veya gelir almayan veya evli olmayan çocuklardan:
- (i) 18 (on sekiz) yaşını, orta öğrenim yapması halinde 20 (yirmi) yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 27 (yirmi yedi) yaşını doldurmamayan çocukların her birine %25 (yirmi beş)'i, Bakanlıkça uygun görülecek yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği Sağlık Kurulu Raporu ile çalışmayacak durumda malul olduğu saptananlara evli olup olmadığına bakılmaksızın % 25 (yirmi beş)'i;
- (ii) Yukarıdaki (i) alt bendinde belirtilen çocuklardan ana ve babaları arasında evlilik bağlantısı bulunmayan veya sigortalının ölümü tarihinde evlilik bağlantısı bulunmakla beraber, anaları sonradan evlenenlerin her birine %50 (yüzde elli)'si;
- (iii) Yukarıdaki (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen Sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalan veya sonradan anasız ve babasız kalan çocuklara aylık veya gelir almama koşulu aranmaksızın %50 (yüzde elli)'si oranında gelir bağlanır.
- 11/2019 (b) Yukarıdaki (i), (ii) ve (iii) alt bentlerinde belirtilen koşulların herhangi birinin sonradan ortadan kalkması halinde, bağlanan gelir kesilir. Kesilme nedenlerinin ortadan kalkması halinde yukarıdaki (a) alt bendine göre gelir yeniden ödenmeye devam edilir.
- 11/2019 (c) Evliliğin ölüm nedeniyle son bulması halinde, eşinden de aylık ve/veya gelir almaya hak kazanan çocuğa, sadece bu aylık ve/veya gelirlere fazla olanı ödenir.
- (2) Sürekli kısmi iş göremezlik geliri sermaye olarak ödenmiş bulunan sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine, sigortalıya verilen sermaye nazara alınmaksızın, bu Yasa kurallarına göre gelir bağlanır.
- (3) Sigortalının ilgili mevzuat uyarınca evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş yahut babalığı hükme bağlanmış çocuklarıyla, sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak gelirden yukarıda belirtilen esaslara göre

- yararlanırlar.
- (4) Hak sahibi eş ve çocuklara bağlanacak gelirlerin toplamı sigortalının yıllık kazancının %70'ini geçemez. Bu sınırın aşılmaması için gerekirse hak sahibi kimselerin gelirlerinden orantılı olarak indirimler yapılır.
- 11/2019 (5) Bu madde altında dulluk geliri alan kişiler hakkında aşağıdaki kurallar uygulanır:
- (a) Dulluk geliri alan bir kişinin evlenmesi halinde geliri durdurulur.
- (b) Dulluk geliri alan iki dulun evlenmesi halinde geliri düşük olanın geliri kesilirken yüksek olan gelir verilmeye devam edilir.
- (c) Evliliğin ölüm haricinde son bulması halinde taraflara ilk eşlerinden elde ettikleri gelir hakları iade edilir.
- (d) Evliliğin taraflardan birinin ölümü ile son bulması halinde sonraki eşten de gelir almaya hak kazanan eşe gelirlerden fazla olanı ödenir.
- 2/2012 25. 2/2012 sayılı değişiklik yasasıyla yürürlükten kaldırıldı.
- Sigortalının kontrol muayenesi 26. Sürekli iş göremezlik geliri bağlandıktan sonra sigortalı, her zaman, iş göremezlik derecesinde bir artma olduğunu veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç duruma girdiğini ileri sürerek gelirden değişiklik yapılmasını isteyebileceği gibi, Bakanlık da, sigortalıyı her zaman kontrol muayenesine tâbi tutabilir.
- Gerek sigortalının başvurması üzerine, gerek Bakanlıkça uygun görülecek yetkili sağlık kuruluşlarında yaptırılan kontrol muayenesi sonunda sağlık kurulu raporuna göre sürekli iş göremezlik durumunda değişiklik olduğu tespit edilirse, sigortalının sürekli iş göremezlik geliri, rapor tarihinden sonraki ay başından başlanarak artırılır, eksiltilir veya kesilir.
- Geliri sermayeye çevrilmiş sigortalılardan sürekli iş göremezliği azalanlar için bu değişme istenemez. Ancak, sürekli iş göremezliği artanlar bu değişmeden yararlanırlar.
- Kabul edilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten sonraki ay başına kadar yaptırmayan sigortalının sürekli iş göremezlik geliri, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki ay başından başlayarak kesilir.
- Şu kadar ki, kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak üç ay içinde yaptıran ve sürekli iş göremezlik halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının yeni sürekli iş göremezlik derecesine göre hesaplanacak geliri ödemenin kesildiği tarihten başlanarak verilir.
- Kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve sürekli iş göremezlik halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının yeni sürekli iş göremezlik derecesine göre hesaplanacak geliri, rapor tarihinden sonraki ay başından başlanarak ödenir.

İşverenin sorumluluğu

27. İş kazası veya meslek hastalığı, işverenin kastı veya iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuat kurallarına aykırı hareketi veyahut suç sayılır bir eylemi sonucunda olmuşsa, Bakanlıkça sigortalıya veya hak sahibi kimselerine yapılan ve ileride yapılması gerekli bulunan her türlü giderlerin tutarı ile, gelir bağlanırsa bu gelirlerin 23. maddede sözü geçen tarifeye göre hesap edilecek sermaye değerleri toplamı, işverenden alınır.

İş kazası veya meslek hastalığı, üçüncü bir kişinin kasıt veya kusuru yüzünden olmuşsa, Bakanlıkça bütün sigorta yardımları yapılmakla beraber zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir.

İşverenin kastı veya ihmali veya iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata aykırı hareketi veya suç sayılan bir eylemi nedeniyle sürekli veya geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalı bu Yasada kendisine sağlanan masraflara ilâveten işveren hakkında herhangi bir tazminat davası açma hakkına sahiptir.

İş Kazasını Bildirme 11/2019

28. (1) İşveren, bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkraları kapsamında bulunan sigortalıların geçirdiği iş kazasını o yerdeki emniyet makamlarına derhal ve Bakanlığa da en geç kazadan sonraki 2 (iki) iş günü içinde yazılı olarak bildirilmekle yükümlüdür. Bu bildirim, örneği Bakanlıkça hazırlanan haber verme kâğıtları doldurulup verilerek yapılır.
- (2) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamında bulunan sigortalının geçirdiği iş kazasının meydana geldiği tarihten sonraki en geç 2 (iki) iş günü içinde, Bakanlığa yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. Bakanlıkça kabul edilir zorunlu nedenlerin (forcemajeure) bulunması durumunda ise; zorunlu nedenlerin (forcemajeure) ortadan kalktığı günden sonraki en geç 2 (iki) iş günü içinde, Bakanlığa yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. Bu bildirim, örneği Bakanlıkça hazırlanan haber verme kâğıtları doldurulup verilerek yapılır.
- (3) İşverenin kasten veya ağır ihmali neticesi, iş kazasının bu madde uyarınca Bakanlığa zamanında bildirilmemesinden veya haber verme kâğıdında yazılı bilginin eksik veya yanlış olmasından doğan ve ileride doğacak olan Bakanlık zararlarından işveren sorumludur. Bakanlıkça kabul edilir zorunlu nedenlere (forcemajeure) dayanmaksızın yukarıdaki (1)'nci fıkrada yazılı süre içinde Bakanlığa bildirilmeyen iş kazası dolayısıyla, bildirme tarihine kadar sigortalının geçici iş göremezlik ödenekleri ve diğer masraflar işveren tarafından karşılanır ve bu harcamalar Bakanlıkça işverene ödenmez.

Ancak, Bakanlıkça kabul edilir zorunlu nedenlere (forcemajeure) dayanmaksızın yukarıdaki(1)'inci fıkrada belirtilen yazılı süre içinde Bakanlığa bildirilmeyen iş kazası dolayısıyla, bildirim tarihine kadar sigortalının geçici iş göremezlik ödenekleri ile diğer masrafların işveren tarafından karşılanması gerektiği halde karşılanmaması durumunda, bu harcamalar, Bakanlıkça sigortalıya ödenir. Bakanlık tarafından yapılan tüm bu harcamalar, işverene rücu edilir.

(4) Bakanlıkça kabul edilir zorunlu nedenlere (forcemajeure) dayanmaksızın, yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen yazılı süre içinde Bakanlıkça bildirilmeyen iş kazası dolayısıyla, bildirme tarihine kadar sigortalının geçici iş göremezlik ödenekleri ödenmez.

Ancak, bildirim yapıldığı tarihten önce meydana gelen iş kazası için bildirim tarihinden itibaren geçici iş göremezlik ödeneklerinden faydalanılır.

Meslek hastalığını bildirme
12,9/1981

29. İşveren, bir sigortalının meslek hastalığına tutulduğunu öğrenirse veya durum kendisine bildirilirse bunu, örneği Bakanlıkça hâzırlanan haber verme kâğıdı ile ve öğrendiği günden başlayarak iki iş günü içinde Bakanlıkça bildirmekle yükümlüdür.

Bu yükümü yerine getirmeyen veya haber verme kâğıdında belirtilen bilgiyi kasten eksik veya yanlış bildiren işveren hakkında 28. maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarındaki kurallar uygulanır.

İş kazasının soruşturul-ması

30. Haber verme kâğıdında bildirilen olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağı hakkında bir karara varılabilmesi için, gerekirse Bakanlıkça soruşturma yapılabilir. İş verenin de hazır bulunacağı ve gerekli belgeleri imzalayabileceği bu soruşturma sonunda, haber verme kâğıdında yazılı hususların gerçeğe uymadığı ve vakanın iş kazası olmadığı anlaşılırsa Bakanlıkça bu olay için yersiz olarak yapılmış bulunan masraflar işverenden alınır.

İlgililer hakkında genel hükümlere göre ayrıca kovuşturma yapılır.

Meslek hastalığının incelenmesi

31. Meslek hastalığı ile ilgili bildirimler üzerine gerekli incelemeler Bakanlıkça uygun görülecek sağlık kuruluşlarına yaptırılır.

Bildirme ve itiraz
13,9/1981

32. Bakanlık, sigortalıya veya diğer hak sahiplerine bağlanacak gelirleri yapılan inceleme ve soruşturmalar sonunda ve gerekli belgelerin tamamlandığı tarihten itibaren en geç iki ay içinde tespit ederek ilgililere yazı ile bildirir.

İlgililer, bağlanan geliri bildiren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurarak Bakanlık kararına itirazda bulunabilirler.

Bu itiraz, kararın uygulanmasını geciktirmez.

İlgililer tarafından itiraz edilmemesi veya itirazın reddi hakkındaki mahkeme kararının kesinleşmesiyle, Bakanlığın kararı kesinleşmiş olur.

Bu kesinleşme 26. madde gereğince gelirden değişiklik yapılmasına engel olmaz.

Bölüm III HASTALIK SİGORTASI

Sağlanan yardımlar

33. Sigortalıya, İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortası kapsamı dışında kalan hastalıklarda, aşağıda yazılı yardımlar sağlanır :

(1) Sağlık yardımı yapılması,

- 14, 9/1981
29/2017
- (2) ağız protezleri dışındaki protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi
- (3) Geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,
- (4) Gerekli hallerde muayene ve tedavi için ülkede başka biryere veya Bakanlıkça belirlenen yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği sağlık kurulunun raporuna göre uygun görülen en yakın bir ülkeye gönderilmesi.
- Bu fıkra kuralları, sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu eşi ve çocukları ve ayrıca bu Yasaya göre sürekli iş göremezlik geliri, malûllük, yaşlılık aylığı alanlar ve bunların geçindirmekle yükümlü olduğu kişiler ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır.
- Sağlık yardımlarının kapsamı
34. Hastalık halinde sigortalıya yapılacak sağlık yardımları, sigortalının:
- (1) Bakanlıkça uygun görülecek sağlık kuruluşlarına veya hekimlere muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,
- (2) teşhis ve tedavi için gerekirse Bakanlığın uygun göreceği sağlık müessesesine yatırılması,
- (3) tedavisi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,
- (4) Ayakta yapılan tedavilerinin ilaç bedellerinin %20'sinin kendileri tarafından ödenmesi suretiyle karşılanması, hallerini kapsar.
- Çocuk düşürme ve zorunlu çocuk aldırma bu Yasanın uygulanmasında, hastalık hali sayılır.
- Bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımları, sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma amacını güder.
- 5, 20/1991
- Sağlık yardımlarının süresi
35. Hastalık hallerinde yapılacak sağlık yardımları sigortalının hekim raporunda iyileşip çalışabileceğinin belirtildiği tarihe kadar sürer.
- Ancak, bu yardımlar sigortalının Bakanlıkça tedavi altına alındığı tarihten başlayarak altı ayı geçemez.
- Şu kadar ki, tedaviye devam edilirse malullük halinin önlenebileceği veya önemli oranda azaltılabileceği Bakanlığın uygun göreceği yetkili sağlık kuruluşunun sağlık kurulu raporları ile anlaşılırsa, bu süre 18 aya kadar uzatılır.
- Bakanlık, sigortalının iyileşmesine yarayacak, yahut iş göremezliğini az çok gidermesi için gerekli görülecek protez araç ve gereçlerini, yukarıda yazılı sağlık yardımları süreleri ile bağlı olmaksızın sağlamak, onarmak ve tespit edilen süre ve şartlarla yenilemekle yükümlüdür.
- Eş ve çocuklara sağlık yardımı yapılması
36. Sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu eşi ve çocukları, hastalıkları halinde, bu Yasanın 34. maddesinde belirtilen sağlık yardımlarından, 35. maddede yazılı süreleri aşmamak üzere, yararlanırlar. Ancak, ayakta yapılan tedavilerde verilen ilâç bedellerinin % 20'sini sigortalı öder.
- 7,26/1985

- Malul yaşlı,dul ve yetimlere sağlık yardımı yapılması 8,26/1985 37. Bu Yasaya göre, sürekli iş göremezlik geliri, malûllük, yaşlılık, dul ve yetim aylığı almakta olanlarla bunların geçindirmekle yükümlü oldukları eş ve çocukları, hastalıkları halinde bu Yasanın 34. maddesinde belirtilen yardımlardan 35. maddede belirtilen sürelerle bağlı kalmaksızın yararlanırlar.
- Geçici iş göremezlik ödeneği 9,26/1985 38. Hastalık sebebiyle geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalılardan geçici iş göremezliğin başladığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 90 gün Hastalık Sigortası primi ödemiş bulunanlara, geçici iş göremezliğin üçüncü gününden başlamak ve 18 ayı geçmemek üzere, her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir.
Ancak, hastalık halinde geçici iş göremezlik ödeneği verilebilmesi için, Bakanlıkça tayin ve tespit olunan hekim veya sağlık kurullarından dinlenme raporu alınmış olması şarttır.
- Hekim tavsiyelerine uymazlık 15,9/1981 39. Hekimce alınması istenen tedbirlere uymayan sigortalılara, bu tedbirleri yerine getirmedikleri süre için geçici iş göremezlik ödeneği verilmez.
Ancak, hekimin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere elde olmayan nedenlerle uyulmadığı hekim raporunda belirtildiği takdirde geçici iş göremezlik ödeneği kesilmez.
Tedavinin sona erdiğine ve çalışabilir durumda olduğuna dair Bakanlıkça uygun görülen sağlık kuruluşlarından veya hekimlerden belge almaksızın eski işverenin işinde alıştıran sigortalının aynı hastalığı sebebiyle yapılması gereken tedavi masrafları işverenden, başka işte çalışan sigortalının aynı hastalığı sebebiyle yapılan tedavi masrafları ise kendinden alınır. Bu süreler için geçici iş göremezlik ödeneği verilmez, verilmiş olanlar da sigortalıdan geri alınır.
- Üçüncü kişinin sorumluluğu 40. Kastı veya suç sayılır hareketi ile sigortalının, eşinin veya çocuğunun hastalanmasına sebep olan kişiye, bu Yasa gereğince Hastalık Sigortasından yapılan her türlü giderler tazmin ettirilir.
- Sigortalılık niteliğinin yitirilmesi 16,9/1981 41. 4. maddede belirtilen sigortalılık niteliğini yitirenlerden, bu niteliğini yitirme tarihinden önceki bir yıl içinde en az 120 gün Hastalık Sigortası primi ödemiş olan sigortalı ile karısı veya geçindirmekle yükümlü olduğu kocası ve çocuklarının, bu niteliğin yitirilişinden başlamak üzere altı ay içinde meydana hastalık halinde 33. maddenin (1) ve (4) fıkralarında yazılı yardımlardan 35. maddede belirtilen süreler içinde yararlanırlar.
Ancak, bunlardan eş ve çocukların ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaç bedellerinin %20'sini sigortalı öder.
- Bünyece elverişli olmadıkları işlerde çalıştırılanlar 42. İş mevzuatına göre sağlık raporu alınması gerektiği halde böyle bir raporda dayanılmaksızın veya eldeki rapora aykırı olarak bünyece elverişli bulunmadığı işte çalıştırılan sigortalının bu işe girişinden önce var olduğu tespit edilen veya bünyece elverişli bulunmadığı işte çalıştırılması sonucu meydana gelen hastalığı için Bakanlıkça yapılan hastalık Sigortası masraflarının tümü işverene ödettirilir.
- Ana ve babaya sağlık yardımı 43. Sigortalının geçindirmekle yükümlü bulunduğu ana ve babasının hastalıkları halinde, 36. madde kuralları sigortalının ana ve

Bölüm IV
ANALIK SİGORTASI

- Sağlanan yardımlar 44. Sigortalı kadının veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının analığı halinde aşağıda yazılı yardımlar sağlanır:
- (1) Gebelik muayenesinin yaptırılması ve gerekli sağlık yardımlarının sağlanması,
 - (2) doğumda gerekli sağlık yardımlarının sağlanması,
 - (3) emzirme yardım parası verilmesi,
 - (4) sigortalı kadının doğumdan önce ve sonra işinden kaldığı geçici iş göremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,
 - (5) analık hali sebebiyle gerekirse ülkede başka bir yere veya Bakanlıkça belirlenen. yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği sağlık kurulu raporuna göre uygun görülen en yakın bir ülkeye gönderilmesi.
- Gebelik halinde muayene ve tedavi 45. Gebelik muayenesi ve gerekli görülecek tedavi Bakanlıkça önceden belli edilen hekim veya ebeler tarafından yapılır. Sigortalı, gebeliğin altıncı ayı sonuna kadar gebelik muayenesi yaptırmaz yahut hekim veya ebenin lüzum gösterdiği muayeneye ve tedavilere devam ve tedavi etmezse bu yüzden ileri gelecek. iş göremezlik hallerinde verilecek ödeneklerin % 50'yi geçmemek üzere bir kısmı Bakanlıkça düşürülebilir.
- Doğum yardımı 46. Doğum yardımı, sigortalı kadının veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının doğurması halinde, doğum sırasında ve doğumdan sonra gerekli sağlık yardımlarıyla ilâçların ve sağlık malzemesinin sağlanmasıdır.
- Bu yardım, gebenin evvelce seçtiği ebe veya Bakanlıkça tayin ve tespit edilen ebelerden biri tarafından evde veya sağlık tesislerinde yapılır. Gerekirse doğum sırasında yetkili bir uzman hekim bulundurulabileceği gibi, hekim veya ebenin lüzum göstereceği hallerde, doğum, sigortalı kadın veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısı bir sağlık müessesesine yatırılmak suretiyle yaptırılır.
- Bakanlıkça uygun görülen sağlık kurum ve kuruluşlarında doğum yapan sigortalı kadınla sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının, doğan çocukları için sağlık tesisinde kaldıkları müddetçe yapılmasına lüzum görülen sağlık yardımlarına ait masraflar kendilerinden istenmez.
- Maktu gebelik ve doğum yardımları 47. 45. ve 46. maddelerde gösterilen sağlık yardımlarının Bakanlıkça doğrudan doğruya yapılmasına ve yaptırılmasına imkân görülmeyen yer veya hallerde yahut sigortalı kadının veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının anılan yardımları kendi arzu ve olanaklarıyla karşılama beyanları üzerine, gebelik

ve doğum sağlık yardımı yerine, Bakanlıkça onanacak ve önceden bildirilecek tarifeye göre maktu para yardımı yapılır. Birden fazla çocuk doğarsa, maktu doğum yardımı her çocuk sayısına göre bir kat daha artırılır.

Ancak:

- (1) Gebelik yardım parası alabilmek için, gebelik halinin hekim veya ebeden alınacak bir belge ile ve doğumdan önce Bakanlığa bildirilmesi,
- (2) doğum yardım parası alabilmek için, doğumun üç ay içinde Bakanlığa bildirilmesi ve hekim veya ebeden alınacak doğum yahut onanmış nüfus kayıt şahadetnamesi ile belgelenmesi şarttır.

Emzirme yardımı	48.	Sigortalı kadına veya sigortalı olmayan karısının doğum yapması dolayısıyla sigortalı erkeğe, çocuğun ölü doğmaması ve yaşaması şartıyla, Bakanlıkça ödeme şart ve şekilleri de belirtilerek onanacak tarifeye göre her çocuk için bir emzirme yardımı yapılır.
Analık yardımlarından yararlanma şartları
17,9/1981 | 49. | Emzirme yardımları üç analık sağlık veya maktu gebelik ve doğum para yardımlarından yararlanabilmek üzere :

(1) Sigortalı kadın için, doğumdan önceki bir yıl içinde en az 90 gün Analık Sigortası primi ödenmiş olması,

(2) Sigortalı erkek için, doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün Analık Sigortası primi ödenmiş olması ve sigortalının doğum yapan kadınla doğumdan önce evlenmiş bulunması şarttır. |
| Geçici iş Göremezlik Ödeneği
2/2012 | 50. | Kendisi için doğumdan önceki bir yıl içinde en az yüz yirmi gün analık sigortası primi ödenmiş bulunan sigortalı kadının analığı halinde, doğumdan önceki ve sonraki sekizer haftalık sürede çalışmadığı, çoğul gebelik halinde ise doğumdan önceki sekiz haftalık süreye iki haftalık süre eklenerek belirlenen çalışmadığı her gün için geçici işgöremezlik ödeneği verilir.
Ayrıca sigortalı kadının isteği ve doktorun onayı ile doğuma iki hafta kalıncaya kadar çalışılması halinde, doğum öncesi istirahat edilmeyip de çalışılan bu süreler, doğum sonrası istirahat süresine eklenir. Bu süreler için de sigortalı kadına geçici işgöremezlik ödeneği verilir. |
| Geçici iş görmezlik ödeneğinden yoksun kalma | 51. | Bakanlıkça veya Bakanlığın gösterdiği hekim veya ebeler tarafından sağlanacak olan doğum yardımlarından haklı ve makul sebep olmaksızın yararlanmayı reddeden yahut anılan yardımların 47.madde kurallarına göre karşılanması hallerinde ilgili hekim veya ebenin lüzum gösterdiği tedbirleri almaması yüzünden hastalandığı veya hastalığının arttığı Bakanlıkça belli edilecek bir mütehasıs hekim raporu ile tespit edilen sigortalı kadınlara geçici iş göremezlik ödeneğinin % 50'si verilmez. |

Ancak hekimin veya ebenin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere elde olmayan nedenlerle uyulmadığı mütehasşis hekim raporunda belirtildiği takdirde geçici iş göremezlik ödeneği kesilmez.

- Sigortalılık niteliğinin yitirilmesi 18,9/1981
52. 4. maddede belirtilen sigortalılık niteliğini yitirenler, bu niteliğin yitirilişinden başlamak üzere 300 gün içinde çocukları doğarsa, sigortalı kadın veya karısı Analık Sigortası yardımından yararlanacak sigortalı erkek için, doğum tarihinden önceki 15 ay içinde en az 120 gün Analık Sigortası primi ödenmiş olması şartıyla, bu Yasada yazılı emzirme yardımları ile analık , sağlık yardımlarından veya 47. maddede yazılı maktu para yardımından yararlanırlar.

Bölüm V MALÛLLUK SİGORTASI

- Sağlanan Yardımlar
53. Malullük Sigortasından sağlanan yardım, malûllük aylığı bağlanmasıdır.
- Kimlerin malul sayılacağı
54. Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirdiği, Bakanlıkça uygun görülecek yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği sağlık kurulu raporu ile tespit edilen sigortalı Malûllük Sigortası bakımından malûl sayılır.

Şu kadar ki , sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihte malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya arızası bulunduğu , önceden veya sonradan, yeterli belgelerle yukarıda belirtilen şekilde tespit edilen sigortalı bu hastalığı veya arızası sebebiyle Malullük Sigortası yardımlarından yararlanamaz.

Ancak, bu gibi sigortalılara Malûllük Sigortasından evvelce ödenmiş bulunan aylıklar geri alınmaz.

- Malullük Aylığından Yararlanma Şartları 2/2012
55. Sigortalının, malullük aylığından yararlanabilmesi için:
- (1) Yukarıdaki 54'üncü maddeye göre malul sayılması,
 - (2) En az 15 yıldan beri sigortalı bulunması ve bu süre içinde en az toplam beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması, ve
 - (3) İşten ayrılmış olması,
- koşuldur.

19,9/1981
11,26/1985
2/2012

Yukarıdaki (2)'nci fıkrada yazılı şartı yerine getirmemiş olmakla beraber sigortalılık süresi 5 yıl ve daha fazla olan ve en az bin sekiz yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalıya, malullük aylığı bağlanması isteğinde bulunduğu tarihten önceki son 5 takvim yılında en az toplam altı yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş bulunması koşuluyla indirimli olarak malullük aylığı bağlanır.

Malullük
Aylığının
Hesaplanması
12,26/1985
2/2012

56. (1) Yukarıdaki 55'inci maddede öngörülen koşulları yerine getirmiş olan sigortalıların malullük aylığı, bu Yasanın 62B maddesi kuralları çerçevesinde hesaplanır.

Ancak bağlanacak malullük aylığının hesaplanmasına esas tutulacak aylık bağlama oranının saptanmasında:

- (A) En az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olanlara dokuz bin prim günü üzerinden, prim gün sayısı dokuz bin günden fazla olanlara ödemiş oldukları prim günü üzerinden;
- (B) En az beş bin dört yüz günlük prim ödeme koşulunu yerine getirememiş fakat en az üç bin altı yüz gün ve daha fazla prim ödemiş olanlara yedi bin iki yüz prim günü üzerinden;
- (C) En az üç bin altı yüz günlük prim ödeme koşulunu yerine getirememiş fakat en az bin sekiz yüz gün ve daha fazla prim ödemiş olanlara beş bin dört yüz prim günü üzerinden,

- (2) Başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul olduğu Sağlık Kurulu Raporu ile belgelenen sigortalıya bağlanan malullük aylığı miktarı %15 artırılır.

1 Şubat 2012
Tarihinden
Önce Sigortalı
Olanların
Bu Tarihten
Önce Ödenmiş
Primleri İçin
Malullük
Aylığı
Hesaplanma-
na İlişkin
Kurallar
IV Numaralı
Cetvel
VI Numaralı
Cetvel
2/2012

56. (1) 1 Şubat 2012 tarihinden önce sigortalı olan malullük aylığı bağlanmasına hak kazanmış sigortalıya bağlanacak aylığın saptanmasında, 1 Şubat 2012 tarihinden önce malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son 7 takvim yılının prime esas kazançları esas alınır. Sigortalının her takvim yılındaki prime esas kazanç tutarı, aynı yılda uygulanan en yüksek yıllık prime esas kazanç tutarına oranlanır ve bu oranlardan en yüksek 3'ünün ortalaması alınır. Bulunacak ortalama 750 ve aşağıdaki (2)'nci fıkraya uygun olarak saptanacak aylık bağlama oranları ile çarpılır. Çıkan sonuca, bu Yasaya ekli IV Numaralı Cetvelde gösterilen Gösterge Tablosundaki eşit veya en yakın büyük sayının ait olduğu derece ve basamak, sigortalının alacağı aylığa esas derece ve basamağı olur. Bu Yasaya ekli VI Numaralı Cetvelde derece ve basamağı karşılık gelen miktar aylık olarak bağlanır.

En az 6 takvim yılı malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının aylığa esas derece ve basamağı da yukarıdaki şekilde saptanır. 6 takvim yılından az malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının aylığa esas derece ve basamağının saptanmasında ise prim ödemediği takvim yılları saptanır.

Geriye dönük ödemelerde aylık hesaplanırken ödeme günündeki basamak ve/veya gelir karşılığı değeri dikkate alınmaksızın, ait olduğu tarihteki seçmiş olduğu basamak değeri ve/veya o tarihte aldığı ücret dikkate alınır.

- (2) Bu Yasanın 55'inci maddesinin (2)'nci fıkrasına göre malullük aylığı almaya hak kazanan sigortalının aylık bağlama oranı %70'dir.

Bu Yasanın 55'inci maddesine göre indirimli malullük aylığı almaya hak kazanan sigortalının aylık bağlama oranı ise, yukarıdaki orandan beş bin dört yüz prim gününden eksik her tam üç yüz altmış prim günü için % 2 indirim yapmak suretiyle saptanır.

- (3) Başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul olan sigortalıya verilecek malullük aylığı miktarı %15 artırılır.”

Malullük
Aylığının
Başlangıcı
29/2017

57. Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldıktan sonra yazılı istekte bulunan ve malullük aylığına hak kazanan sigortalının aylığının ödenmesine, kendisinin yazılı isteğinden, malul sayılmasına esas tutulan raporun tarihi, yazılı istek tarihinden sonraki bir tarih ise, bu raporun tarihinden itibaren başlanır.

Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılan sigortalı, yukarıdaki birinci paragrafta göre aylıkların ödenmesine başlanacağı tespit edilen tarihte Hastalık Sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği almakta ise, malullük aylığı, geçici iş göremezlik ödeneği verilme süresinin sona erdiği tarihten sonraki ay başından başlar. Eğer, bağlanacak malullük aylığı, sigortalının hastalık sigortasından almakta olduğu geçici iş göremezlik ödeneğinin aylık tutarından fazla ise aradaki fark yukarıdaki birinci paragrafta göre tespit edilecek tarihten başlanarak verilir.

Sigortalının
kontrol
muayenesi

58. Malullük aylığı bağlandıktan sonra, sigortalı, her zaman, başka birinin sürekli bakımına muhtaç duruma girdiğini ileri sürerek malullük aylığının artırılmasını isteyebilir.

Malullük aylığı bağlanan sigortalıları Bakanlık da her zaman kontrol muayenesine tâbi tutabilir.

Gerek Bakanlıkça yaptırılan kontrol muayenesinde, gerekse sigortalının isteği üzerine veya işe alıştırma sonunda yapılan muayenesinde yeniden tespit edilecek malullük durumuna göre, malullük aylığı;

- (1) Sigortalının istekte bulunması halinde;
(a) yazılı isteğini,
(b) yeni malullük durumuna esas tutulan rapor, yazılı isteğini takip eden takvim ayından sonraki bir tarihi taşımakta ise bu raporun tarihini,
- (2) Bakanlıkça kontrol muayenesine veya işe alıştırmaya tâbi tutulma halinde de yeni malullük durumuna esas tutulan raporun tarihini takip eden ay başından başlanarak gerekirse artırılır, azaltılır veya kesilir.

Kabul edilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten sonraki ay başına kadar yaptırmayan sigortalının malullük aylığı, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki ay başından başlanarak kesilir. Şu kadar ki kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak üç ay içinde yaptıran ve

malûllük halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının malûllük aylığı, ödemenin kesildiği tarihten başlanarak verilir.

Kontrol muayenesini Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malûllük halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının malûllük aylığı, rapor tarihinden sonraki ay başından başlanarak ödenir.

Aylığın Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması 2/2012

59. (1) Malullük aylığı almakta iken bu Yasaya göre sigortalı olması gereken bir işte çalışanların malullük aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihten başlayarak kesilir.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtildiği şekilde malullük aylığı kesilenlerden çalışması sona erip, malullük aylığı verilmesi için yeniden yazılı istekte bulunanlara, malullük aylığı, kontrol muayenesine tabi tutulmak ve malullüğünün devam ettiği tespit edilmek koşuluyla, bu Yasanın 57'nci maddesi kurallarına göre yeniden bağlanır.
- Bu durumdaki sigortalılar için bu Yasanın 56'ncı maddesi kuralları esas alınarak yeniden hesaplanacak olan malullük aylıkları, daha önce bağlanan malullük aylığından fazla ise hesaplanan yeni aylık üzerinden, az veya eşit ise daha önce bağlanan aylığı üzerinden ödeme yapılır.

Bölüm VI YAŞLILIK SİGORTASI

Sağlanan yardımlar

60. Sigortalıya, Yaşlılık Sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

- (1) Yaşlılık aylığı bağlanması,
(2) Toptan ödeme yapılması.

Yaşlılık Aylığından Yararlanma Koşulları 2/2012

61. (1) Sigortalının, yaşlılık aylığından yararlanabilmesi için, 60 yaşını doldurmuş ve bu Yasa kapsamında en az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması koşuldur.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülen dokuz bin günlük malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları primi ödeme koşulunu yerine getirememiş olan sigortalılar, bu Yasa kapsamında en az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve 63 yaşını doldurmuş olmak koşuluyla indirimli olarak yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanırlar.
- (3) Sigortalılardan 55 yaşını doldurmuş ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına bağlı çalışmaların en az bin sekiz yüz gününü yeraltı madenlerinde veya solunum veya cilt yoluyla vücuda geçen gaz veya diğer zehirleyici maddelerle çalışan işyerlerinde geçirmiş bulunanlar, toplam yedi bin iki yüz gün malullük yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak koşuluyla yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

Bu fıkra kuralları uyarınca hangi maddelerin solunum veya cilt yoluyla vücuda zararlı sayılacağı,

11/2019

64/1993
51/1994
52/2000
69/2006
39/2014

8/1981

(4) Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle saptanır. İlk defa sigortalı oldukları tarihte Engellileri Koruma, Rehabilite ve İstihdam Yasası uyarınca yürürlükten kaldırılan Sakatların İstihdamı Yasası veya Engellileri Koruma, Rehabilite ve İstihdam Yasasına göre istihdam edilen sigortalılar veya söz konusu Yasalar altında ilk defa sigortalı oldukları tarihte engelli oldukları ve yaşlılık aylığı bağlanması için başvuruda buldukları tarihte halen bu engellilik halinin devam ettiğini, Engellileri Koruma, Rehabilite ve İstihdam Yasasında belirtilen şekilde, Sağlık Kurulu ve Değerlendirme Kurulu tarafından düzenlenen geçerli bir rapor ile belgeleyen sigortalılar:

- (A) En az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları halinde yaş haddi aranmaksızın,
- (B) En az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve 55 yaşını doldurmuş olmaları halinde,
- (C) En az üç bin altı yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve 60 (altmış) yaşını doldurmuş olmaları halinde veya 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında olmak üzere, sigortalılık süresi kadınlar için 12 (on iki) yıldan ve erkekler için 15 (on beş) yıldan fazla olanlar ve yıllık ortalama en az yüz elli gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunduğu tarihten önceki son 5 (beş) takvim yılında en az altı yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve 60 (altmış) yaşını doldurmuş olmaları halinde

işten durmuş olmaları koşuluyla yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanırlar.

Bu fıkra kurallarına göre aylık bağlanan sigortalıların, bu Yasaya göre sigortalı olması gereken bir işte çalışmaya başlaması halinde aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihten başlayarak kesilir. Aylığı kesilenlerden çalışması sona erip, yaşlılık aylığı bağlanması için yeniden yazılı istekte bulunanlara, bu fıkra kurallarına göre yaşlılık aylıkları yeniden bağlanır. Bu durumdaki sigortalılar için bu Yasanın 62B maddesi kuralları esas alınarak yaşlılık aylığı yeniden hesaplanır ve bu aylık, ödenmiş olan son aylıktan fazla ise, saptanan yeni aylık üzerinden ödenmeye devam olunur.”

(5) Bu Yasa kapsamında 1.2.2012 tarihi itibariyle 40 yaşını doldurmamış olan sigortalılar; 55 yaşını doldurmuş, en az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları ve işten durmuş olmaları koşulu ile bu Yasanın 62B maddesi kuralları çerçevesinde hesaplanacak indirimli erken yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanırlar.

Ancak, erken yaşlılık aylığı bağlanmasına hak

kazanan sigortalıya yaşlılık aylığı, erken yaşlılık aylığı dışında dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi üzerinden yaşlılık aylığı bağlanma hakkı olan yaştan önceki her yıl için %6 oranında indirim yapılarak bağlanır ve bu Yasanın 104'üncü madde koşulları dikkate alınmaz.

Erken yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanların almakta oldukları yaşlılık aylıkları, kesilmeksizin ödenmeye devam edilir. Bu şekilde hem yaşlılık aylığı alıp hem de çalışmaya devam edenler hakkında, bu Yasada yazılı iş kazaları ile meslek hastalığı, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları hak ve yükümlülükleri devam eder.

Ancak, primlerin Devletçe karşılanacak olan hisse miktarını, bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkraları kapsamındaki sigortalılar için işverenlerin; (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamındaki sigortalılar için ise kendileri öder.

Erken yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılar hiçbir koşul altında yeniden maaş hesaplama işlemine tabi tutulamazlar. Ancak, yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan sigortalıya, kendisinin ve işverenlerinin ödediği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin toplamı, 65 yaşını doldurduktan sonra yazılı isteği üzerine bu Yasanın 65'inci maddesinin kuralına göre hesaplanarak verilir.

11/2019

- (6) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamındaki sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanabilmesi için, bu fıkralar kapsamında oluşan tüm primlerinin ödenmiş olması koşuldur.

1 Şubat 2012
Tarihinden
Önce Sigortalı
Olarak Çalışan-
lara Uygulanacak
Yaşlılık
Aylığından
Yararlanma
Koşullarına
İlişkin Kurallar
2/2012

61. A. (1) 1 Şubat 2012 tarihinde:
Bu Yasa kurallarına göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar, toplam en az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olanlar ile 45 yaşını doldurmuş olanlar;
(A) 25 yıldan beri sigortalı bulunmak ve beş bin dört yüz günü 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında olmak üzere en az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve 50 yaşını doldurmuş veya ;
(B) Kadın ise en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve üç bin günü 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında olmak üzere en az yedi bin iki yüz gün, erkek ise en az 25 yıldan beri sigortalı bulunmak ve üç bin günü 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında olmak üzere en az dokuz bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş; veya 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında en az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunduğu tarihten önceki son 5 takvim yılında en az altı yüz

gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş ve 55 yaşını doldurmuş veya ,

- (C) 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa altında olmak üzere, sigortalılık süresi kadınlar için 12 yıldan ve erkekler için 15 yıldan fazla olanlar ve yıllık ortalama en az yüz elli gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş ve yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunduğu tarihten önceki son 5 takvim yılında en az altı yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş ve 60 yaşını doldurmuş,
- olmaları koşuluyla yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanırlar.
- (2) Bu Yasaya tabi sigortalılardan 55 yaşını doldurmuş ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına bağlı çalışmaların en az bin sekiz yüz gününü yeraltı madenlerinde veya solunum veya cilt yoluyla vücuda geçen gaz veya diğer zehirleyici maddelerle çalışan işyerlerinde geçirmiş bulunanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın (B) veya (C) bendlerinde belirtilen koşullarla yaşlılık aylığından yararlanırlar.
- (3) Bu Yasaya tabi 45 yaşını doldurmamış olan sigortalılardan;
- (A) 44 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın (A) bendindeki koşulları 51 yaşında, (B) bendindeki koşulları 56 yaşında veya (C) bendindeki koşulları 60 yaşında,
- (B) 43 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 52 yaşında, (B) bendindeki koşulları 57 yaşında veya (C) bendindeki koşulları 60 yaşında,
- (C) 42 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 53 yaşında, (B) bendindeki koşulları 58 yaşında veya (C) bendindeki koşulları 60 yaşında,
- (Ç) 41 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 54 yaşında, (B) bendindeki koşulları 59 yaşında veya (C) bendindeki koşulları 60 yaşında,
- (D) 40 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 55 yaşında, (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi birisini 60 yaşında,
- (E) 39 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 56 yaşında, (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi birisini 60 yaşında,
- (F) 38 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 57 yaşında, (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi birisini 60 yaşında,
- (G) 37 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 58 yaşında, (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi

- birisini 60 yaşında,
(Ğ) 36 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A) bendindeki koşulları 59 yaşında, (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi birisini 60 yaşında,
(H) 35 yaşını doldurmuş olanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkranın, (A), (B) veya (C) bendlerindeki koşullardan herhangi birisini 60 yaşında, yerine getirmeleri koşuluyla yaşlılık aylığına hak kazanırlar. Bu maddede belirtilen sigortalılar dışında kalan sigortalılar ise 61'inci madde çerçevesinde yaşlılık aylığı almaya hak kazanırlar.
- 11/2019 (4) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamında sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanabilmesi için, bu fıkralar kapsamında oluşan tüm primlerinin ödenmiş olması koşuldur.
- Yaşlılık Aylığının Hesaplanması
15,26/1985,
9/2003
2/2012
62. Yaşlılık aylığına hak kazanan sigortalıların aylığı, ortalama aylık kazancı ile aylık bağlama oranının çarpımı sonucunda bulunan tutardır.
Her bir takvim yılı için prim yatırımı yapan tüm sigortalıların prim ödeme gün sayıları ve prime esas kazançları dikkate alınarak o yıl için geçerli olacak genel aylık prime esas kazanç ortalaması bu Yasanın 118A maddesindeki yöntemle göre hesaplanır.
Yaşlılık aylığı başvurusunda bulunan sigortalının, yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunduğu tarihten önceki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş her takvim yılındaki aylık prime esas kazançları toplanıp on ikiye bölünmek suretiyle o takvim yılı için aylık prime esas kazanç ortalaması hesaplanır.
Sigortalının geçmiş her takvim yılındaki aylık prime esas kazanç ortalaması o yıldaki genel aylık prime esas kazanç ortalamasına bölünerek yıllık oranı bulunur. Her takvim yılı için ayrı ayrı bulunacak bu oranlar toplanarak, hesaplamada dikkate alınan takvim yıllarına bölünmek suretiyle sigortalının ortalama oranı bulunur.
Sigortalının ilk takvim yılı ve yaşlılık aylığı başvurusunda bulunduğu son takvim yılı, sigortalının ortalama oranının hesaplanmasında dikkate alınmaz.
Bulunan bu ortalama oran yaşlılık aylığı başvurusundan önceki takvim yılındaki genel aylık prime esas kazanç ortalaması ile çarpılarak, sigortalının güncelleştirilmiş ortalama aylık kazancı hesaplanır.
Aylık bağlama oranı, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak geçen toplam prim ödeme gün sayısının, ilk beş bin dört yüz günün her üç yüz altmış günü için %2,5 ve ondan sonraki her üç yüz altmış günü için de %2 olup, bu oranların toplanması suretiyle tesbit edilir. Bu hesaplamada, üç yüz altmış günden eksik süreler orantılı olarak dikkate alınır.
Bu Yasanın 12'nci maddesinde belirtilen süreler, sigortalının aylık bağlama oranının saptanmasında dikkate alınır.
Hesaplanan yaşlılık aylığı, aylık bağlanması için yazılı başvurunun yapıldığı yılın Ocak ayı ile aylığın başlangıç tarihi arasında geçen her ay için aylıklara uygulanan artış oranı kadar

artırılarak bağlanır.

- 1 Şubat 2012 Tarihinden Önce Sigortalı Olanların Bu Tarihten Önce Ödenmiş Primleri İçin Yaşlılık Aylığı Hesaplanmasında İlişkin Kurallar IV Numaralı Cetvel VI Numaralı Cetvel
- 62 A.
- (1) Yaşlılık aylığı bağlanması ile ilgili öngörülen koşulları yerine getirerek yaşlılık aylığına hak kazanan 1 Şubat 2012 tarihinden önce sigortalı olan sigortalıya bağlanacak aylığın saptanmasında, sigortalının 1 Şubat 2012 tarihinden önceki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son 7 takvim yılının prime esas kazançları esas alınır. Sigortalının her takvim yılındaki prime esas kazanç tutarı, aynı yılda uygulanan en yüksek yıllık prime esas kazanç tutarına oranlanır ve bu oranlardan en yüksek 4'ünün ortalaması alınır. Bulunacak ortalama, 750 sayısı ve bu maddenin aşağıdaki (2)'nci fıkrasına uygun olarak saptanacak aylık bağlama oranı ile çarpılır. Çıkan sonuca bu Yasaya ekli IV Numaralı Cetvelde yer alan Gösterge Tablosundaki eşit veya en yakın büyük sayının ait olduğu derece ve basamak saptanır.
- Bu Yasaya ekli VI Numaralı Cetveldeki derece ve basamağa karşılık gelen miktar aylık olarak bağlanır.
- En az 6 takvim yılı malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının aylığa esas derece ve basamağı da yukarıdaki şekilde saptanır.
- 6 takvim yılından az malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının aylığa esas derece ve basamağının saptanmasında ise, prim ödediği takvim yılları esas alınır.
- Geriye dönük ödemelerde aylık hesaplanırken ödeme günündeki basamak ve/veya gelir karşılığı değeri dikkate alınmaksızın ait olduğu tarihteki seçmiş olduğu basamak değeri ve/veya o tarihte aldığı ücret dikkate alınır.
- 29/2017
- (2) Bu Yasanın 61A maddesinin (1)'inci fıkrasının göre yaşlılık aylığı almaya hak kazanan sigortalının aylık bağlama oranı %70 (yüzde yetmiş)'tir.
- Bu Yasanın 61A maddesinin (1)'inci fıkrasına göre yaşlılık aylığı almaya hak kazanan sigortalının aylık bağlama oranı, erkek için dokuz bin, kadın için ise yedi bin iki yüz prim gününden eksik her tam üç yüz altmış prim gibi için %2 (yüzde iki) indirim yapmak suretiyle saptanır.
- (3) Derece ve basamağına uygun olarak sigortalıya verilecek yaşlılık aylığı miktarı, dokuz bin prim gününden sonra ödenen her tam üç yüz altmış prim günü için %1 artırılır.
- 29/2017
- (4) 1 Şubat 2012 tarihinden önce, bu Yasaya göre yaşlılık aylığı bağlanmış olup, halen çalışmaya devam eden veya yeniden çalışacak olan bu Yasanın 4'üncü maddesinde belirtilen sigortalıların, işten ayrılarak işten duruş tarihine kadar olan sigorta primlerinin ödenmiş olması koşuluyla yazılı istekleri üzerine yeniden bağlanacak yaşlılık aylıklarının saptanmasında, yazılı müracaat tarihinden önceki malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları primi ödenmiş son yedi takvim yılının prime esas kazançları esas alınır. Sigortalının her takvim yılındaki prime esas kazanç tutarı, aynı yılda uygulanan 20'nci basamağa ait yıllık prime esas kazanç tutarına oranlanır ve bu oranlardan en yüksek dördünün ortalaması alınır. Bulunacak ortalama, 750 sayısı ve yukarıdaki (2)'nci fıkraya uygun olarak saptanacak aylık bağlama oranı ile çarpılır. Çıkan sonuca bu Yasaya ekli IV

Numaralı Cetvelde yer alan Gösterge Tablosundaki eşit veya en yakın büyük sayının ait olduğu derece ve basamak saptanır.

Bu Yasaya ekli VI Numaralı Cetveldeki derece ve basamağa karşılık gelen miktar aylık olarak bağlanır.

En az altı takvim yılı maüüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının aylığa esas derece ve basamağı da yukarıdaki şekilde saptanır.

Altı takvim yılından az malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının aylığa esas derece ve basamağının saptanmasında ise prim ödediği takvim yılları esas alınır.

Geriye dönük ödemelerde aylık hesaplanırken ödeme günündeki basamak ve/veya gelir karşılığı değeri dikkate alınmaksızın ait olduğu tarihteki seçmiş olduğu basamak değeri ve/veya o tarihte aldığı ücret dikkate alınır.”

1 Şubat 2012
Tarihinden
Önce ve Sonra
Sigortalı Olup
Prim Yatırmış
Olanların
Malullük,
Yaşlılık ve
Ölüm Aylığı
Hesabına
İlişkin Kurallar

62. B. 1 Şubat 2012 tarihinden önce ve sonra bu Yasaya göre prim yatırmış olan sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı aşağıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralara göre hesaplanan miktarların toplamından oluşur:

(1) 1 Şubat 2012 tarihinden önce bu Yasaya tabi çalışması olanların ödedikleri primlere karşılık elde edeceği malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı miktarı, 1 Şubat 2012 tarihi öncesindeki prim ödeme gün sayıları ile 1 Şubat 2012 tarihinden sonrasındaki prim ödeme gün sayıları toplamı üzerinden bu Yasanın ilgisine göre 56A, 62A veya 68A maddesi kuralları çerçevesinde pro-rata usulüne göre hesaplanır.

Bu fıkra amaçları bakımından 1 Şubat 2012 tarihinden önceki sigorta primleri için hesaplanacak, malullük ve yaşlılık sigortasından bağlanacak aylıklar ile ölüm sigortasından aylık alan tek kişi de olsa hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın miktarı, aylık prime esas kazanç alt sınırının %70'inden az ve üst sınırından fazla olamaz.

(2) 1 Şubat 2012 tarihinden sonra bu Yasaya tabi çalışması olanların ödedikleri primlerle elde edeceği malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı miktarı, 1 Şubat 2012 tarihi öncesindeki prim ödeme gün sayıları ile 1 Şubat 2012 tarihi sonrasındaki prim ödeme gün sayıları toplamı üzerinden bu Yasanın ilgisine göre 56'ncı, 62'nci veya 68'inci maddeleri kuralları çerçevesinde pro-rata usulüne göre hesaplanır.

1 Şubat 2012 tarihinden sonra prim ödeme gün sayısı üç yıldan az ise, 1 Şubat 2012 tarihi sonrası ödenmiş prime esas kazançlar toplamının, prim yatırılmış toplam prim ödeme gün sayısına bölümünün otuz ile çarpılması suretiyle sigortalının aylık prime esas kazanç ortalaması hesaplanır.

Bu Yasanın 62'nci maddesinde tanımlanan aylık bağlama oranı ile yukarıda hesaplanan aylık prime esas kazanç ortalamasının çarpımı sonucu bulunan miktara pro-rata uygulanarak bu fıkra çerçevesinde hesaplanacak aylığı bulunur.

Bu fıkra amaçları bakımından, 1 Şubat 2012 tarinden sonraki sigorta primleri için hesaplanacak, malullük ve yaşlılık sigortasından bağlanacak aylıklar ile ölüm sigortasından aylık alan tek kişi de olsa haksahiplerine bağlanacak aylıkların

hesabına esas tutulan aylığın miktarı, aylık prime esas kazanç alt sınırının %60'ından az olamaz.

(3) 1 Şubat 2012 tarihinden önce bu Yasaya göre yaşlılık aylığı bağlanmış; 1 Şubat 2012 tarihi öncesi ve sonrası çalışan sigortalıların işten ayrılarak, yazılı istekleri üzerine yeniden bağlanacak yaşlılık aylıkları, işten duruş tarihine kadar olan sigorta primlerinin ödenmiş olması koşuluyla bu Yasanın 62A maddesi kuralları uyarınca yeniden hesaplanır ve bu aylık, ödenmiş olan son aylıktan fazla ise, saptanan yeni aylık üzerinden ödenmeye devam olunur.

Ancak işten duruş tarihine kadar primi ödenmiş gün sayısı dokuz bin gün ve daha fazla olan sigortalılara, dokuz bin günden fazla ödenen her tam üç yüz altmış prim günü için almakta olduğu yaşlılık aylığı miktarı %1 artırılması suretiyle ayrıca bir hesaplama daha yapılır.

Yukarıdaki 1'inci paragrafa göre ve 2'nci paragrafa göre ayrı ayrı hesaplanan aylıklardan yüksek olanı başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren sigortalıya ödenir. Bu kural, 1 Şubat 2012 tarihinden önce haksahibi olan ve yaşlılık aylığı ayarlaması yapılmış olan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

(4) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tüzükle belirlenir.

Yaşlılık
Aylığının
Başlangıcı
29/2017

63. Yaşlılık sigortası için gerekli yaşı doldurduktan sonra yazılı istekte bulunan ve yaşlılık aylığına hak kazanan sigortalıya bu istek tarihinden başlanarak yaşlılık aylığı bağlanır. Yukarıdaki birinci paragrafa göre aylığının ödenmesine başlanacağı tespit edilen tarihte Hastalık Sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği almakta olan sigortalının yaşlılık aylığı, geçici iş göremezlik ödeneği verilme süresinin sona erdiği tarihi takip eden günden başlar. Eğer, bağlanacak yaşlılık aylığı sigortalının Hastalık Sigortasından almakta olduğu geçici iş göremezlik ödeneğinin aylık tutarından fazla ise aradaki fark, yukarıdaki paragraflardakikurallara göre tespit edilecek tarihten başlanarak verilir.

Aylığın
sürekliliği
2, 29/2007
2/2010
11/2019

64. Bu Yasaya göre, sigortalılıktan dolayı bağlanan yaşlılık aylığını almakta iken, bu Yasaya tabi surette sigortalı olunan veya olunmayan veya diğer yasa ve kurallara tabi surette emeklilik hakkı kazandıran veya kazandırmayan bir işte çalışmaya başlayanların bu Yasaya göre bağlanan yaşlılık aylıkları, ancak yazılı feragatlerinin bulunması koşulu ile durdurulur ve ödenmeye devam edilmez.

26/1977
9/1979
18/1980
26/1982
54/1982
14/1983
22/1983
20/1985

Ancak, Emeklilik Yasası kuralları uyarınca aylığı durdurulandan yazılı feragat aranmaz. Feragatleri nedeniyle yaşlılık aylığı durdurulan sigortalıların aylıkları, işten ayrılmaları ve yazılı talepleri halinde, işten ayrılmalarını takip eden günden itibaren yeniden hesaplanarak bağlanır.

Ancak, sigortalıların feragatleri nedeniyle durdurulan süreye

3/1986
.....
.....
25/2013
48/2017

ait yaşlılık aylıkları hiçbir şekilde ödenmez.

Bu Yasaya göre bağlanan yaşlılık aylıkları ödenmeye devam edilenlerin, diğer yasa ve kurallara göre emeklilik hakkı kazandıran bir işte çalışmalarından doğan emeklilik durumları anılan diğer yasa ve kurallar itibarıyla düzenlenir.

Bu Yasaya göre feragatleri nedeniyle veya Emeklilik Yasası kuralları uyarınca aylıkları durdurulan veya bağlanan yaşlılık aylıkları ödenmekte iken bu Yasaya tabi sigortalı olunan bir işte çalışanlar hakkında:

2/2010
2/2012
11/2019

(1) İşten ayrılarak, yazılı istekleri üzerine yeniden bağlanacak yaşlılık aylıkları;

(A) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci veya (2)'nci fıkraları kapsamında çalışanlar için bu fıkralar kapsamında çalıştıkları sürelerle ilişkin Malullük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primlerinin tümünün ödenmiş olup olmadığına bakılmaksızın, yazılı istekte buldukları tarihte sigorta primi ödenmiş süreleri dikkate alınarak,

(B) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamında çalışmakta olanlar için ise bu fıkralar kapsamda çalıştıkları sürelerle ilişkin işten duruş tarihine kadar olan sigorta primlerinin tümünün ödenmiş olması koşulu ile,

Bu Yasanın 62B maddesi kurallarına göre yeniden hesaplanır ve bu aylık, ödenmiş olan son aylıktan fazla ise, saptanan yeni aylık üzerinden ödenmeye devam edilir.

2/2010
11/2019

(2) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci veya (2)'nci fıkraları kapsamında çalışan sigortalıların bu Yasada yazılı İş Kazaları ile Meslek Hastalıkları, Hastalık, Analık, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları hak ve mükellefiyetleri devam eder.

Ancak, yaşlılık aylığı almakta iken bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci veya (2)'nci fıkraları kapsamında çalışanlar için prime esas kazançlarının % 16 oranındaki Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları priminin % 6 oranındaki hisse miktarını sigortalı, % 10 oranındaki hisse miktarını işveren öder.

11/2019

(3) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü veya (4)'üncü fıkraları kapsamında çalışıp yaşlılık aylığı alan sigortalıların 65 (altmış beş) yaşını doldurmuş olmaları halinde prim ödeme yükümlülüğü kendi tercihlerine bağlıdır. Prim ödemeye devam etmeyi tercih edenlerin, bu Yasada yazılı İş Kazaları ile Meslek Hastalıkları, Hastalık, Analık, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları hak ve mükellefiyetleri devam eder.

Ancak, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primlerinin tümünü sigortalı öder.”

Toptan ödeme

65. Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan ve malüllük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmayan sigortalıya, kendisinin, varsa işverenlerinin ödediği ve Devlet bütçesinden karşılanan

Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primlerinin toplamı, 60 yaşını doldurduktan sonra yazılı isteği üzerine toptan ödeme şeklinde verilir.

Bölüm VII ÖLÜM SİGORTASI

- Ölüm sigortasından Sağlanan yardımlar 2/2012
- 16,26/1985 2/2012
- 26,9/1981 2/2012
- Hangi Sigortalıların Hak Sahiplerine Aylık bağlanacağı 4, 36/1988 2/2012
66. Ölüm Sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:
- (1) Ölen sigortalının eşine, çocuklarına aylık bağlanması,
 - (2) Ölen sigortalı ile geçindirmekle yükümlü olduğu eşi ve çocukları için cenaze masrafı karşılığı verilmesi;
 - (3) Ölen sigortalının eşine ve çocuklarına toptan ödeme yapılması.
67. Ölüm aylığı, aşağıda belirtilen sigortalıların ölmesi halinde, sigortalının hak sahibi kimse hak sahibi kimselerine bağlanır:
- (1) (A) Malûllük veya Yaşlılık aylığı almakta iken veya yazılı olarak başvuruda bulunup malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazandığının saptanmasından önce veya sonra ölen; veya
(B) En az 15 yıldan beri sigortalı bulunan ve bu süre içinde toplam en az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan;
sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır.
 - (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkranın (B) bendindeki koşulu yerine getirmemiş olmakla beraber sigortalılık süresi 5 yıl ve daha fazla olup en az bin sekiz yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalının, ölüm tarihinden önceki son 5 takvim yılında en az altı yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması ve ölüm tarihinden önceki son 5 yıl içinde en az 3 yıl ülkede ikamet etmiş olması koşuluyla hak sahibi kimselerine indirimli aylık bağlanır.
 - (3) Yukarıdaki (1)'inci fıkranın (B) bendi veya (2)'nci fıkranın öngördüğü koşulları yerine getirmemiş olmakla beraber:
(A) Bu Yasanın 4'üncü, 95'inci ve 95A maddeleri kapsamında sigortalı olan ve sigortalı olduğu ilk tarih ile ölüm tarihi arasındaki her yıl için ortalama yüz elli gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan; veya
(B) Bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında sigortalı olarak çalışırken ölen,

sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylık, ölüm tarihindeki aylık prime esas kazanç alt sınırının %60'ı oranındadır.

Ölüm aylığının hesaplanması
18,26/1985
2/2012

68. (1) Sigortalının ölümü halinde, hak sahiplerine bağlanacak aylığın hesaplanmasında:
- (A) Sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazanmış bulunduğu malullük veya yaşlılık aylığı,
 - (B) Tekrar çalışmaya başlaması nedeni ile malullük aylığı durdurulmuş olan sigortalı için ölüm tarihinde saptanacak yeni aylığı,
 - (C) Yaşlılık aylığı almakta iken aynı zamanda çalışmaya devam eden sigortalının ölümü halinde bu Yasanın 64'üncü maddesi kurallarına göre hesaplanan yeni aylığı; veya 64'üncü madde kuralları yerine getirilmemişse halen almakta olduğu aylığı,
 - (Ç) Bu Yasanın 67'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında öngörülen koşulları yerine getirmiş olan sigortalının ölümü halinde, bu Yasanın 62B maddesi kurallarına göre hesaplanan aylığı,
- esas alınır.
- (2) Hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylığının hesaplanmasında esas tutulacak aylık bağlama oranının saptanmasında:
- (A) En az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olanlara dokuz bin prim günü üzerinden, prim gün sayısı dokuz bin günden fazla olanlara da ödemiş oldukları prim gün süresi üzerinden,
 - (B) En az beş bin dört yüz günlük prim ödeme koşulunu yerine getirememiş fakat en az üç bin altı yüz gün ve daha fazla prim ödemiş olanlara yedi bin iki yüz prim günü üzerinden,
 - (C) En az üç bin altı yüz günlük prim ödeme koşulunu yerine getirememiş fakat en az bin sekiz yüz gün ve daha fazla prim ödemiş olanlara beş bin dört yüz prim günü üzerinden,
- hesaplanan aylığı esas alınır.
- (3) Bu Yasanın 67'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası koşullarına göre, ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylık, ölüm tarihindeki aylık prime esas kazanç alt sınırının %60'ı oranındadır.
- (4) Sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul sayılarak aylık bağlanmış veya bağlanmasına hak kazanmış ise, ölümünden sonra haksahiplerine bağlanacak aylığın tesbitinde bu Yasanın 56'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca yapılan %15 artış dikkate alınmaz.

1 Şubat 2012
Tarihinden Önce
Sigortalı
Olanların bu
Tarihten Önce

68. 1 Şubat 2012 tarihinden önce sigortalı olan sigortalının ölümü halinde, hak sahibi kimselerine bağlanacak aylığın saptanmasında:

Ödenmiş
Primleri İçin
Ölüm Aylığı
Hesaplanmasına
İlişkin Kurallar
IV Numaralı
Cetvel

VI Numaralı
Cetvel

- (1) Sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazanmış bulunduğu malullük veya yaşlılık aylığı,
- (2) Yaşlılık aylığı ödenen sigortalı için, ölüm tarihinde bu Yasanın 64'üncü maddesindeki esaslara göre saptanacak aylık,
- (3) Sigortalının 1 Şubat 2012 tarihinden önceki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son 7 takvim yılının prime esas kazançları esas alınır. Sigortalının her takvim yılındaki prime esas kazanç tutarı, aynı yılda uygulanan en yüksek yıllık prime esas kazanç tutarına oranlanır ve bu oranların en yüksek 4'ünün ortalaması alınır. Bulunacak ortalama; 750 ve sigortalının aylık bağlama oranı ile çarpılır. Çıkan sonucu, bu Yasaya ekli IV Numaralı Cetvelde yer alan Gösterge Tablosundaki eşit veya en yakın büyük sayısının ait olduğu derece ve basamak sigortalının alacağı aylığa esas derece ve basamağı olur. Bu Yasaya ekli VI Numaralı Cetvelde derece ve basamağa karşılık gelen miktar aylık olarak bağlanır.

En az 6 takvim yılı malullük, yaşlılık ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının da aylığa esas derece ve basamağı yukarıdaki şekilde saptanır. 6 takvim yılından az malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının aylığa esas derece ve basamağının saptanmasında ise prim ödendiği takvim yılları esas alınır.

Geriye dönük ödemelerde aylık hesaplanırken ödeme günündeki basamak ve/veya gelir karşılığı değeri dikkate alınmaksızın ait olduğu tarihteki seçmiş olduğu basamak değeri ve/veya o tarihte aldığı ücret dikkate alınır.

- (4) (A) Ölüm tarihinde en az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının hak sahibi kişilerine verilecek miktara esas tutulacak aylığın saptanmasında aylık bağlama oranı %70'tir.
(B) Ölüm tarihinde en az beş bin dört yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olma koşulunu yerine getirmemiş olmakla beraber, en az bin sekiz yüz gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının hak sahibi kişilerine bağlanacak indirimli aylık, beş bin dört yüz günlük prim ödeme gün sayısından eksik her tam üç yüz altmış gün için yukarıdaki (A) bendinde belirtilen orandan %2 indirim yapılarak saptanır.
- (5) Sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul sayılarak aylık bağlanmış veya bağlanmasına hak kazanmış ise, yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralara göre saptanacak aylıklarda, bu durum dikkate alınmadan sigortalıya bağlanabilecek aylık esas tutulur.

(6) Ölüm tarihinde erkek sigortalının dokuz bin ve kadın sigortalının ise yedi bin iki yüz prim gününden fazla ödenmiş olan her tam üç yüz altmış prim günü için hak sahiplerine verilecek miktara esas olan aylık % 1 artırılarak saptanır.

Eş ve Çocuk-
lara Aylık
bağlanması
2/2012
11/2019

69. Ölen sigortalının aylık bağlanmasına hak kazanan kimselerine aşağıdaki kuralara göre aylık bağlanır:
- (1) Ölen sigortalının bu Yasanın 68'inci maddesi kuralları uyarınca tespit edilecek aylığının:
- (A) (a) Dul karısına %50 (yüzde elli)'si; aylık alan çocuğu bulunmayan dul karısına üçte ikisi,
Dul kadın kocasından en az 30 (otuz) yaş daha küçük ise veya kocası ile yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra evlenmişse %25 (yüzde yirmibeş) oranında aylık bağlanır.
Ancak evlenme akdi ölüm tarihinden en az 10 (on) yıl önce yapılmış veya çocukları olmuş ise bu indirim yapılmaz. Bu kurallar, 1 Şubat 2012 tarihinden önce bu Yasaya göre dulluk aylığı bağlanmış olup, halen almakta olan dul kadınlar hakkında uygulanmaz.
- (b) Sigortalı kadının ölümü tarihinde çalışamayacak durumda malul veya 60 (altmış) yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelene kocasına %50 (yüzde elli)'si; aylık alan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi oranında aylık bağlanır.
- (B) (a) Herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmayan veya herhangi bir yasa altında aylık veya gelir almayan veya evli olmayan çocuklardan:
- (i) 18 (on sekiz) yaşını, orta öğrenim yapması halinde 20 (yirmi) yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 27 (yirmi yedi) yaşını doldurmayan çocukların her birine %25 (yüzde yirmi beş)'i, Bakanlıkça uygun görülecek yetkili sağlık kuruluşlarının vereceği Sağlık Kurulu raporu ile çalışamayacak durumda malul olduğu saptananlara evli olup olmadığına bakılmaksızın %25 (yirmi beş)'i;
- (ii) Yukarıdaki (i) alt bendinde belirtilen çocuklardan ana ve babaları arasında evlilik bağlantısı bulunmayan veya sigortalının ölümü tarihinde evlilik bağlantısı bulunmakla beraber, anaları sonradan evlenenlerin her birine %50 (yüzde elli)'si ;
- (iii) Yukarıdaki (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen sigortalının ölümü anında anasız ve babasız kalan veya sonradan anasız ve babasız kalan çocuklara aylık veya gelir almama koşulu

aranmaksızın %50 (yüzde elli)'si ;
oranında aylık bağlanır.

(b) Yukarıdaki (i), (ii) ve (iii) bentlerinde belirtilen koşulların herhangi birinin sonradan ortadan kalkması halinde bağlanan aylık kesilir. Aylığın kesilme nedenlerinin ortadan kalkması halinde yukarıdaki (a) alt bendine göre aylık yeniden ödenmeye devam edilir.

(c) Evliliğin ölüm nedeniyle son bulması halinde, eşinden de aylık ve/veya gelir almaya hak kazanan çocuğa, sadece bu aylık ve/veya gelirlerden fazla olanı ödenir.

(2) Sigortalı tarafından ilgili mevzuat uyarınca evlât edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocuklarıyla sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar.

(3) Hak sahibi eş ve çocuklara bağlanacak aylıkların toplamı, sigortalıya ait hesaplanan aylığın tutarını geçemez. Bu sınırın aşılması için gerekirse, hak sahibi kimselerin aylıklarından orantılı olarak indirimler yapılır.

11/2019

(4) Bu madde altında dulluk aylığı alan kişiler hakkında aşağıdaki kurallar uygulanır:

(A) Dulluk aylığı alan bir kişinin evlenmesi halinde aylığı durdurulur.

(B) Dulluk aylığı alan iki dulun evlenmesi halinde aylığı düşük olanın aylığı kesilirken yüksek olan aylık verilmeye devam edilir.

(C) Evliliğin ölüm haricinde son bulması halinde taraflara ilk eşlerinden elde ettikleri aylık hakları iade edilir.

(Ç) Evliliğin taraflardan birinin ölümü ile son bulması halinde sonraki eşten de hak kazanan eşe gelirlerden fazla olanı ödenir.

11/2019

(5) Sigortalının çocuklarına bu madde kurallarına göre aylık bağlanması veya bağlanan aylıkların kesilmesi veya aylıklarının verilmeye devam edilmesi çocuğun herhangi bir Yasaya bağlı olarak bir işte bir yıl içinde üç aydan fazla süreli çalışmamasına bağlıdır.

2/2012

70. 2/2012 sayılı Değişiklik Yasasıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Ölüm
Aylığının
Başlangıcı
29/2017

71. Ölüm sigortasından sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylıklar,ölüm tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurulması halinde, sigortalının ölüm tarihini izleyen günden, üç ay içerisinde başvurulmadığı takdirde, başvuru tarihini izleyen ayın başından itibaren başlar.

Toptan ödeme
2/2012

72. Ölen sigortalının hak sahibi kimselerinden hiçbiri bu Yasaya göre ölüm sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamadıkları takdirde aşağıdaki kurallar uygulanır :

(1) Ölen sigortalının kendisinin, varsa işverenlerinin

ödedikleri ve Devlet Bütçesinden karşılanan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri toplamının ;

- (a) Sigortalının dul karısına %50'si; toptan ödeme alacak durumda çocuğu bulunmayan dul karısına üçte ikisi,
- (b) Sigortalı kadının ölümü tarihinde çalışamayacak durumda malûl veya 60 yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına %50'si: Toptan ödeme yapılan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi,
- (c) Herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmayan veya herhangi bir yasa altında aylık veya gelir almayan çocuklardan:
 - (i) 18 yaşını, orta öğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 27 yaşını doldurmayan evlenmemiş erkek çocukların her birine %25'i; yaşları ne olursa olsun evlenmemiş kız çocukların her birine %25'i; Sağlık Kurulu kararı ile çalışamayacak durumda malul olduğu saptananlara %25'i.
 - (ii) Yukarıdaki (i) bendinde belirtilen ve sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalan veya ana ve babaları arasında evlilik bağlantısı bulunmayanların her birine %50'si toptan ödeme şeklinde verilir.
- (2) Sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocukları, yapılacak toptan ödemeden yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar.
- (3) Hak sahibi eş ve çocuklara yapılacak toptan ödemelerin toplamı, toptan ödenecek miktarı geçemez. Bu sınırın aşılması için gerekirse, hak sahibi kimselerin hisselerinden orantılı olarak indirmeler yapılır.
- (4) Yukarıdaki esaslara göre toptan ödeme yapıldıktan sonra kalan olursa, sigortalının ölümünden sonra doğacak çocukları ile nesebi düzeltilecek veya babalığı hükme bağlanacak çocuklarına da bu madde kurallarına göre toptan ödeme yapılır.

Bölüm VIII

EVLENME YARDIMLARI

Evlenme
masraflarına
maktu yardım
ödeneği
6,20/1991
20,26/1985
2/2012

73. (1) Sigortalının evlenme yardımından yararlanabilmesi için, en az iki yıllık sigortalı olup, yüz yirmi günü evlilik tarihinden önceki on iki takvim ayı içinde olmak koşuluyla, toplam yedi yüz yirmi gün analık sigortası primi ödenmiş bulunması ve daha önceki bir evlilikten dolayı evlenme yardımı almamış olması koşuldur.
- (2) Eşlerin her ikisinin de yardıma hak kazanması halinde, bu yardım eşlerden birine ödenir.
- (3) Evlenme yardımı, evlenme akdinin yapıldığı tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin iki katıdır.

- (4) Evlenen sigortalıya bu madde gereğince ödeme yapılabilmesi için, sigortalının, evlilik tarihini izleyen doksan gün içinde, evlenme belgesinin aslı ile birlikte Bakanlıkça belirlenen belgeleri doldurarak başvurması gerekmektedir.
- (5) Bu madde kapsamında yapılacak yardımlar, analık sigortası kolundan karşılanır.

Bölüm IX İŞSİZLİK SİGORTASI

Kapsam	74. Bu Yasanın 4. maddesinin (1) ve (2). fıkralarında belirtilen 16 ile 60 yaş arasındaki sigortalılara, bu bölümde belirtilen diğer vasıf ve şartları taşımak kaydıyla, işten ayrılmış olup çalışmaya muktedir ve iş almaya hazır bulunduğu halde uygun bir iş bulma imkânsızlığı sebebiyle kazancının muvakkaten durduğu süre içinde, işsizlik Sigortası ödeneği sağlanır.
İşsizliğin bildirilmesi ve tespit	75. Sigortalının İşsizlik Sigortası ödeneği talebinde bulunabilmesi için : <ol style="list-style-type: none">(1) Son defa işinden ayrıldığı işverenden işten ayrılış sebebini gösteren yazılı bir belge veya bonservis almak suretiyle iş yerinin bulunduğu yerdeki Bakanlık iş ve İşçi Bulma Servisine şahsen müracaat ederek, çalışmaya muktedir ve iş almaya hazır bulunup kendisine uygun bir iş bulunması için gerekli kaydını yaptırarak bu durumunu ve takibini belirten bir belge alması şarttır.
31,9/1981	<ol style="list-style-type: none">(2) Müracaat ettiği İş ve İşçi Bulma Servisi tarafından veya kendi olanaklarıyla bir işe yerleştirilinceye kadar, Bakanlıkça saptanacak günlerde ve her halde haftada en az bir defa Sosyal Sigortalar Dairesi'nin ilgili Bölgesel Kuruluşunda hazır bulunarak işsizlik kaydını yeniletmesi; bu hususta örneği ve düzenlenme usulü Bakanlıkça belli edilecek belgeleri imzalaması gerekmektedir.
İşsizlik ödeneğinin süresi 32,9/1981 2/2012	76. İşsiz kaldığı, yukarıdaki 75'inci madde uyarınca tespit edilen sigortalıya Bakanlığın İş ve İşçi Bulma Servisine müracaat ettiği tarihi takiben dördüncü iş gününden itibaren ve anılan servis tarafından veya kendi olanaklarıyla uygun bir işe girinceye kadar işsizlik sigortası ödeneği verilir. İşsizlik sigortası ödeneği verilme süreleri; toplam en az yedi yüz yirmi gün ile bin yedi yüz doksan dokuz gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsize yüz yirmi gün; toplam en az bin sekiz yüz gün ile beş bin üç yüz doksan dokuz gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsize yüz elli altı gün ve toplam en az beş bin dört yüz günden fazla işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsize yüz seksen gündür. İşsizlik ödeneğinin verilme süresi, sigortalının ilk işsizlik kaydını yaptırdığı tarihi takiben dördüncü iş gününden itibaren bir yıl içinde sürekli veya kesintili olmasına bakılmaksızın yüz

seksen günü aşamaz.

Ancak sigortalının, yüz yirmi, yüz elli altı veya yüz seksen günlük bir sürenin hitamından sonra, yeni bir yıllık süresinin başlaması nedeniyle işsizlik ödeneği için tekrar başvurması halinde, işsizlik ödeneği almaya başladığı tarih ile yeniden işsiz kalarak başvurduğu tarih arasında yeniden yüz elli gün işsizlik sigortası primi ödemiş olma koşulu aranır.

Bu madde maksatları için:

- (1) İlk işsizlik kaydını takip eden yıl dolmadan yapılan işsizlik kayıtları ara kayıt sayılır ve bir yıllık devreleri başlatamaz.
- (2) Bir yıllık bir sürenin bitiminden önce başlayıp sürenin bitiminden sonra da ödenek verilmesini gerektiren hallerde, yeni bir yıllık süre, bir önceki sürenin bitimini takiben başlamış sayılır.

Ancak bir yıllık süre sona erdiği halde, sigortalının işsizliği devam ediyorsa, yüz yirmi, yüz elli altı veya yüz seksen günlük işsizlik ödeneği süresinin tamamlanıp tamamlanmadığına bakılmaksızın, sigortalının işsizlik ödeneği durdurulur ve İş ve İşçi Bulma Servisi kanalı ile yeniden işsizlik kaydı yaptırması istenir. Bu takdirde daha önceki yılda almış olduğu işsizlik ödeneğinin başladığı ilk tarih ile son defa işsiz kalarak başvurduğu tarih arasında ve en çok 12 takvim ayı geriye gidilerek, yeniden yüz elli günlük işsizlik sigortası primi ödemiş olma koşulu aranır.

İşsizlik
ödeneğinden
yararlanma
koşulları
33,9/1981
22,26/1985
2/2012

77. 77. Sigortalının işsizlik ödeneğinden yararlanabilmesi için, İş ve İşçi Bulma Servisine müracaatı suretiyle işsizlik kaydını yaptırdığı tarihten önce, yüz elli günü işsizlik kaydını yaptırdığı tarihten önceki on iki takvim ayı içinde olmak koşuluyla, toplam en az yedi yüz yirmi gün işsizlik sigortası primi ödenmiş olma koşulu aranır.

İlgili iş yasaları veya toplu sözleşmeler ya da hizmete alınma şart tasarrufları veya hizmet akitleri gereğince sigortalıya işveren tarafından işe son verme ihbar tazminatı ödenmesi gereken hallerde, bu Yasa gereğince sağlanacak işsizlik ödeneği, sigortalının İş ve İşçi Bulma Servisine ihbar süresi sonu itibarıyla işsiz kalacağını şahsen bildirmesi ve bu ihbar süresi içinde veya sonunda kendisine çalışabileceği uygun bir iş sağlanmaması kaydıyla, ihbar tazminatına tekabül eden sürenin bitiminden sonraki dördüncü iş gününden itibaren verilmeye başlanır. İhbar tazminatına müstahak olmadığı mahkeme ilânı ile veya diğer kanıtlayıcı belgeler veya bilgilerle anlaşılan sigortalıya işsizlik ödeneği işten ayrıldığı ve ücret almadığı günden başlayarak dördüncü iş gününden itibaren verilir.

İşsizlik ödeneği
verilmesini
engellenen haller

78. Sigortalının iş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği aldığı süreler ile hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçirdiği süreler ya da askerlikte geçen hizmet süreleri, işsizlik ödeneğine hak kazanması için gerekli on iki takvim aylık sürenin yüz elli günlük prim ödeme gün sayısı ile yedi yüz yirmi gün işsizlik sigortası primi ödeme şartının hesabında dikkate alınmaz.

- (1) İşini kendi isteği ile ve yasal nedeni olmaksızın terk etmesi halinde ;
 - (2) Ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan halleri nedeniyle işine son verildiğinin işverence verilecek belgede veya mahkeme kararında belirtilmiş olması halinde ;
 - (3) Suç sayılan bir hareketi yüzünden yedi günden fazla mahkûmiyeti nedeniyle işsiz kalması halinde ;
 - (4) İşsiz kaldığını İş ve İşçi Bulma Servisine bildirmedığı ve kaydını yaptırmadığı sürece ;
 - (5) İş ve İşçi Bulma Servisince gönderildiği uygun işe gitmemesi veya işveren tarafından teklif edilen uygun işi kabul etmemesi yahut gönderildiği işe gitmediğini veya girmedğini servise bildirmemesi veyahut anılan servis tarafından veya kendi olanaklarıyla bir işe yerleşmesi hallerinde ;
- 23,226/1985
- (6) İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık ve Analık Sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği aldığı veya Malûllük, Yaşlılık Sigortasından aylık bağlandığı sürece;
 - (7) Hakikate uygun olmayan bilgi vermesi veya hile yapması hallerinde ;
 - (8) Herhangi bir sebeple askerlik görevinde bulunduğu sürece
 - (9) Yedi günden fazla tutuklu bulunduğu sürece ;
 - (10) Kanuni bir nedenle hizmet veya çıraklık akdinin veya hizmete alınma şart tasarrufunun askıda kalması halinde ;
 - (11) Uygun bir iş bulmak imkân ve tekliflerinden kasten veya ihmali sebebiyle faydalanmak istemediğinin tespit edilmesi halinde ;
 - (12) İşsiz iken uygun iş imkânı olmayan diğer bir mahalde iş istediği sürece verilmez.
- Yeni işe alıştırma
79. İşsizlik ödeneğine hak kazanan sigortalılardan eski mesleklerine veya mesleklerine yakın bir işe yerleştirilmelerinin mümkün olmayacağı anlaşılanlar, yeni bir meslekte çalışabilmelerini sağlamak üzere Bakanlıkça yetiştirmeye tabi tutulabilirler.
Sigortalının yetiştirilmeye tabi tutulması, işsizlik ödeneğinden yararlanmasını engellemez.
- İşsizlik ödeneğinin miktarı
24,26/1985
80. Sigortalıya ödenecek işsizlik sigortası ödeneğinin günlük maktu miktarı , resmi aylık asgari ücretin yetmiş beşte biri kadar olur.
Sigortalının geçindirmekle yükümlü kimsesi varsa işsizlik ödeneği, geçindirmekle yükümlü olduğu her bir kişi için ve en çok üç kişiye kadar % 25 artırılarak ödenir.

34,9/1981

Ancak, eşlerden her ikisinin de sigortalılıklarından dolayı aynı zamanda İşsizlik Sigortasından ödenek almaya hak kazanmaları halinde, kadın sigortalıya geçindirmekle yükümlü olduğu kişiler için artış verilmez.

Sigortalının hak ettiği İşsizlik Sigortası ödeneklerinin tediyesi, işsizlik kaydını yaptırdığı günü takip eden ilk Pazartesi gününden itibaren ikişer haftalık dönemlerle ve ilk tediyesi üçüncü haftanın ilk iş gününde yapılır. Sigortalı ödenek alacağı günler içinde işe girerse yalnız işe girişinden önceki günler için ödenek verilir.

İşsizlik sigortası uygulamaları 7, 20/1991

81. İşsizlik sigortasının bu Yasa gereğince uygulamasında gerekli usuller ve şekiller ve ilgili daire ve servisler arasındaki görev ve hizmet ilişkileri Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir Tüzükle saptanır.

Bölüm X PRİMLER

Prim alınması

82. İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık, Analık, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm, İşsizlik Sigortalarının ve Evlenme halinin gerektirdiği her türlü yardım ve ödemelerle Bakanlığın bu Yasayı uygulamasının gerektirdiği her çeşit yönetim giderlerini karşılamak üzere, Bakanlıkça bu Yasa kurallarına göre prim alınır.

Prim oranları 2/2012

83. Bu Yasanın uygulanmasında :

- (1) Tarifesine göre tespit edilecek iş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortası priminin tamamı işverenler tarafından verilir. Bu primin oranı % 6'yı geçemez.
- (2) Hastalık sigortası primi, sigortalının kazancının %6'sıdır. Bunun 1/3 oranında miktarı sigortalı hissesi, 1/3 oranında miktarı işveren hissesidir. Bakiye 1/3 oranında hisse miktarı Devlet bütçesinden karşılanır.
- (3) Analık sigortası primi, sigortalının kazancının %1'idir. Bu primin 1/2 oranında miktarı işveren hissesidir. Bakiye 1/2 oranında hisse miktarı Devlet bütçesinden karşılanır.
- (4) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi sigortalının kazancının; %6'sı sigortalı hissesi, %7'si işveren hissesi ve %3'ü de Devlet bütçesinden karşılanmak üzere toplam %16'dır.
- (5) İşsizlik sigortası primi sigortalının kazancının %3'üdür. Bunun 1/3 oranında miktarı sigortalı hissesi, 1/3 oranında miktarı işveren hissesidir. Bakiye 1/3 oranında hisse miktarı Devlet bütçesinden karşılanır.
- (6) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında gösterilen sigortalılar, beyan ettikleri gelir basamağı üzerinden:
 - (a) İş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortası priminin tamamını,
 - (b) Analık sigortası priminin 1/2 oranındaki miktarını,
 - (c) Hastalık sigortaları için bu maddenin (2)'nci fıkrasında belirtilen prim toplamı oranında

hesaplanacak tutarın 2/3 oranındaki miktarını ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için de %12 oranındaki miktarını

kendileri öderler.

Analık sigortası priminin 1/2 oranında hisse miktarı hastalık sigortasının (c) bendinde belirtilen şekilde hesaplanan prim tutarının bakiye 1/3 oranındaki miktarı ile malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasında sigortalı kazancının %4'ü Devlet bütçesinden karşılanır.

Ancak Bakanlar Kurulu yukarıdaki prim oranlarını, toplam prim oranlarının iki katını aşmamak koşuluyla, her sigorta kolu için Bakanlığın önerisi ile gerektiği oranda artırıp azaltabilir.

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Prim Oranının Saptanması
9, 20/1991
37/2015

84. (1) İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortası primi, yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre saptanır. Hangi iş kollarının hangi tehlike sınıfına girdiği, tehlike sınıflarına ait prim oranlarının saptanmasında uygulanacak usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanıp, Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tüzükle saptanır. Lüzum görüldükçe prim tarifesinde gerekli değişiklikler yapılabilir.

Prim oranları, iş kazaları ve meslek hastalıklarından dolayı yapılması gereken her türlü sigorta yardımları ve idare masrafları ile bağlanacak gelirlerin tesis sermayeleri toplamı göz önünde tutularak hesaplanır.

11/2019

(2) Herhangi bir işyerinde işverenin iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini almaması nedeniyle iş kazasının meydana geldiğinin Çalışma Dairesi müfettişince düzenlenen rapor ile saptanması ve bu iş kazasının:

(A) Ölüm ile sonuçlanması halinde, veya

(B) Sürekli iş göremezlik geliri bağlanması ile sonuçlanması halinde,

ilgili işverenin iş kazasının meydana geldiği işyeri için, izleyen bir takvim yılı süresince iş kazası ve meslek hastalığı sigortası prim oranı 4 (dört) puan artırılarak tahsil edilir.

Tehlike sınıflarının belli edilmesi
10, 20/1991

85. Yapılan işin 84'üncü maddede belirtilen Tüzüğe göre hangi tehlike sınıfına girdiği ve ödenecek İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortası primi oranı Bakanlıkça işverene yazı ile bildirilir.

Bakanlık, saptanmış bulunan tehlike sınıfını yapacağı incelemelere dayanarak veya işverenin isteği üzerine değiştirebilir.

Bakanlıkça yapılacak değişikliklere ilişkin kararın takvim yılından en az bir ay önce işverene ve işveren tarafından değişiklik isteğinin de takvim yılından en az iki ay önce Bakanlığa bildirmesi şarttır.

Böylece, karara bağlanacak değişiklikler yukarıdaki fıkarda yazılı karar veya istekten sonraki takvim yılı başında

- 35,9/1981 yürürlüğe girer.
İşveren tehlike sınıfı ve prim oranı hakkında, Bakanlıkça posta ile gönderilecek veya elden verilecek yazılı bildiriye aldıktan sonra on beş gün içinde Bakanlığa itirazda bulunabilir.
- İtiraz, primlerin ödenmesini geciktirmez.
- Tehlike sınıfına dokunabilecek değişiklikler 86. İşveren, tehlike sınıfına dokunabilecek her türlü değişiklikleri bir ay içinde Bakanlığa yazı ile bildirmekle yükümlüdür.
Bu bildirme üzerine Bakanlık, yaptıracığı incelemeler sonunda tehlike sınıfını değiştirebilir.
Tehlike sınıfına dokunabilecek. değişiklik bir ay içinde bildirilirse bu konuda Bakanlıkça verilecek karar, değişikliğin meydana geldiği tarihten sonraki ay başından itibaren uygulanır.
Tehlike sınıfına dokunabilecek değişiklik bir ay içinde bildirilmezse :
- (1) Tehlike sınıfı yükseliyorsa değişikliğin meydana geldiği,
(2) Tehlike sınıfı alçalıyorsa, değişikliğin Bakanlıkça öğrenildiği, tarihler esas alınmak ve bu tarihlerden sonraki ay başından itibaren uygulanmak üzere Bakanlıkça karar alınır.
- Prime esas ücretler 87. Sigortalılarla işverenlerin bir ay için ödeyecekleri ve Devlet Bütçesinden karşılanacak primlerin hesabında
- (1) 4. maddenin (1) ve (2). fıkralarında belirtilen ;
(a) sigortalıların o ay için hak ettikleri ücretlerin,
(b) Sigortalılara hayat pahalılığı, aile yardımı (evlilik yardımı dahil), komisyon, herhangi bir yasa uyarınca düzenlenip düzenlenmediğine bakılmaksızın ödenen servis ücreti ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde doğrudan doğruya veya dolaylı olarak işverence ödenen paraların,
(c) İşveren tarafından veya kaza mercilerince verilen karar gereğince (a) ve (b) bentlerinde yazılı kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin brüt toplamı,
- 36,9/1981
- 29/2017 (2) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında gösterilen sigortalıların bu Yasanın uygulama tarihi itibarıyla bu Yasanın 88'inci maddesinde belirtilen günlük kazançların alt ve üst sınırları da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlıkça 25 derece üzerinden bir tablo halinde tespit edilip Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve sigortalıların yaşlarına göre girebilecekleri gelir basamakları esas alınır.
İşverence ödenen geçici iş göremezlik ödenekleri, yolluklar, ölüm, doğum ve evlenme yardımları çocuk zammı ile aynı olarak yapılan yardımlar sigorta primlerinin

hesabına esas tutulacak ücretlerin aylık tutarının saptanmasında dikkate alınmaz.

Ancak işverence ödenen geçici iş göremezlik ödenekleri malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için prim ödeme süreleri olarak dikkate alınır. İşveren, bu amaçla geçici iş göremezlik sürelerine ait hekim raporlarının birer örneğini bir bildirimle birlikte geçici iş göremezlik süresinin sonundan itibaren en geç otuz gün içinde Bakanlığa verir.

Her sigortalının prim hesabına esas tutulacak aylık kazanç toplamının yarım kuruş ve üzerindeki değerleri bir kuruşa tamamlanır. Yarım kuruşun altındaki değerler dikkate alınmaz.

Günlük, haftalık veya aylık olarak belirli bir ücrete dayanmış olmayıp da komisyon ücreti, kâra katılma gibi belirsiz zaman ve miktar üzerinden ücret alan sigortalıların prim ve ödeneklerinin hesaplanmasında esas tutulacak günlük kazançları, bu Yasanın 88'inci maddesi kuralları saklı kalmak koşuluyla, Bakanlar Kurulunca saptanıp onaylanır.

Eğer, sigortalının belirli başka bir kazancı varsa bu takdirde prim ve ödeneklerin hesabında esas tutulacak günlük kazanç, yukarıdaki (1)'inci fıkraya göre hesap edilecek günlük kazancına, belirli ek kazanç üzerinden hesaplanacak günlük kazancın ilavesi suretiyle bulunur.

Bu Yasa uyarınca primlerin hesaplanmasına esas tutulacak günlük kazanç, sigortalının bir ay için prime esas tutulan kazancının otuzda biridir.

Günlük kazancın hesaplanmasına esas tutulan ay içinde bazı günlerde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış sigortalının günlük kazancı, o ay için prime esas tutulan kazancının, ücret aldığı gün sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

Sigortalıların günlük kazançlarının hesabında esas tutulan gün sayıları, aynı zamanda bunların prim ödeme gün sayılarını gösterir.

Bir ay içinde çeşitli işverenlerin işinde çalışan sigortalının bu Yasa gereğince alınacak primlerine esas tutulacak aylık ve günlük kazancının saptanmasında, her işverenden elde ettiği aylık ve günlük kazanç tutarı ayrı ayrı dikkate alınır ve primler buna göre hesaplanır.

Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları ile 95'inci ve 95A maddeleri kapsamında olan sigortalılar, seçmiş oldukları gelir basamağı miktarı üzerinden, prim yatırıp bir tam yılı doldurmaları koşuluyla istedikleri üst basamağı seçebilirler. Alt basamaklara geçmekte prim ödeme koşulu aranmaz.

Ancak otuz bir yaşını doldurmuş olan sigortalılar en az 6'ncı basamak üzerinden prim yatırırlar.

1 Şubat 2012 tarihinden önce bu Yasaya göre yaşlılık aylığı bağlanmış olup halen çalışmaya devam eden veya yeniden çalışacak olan bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları kapsamındaki sigortalılar, basamaklarına ait saptanan gelir miktarı üzerinden prim ödeme gün sayısı iki tam yılı doldurmadıkça bir üst

basamağa geçemez. Alt basamaklara geçmekte bu koşul aranmaz.

Ancak 1 Şubat 2012 tarihinden önce bu Yasaya göre yaşlılık aylığı bağlanmış olup, bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında çalışmaya devam edenlerin veya yeniden çalışmaya başlayanların, gerek aylık prime esas kazançları, gerekse seçmiş oldukları gelir basamakları, bir tablo halinde tespit edilip Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulunca onaylanacak gelir basamakları tablosunun 20'inci basamağından fazla olamaz.

Basamak değiştirme isteği Bakanlığa yazı ile bildirilir. Bu yazılı talebi takip eden aybaşından itibaren sigortalı, seçtiği basamağa ait tespit edilen gelir miktarı üzerinden primlerini öder.

Günlük kazanç 12, 20/1991 88. Bu Yasa gereğince 4. maddenin (1) ve (2). fıkralarında belirtilen sigortalılardan alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançların alt ve üst sınırları bu Yasanın uygulama tarihi itibarıyla Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu'nca onaylanır ve gerekirse en geç iki yılda bir aynı usul üzere artırılabilir.

Günlük kazançları alt sınırdan daha az olan sigortalılar ile hizmet veya çıraklık akdine göre ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden ; günlük kazançları yukarıda belirtilen üst sınırdan daha fazla olan sigortalıların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır.

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigortalı ve işveren primleri ile bu primlere ait Devlet karşılıkları hisselerinin tümünü işveren öder.

Aynı zamanda birden fazla işverenin işinde çalışan sigortalıların ücretlerinden kesilen prim hisseleri tutarı, yukarıda yazılı üst sınır üzerinden hesaplanacak hisse miktarını aşarsa, farkı sigortalının müracaatı üzerine kendi hissesi oranında olmak üzere kendisine ödenir.

Çıraklara uygulanacak sigorta kolları 26,26/1985 88 A 18 yaşını doldurmamış olmak koşuluyla, mesleki eğitimde bulunmak amacıyla bu Yasanın. 4. maddesinin (2). fıkrası kapsamında çıraklık akdine göre çıraklık akdine göre çalışan sigortalılar sadece İş kazalarıyla Meslek Hastalıkları Hastalık ve Analık Sigortalarına tabi olup, bu sigorta kollarına ait 83. maddede belirtilen sigortalı prim hissesi işveren tarafından ödenir.

Prim belgeleri ve ölçümleme 13, 20/1991 89. İşveren, bir ay içinde çalıştırdığı sigortalıların sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançlar toplamı ve prim ödeme gün sayıları ile sigorta primlerini gösteren ve niteliği, usul ve esaslarıyla verilme süreleri Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak Tüzükte belirtilecek olan kayıt ve belgelerin Bakanlığa ve sigortalı hesap kartlarını sigortalılara vermeye veya o ay işinde sigortalı çalıştırmadığını ve ücret ödemediğini süresi içinde yazılı olarak Bakanlığa bildirmeye mecburdur.

Bu belgeler, Tüzükte belirtilen usul ve esaslara göre gerçeğe uygun surette düzenlenmez veya vaktinde Bakanlığa verilmezse

yahut bu belgelerin dayandığı işyeri kayıtları belgelerde yazılı olanları doğrulayıcı nitelikte görülmezse veyahut belgelerde yazılı olanları doğrulayacak kayıt ve belgeler gösterilmezse, Bakanlık sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançlar toplamını, Tüzükte belirtilen usul ve esaslara göre ölçümler.

Ölçümleme sonucunda tespit edilecek prim borcu işverene tebliğ edilir. İşverenler bu borca karşı 15 gün içinde öncelikle Bakanlığa ve Bakanlığın kararına karşı da ilgili merci veya yetkili mahkemeye müracaat edebilirler. Müracaatlar prim borcunun takibini ve ödenmesini durdurmaz.

Ölçümleme suretiyle prim tahsil edilen işverenler, ölçümlenen primlerin sigortalı hisselerine ait miktarlarını sigortalılardan talep edemez ve bu hususta sigortalılara rücu edemez.

Usul ve esasları Tüzükte tespit olunacak belgeleri işveren tarafından verilmeyen sigortalılar çalıştıklarını, hizmetin geçtiği yılın sorundan başlayarak beş yıl içinde mahkemeye başvurarak alacaklarını ilam ile ispat ederlerse bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamları ile prim ödeme gün sayıları nazara alınır.

Sigortalının çalıştığı bir veya birkaç işte, bu Yasada yazılı prim ödeme şartını yerine getirmiş olmasına rağmen kendisi için verilmesi gereken kayıt ve belgeler işveren tarafından verilmediği veya verilen kayıt ve belgelerde kazançların veya prim ödeme gün sayılarının eksik gösterildiği Bakanlıkça tespit edilirse, Hastalık, Analık, İşsizlik Sigortalarından ve Evlenme halinden gerekli yardımlar yapılır.

Primlerin
ödenmesi
27,26/1985
2. 42/2008
2/2012

90. Bu Yasanın uygulanmasında ;

(1) İşveren, bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarına göre bir ay içinde çalıştırdığı sigortalıların, sigorta primlerine esas tutulacak kazançlar toplamı üzerinden bu Yasa gereğince hesaplanacak prim tutarlarını ücretlerinden kesmeye ve kendilerine ait primler tutarını da bu miktara ekleyerek en geç ertesi ayın yirmisine kadar (yirmisi dahil) Bakanlığa ödemeye mecburdur.

Hak edilen fakat sigortalıya ödenmemiş olan ücretler üzerinden tahakkuk ettirilen primler hakkında da, bu fıkra kuralı uygulanır.

(2) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında gösterilen sigortalılar ve bu Yasanın 95'inci ile 95A maddeleri altında sigortalı olanlar, prim borçlarını ilgili ayı takip eden ayın yirmisine kadar (yirmisi dahil) Bakanlığa ödemek zorundadır.

Ancak tarım, orman veya hayvancılık kesimlerinde kendi nam ve hesabına bağımsız veya işveren olarak çalışanların kendilerine ait primlerin ödeme süreleri ile ödeme şekilleri, gerekli görülmesi halinde Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle saptanabilir.

Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkraları altında sigortalı olanlara, ilgili dönem içerisindeki prim yatırımları ile yaşlılık aylığına hak kazanmaları

29/2017
Yürürlük
Tarihi:1.7.2017

36/1988
42/2008
2/2010
37/2015

halinde, prim yatırımlarını hak sahibi olunan ayı izleyen ay içerisinde yatırarak yaşlılık aylığına başvurma hakkı tanınır.

Prim, süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısma sürenin bittiği tarihten başlayarak bir aylık süre için %3 (yüzde üç) ve bundan sonraki her ay için %1.2 (yüzde bir nokta iki) gecikme zammı uygulanır. Ay kesirleri tam ay olarak hesaplanır. Gecikme zammı yalnız prim alacaklarına uygulanır.

Ancak Bakanlar Kurulu, yukarıda belirtilen gecikme zammı oranlarını, ilgili sigorta kollarının mali bünyeleri, hayat pahalılığının genel seyri, sosyal adalet ilkesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyette bulunan bankaların uyguladığı kredi faiz oranlarını da gözönünde bulundurarak, Sosyal Sigortalar İdare Meclisinin tavsiyesi ve Bakanlığın önerisi ile 2 (iki) katına kadar artırmaya veya % 50 (yüzde elli) oranında indirmeye yetkilidir.

Dava veya dava neticesinde mahkeme hükmüne bağlı borçlar için icra kovuşturması açılmış olsa bile, primlerin ödenmemiş kısmı için gecikme zammı tahsil edilir.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

(3) Sosyal Sigortalar Fonunun bu Yasanın uygulanmasından doğan ve tahsil edilemeyen prim, gecikme zammı ve faiz alacakları, Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasasının ilgili kuralları uyarınca da tahsil edilebilir.

(4) Sosyal Sigortalar Fonunun prim, gecikme zammı ve faiz alacakları, tercihli alacak olup öncelik taşır.

Direktörlerin
Sorumluluğu
11/2019

90 A. Tüzel kişiliğe sahip bir işverenin, bu Yasanın 90'ıncı maddesi kuralları uyarınca yatırması gereken primi yatırmaktan kaçınması veya yatırmayı ihmal etmesi halinde, tüzel kişiliğe sahip işverenle beraber ilgili şirketin veya kuruluşun direktörleri de direktör oldukları döneme ait prim borçlarından şahsen sorumluluk taşırlar ve Sosyal Sigortalar Dairesi, yatırılmayan primlerin tahsili için yetkili mahkemeye başvurarak ve/veya hukuk davası açarak müştereken veya münferiden işveren ve/veya direktörlerden yatırılmayan primlerin ödenmesini talep edebilir.

Ödenmeyen
primler için
bakanlıkça
düzenlenecek
belgeler
40,9/1981

91. 90. maddenin (1) fıkrasına göre alınacak sigorta primlerinin ödenmesi için Bakanlıkça işverene, (2) fıkrasına göre alınacak sigorta primlerinin ödenmesi için de sigortalıya yapılacak bildiri üzerine prim borçları ödenmezse, Bakanlıkça düzenlenen ve işverenin prim borcu miktarını gösteren belgeler resmî dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, yetkili adli mercilerince bu belgelere dayanarak işlem yapılır.

Prim borçlarına
halef olma
41,9/1981

92. Sigortalıların çalıştırıldığı işyeri devredilir veya intikal ederse, eski işverenin Bakanlığa olan sigorta primi ile gecikme zammı ve faiz borçlarından aynı zamanda yeni işveren de müteselsilen sorumludur.

Bu kurala aykırı sözleşmeler muteber değildir.

Teminatın prim borçlarına karşılık tutulması 93. Devlet sektörü ile sermayesinin en az yarısı bu sektöre ait her çeşit teşekkül ve müesseseler, kamu müesseseleri ve özel yasalarla kurulan teşekküllerce ihale yolu ile yaptırılan her türlü işleri üzerine alanlarla bunların adresleri, ilgili makamlar tarafından Bakanlığa bildirilir. İş alanlar tarafından bu işlere karşılık gösterilen her türlü teminat, prim ile gecikme zammı ve faiz borçlarının kalmadığına dair müracaatları üzerine Bakanlıkça mümkün olan en kısa sürede verilecek bir belge gösterilmedikçe geri verilmez. Ödenmemiş sigorta primleri ile gecikme zamları ve faiz tutarı, bu teminattan ilgili makamlarca kesilerek veya teminat paraya çevrilerek Bakanlığa yatırılır. Ancak, prim ile gecikme zammı ve faiz borçları için Bakanlıkça kabul edilecek bir banka teminat mektubu Bakanlığa tevdi olunduğu takdirde, iş alanlarına yukarıda belirtilen teminatları Bakanlığın vereceği belgeye istinaden geri verilir.

Yersiz olarak alınan primlerin geri verilmesi 94. Yanlış veya yersiz olarak alınmış olduğu anlaşılan primler, alındıkları tarihlerden on yıl geçmemiş ise, talepleri üzerine işveren hisseleri kendilerine ve Sigortalı hisseleri sigortalılara geri verilir. İşverenlere ve sigortalılara geri verilecek primler için Bakanlıkça yasal faiz de ödenir. Bu faiz, primin Bakanlığa yatırıldığı tarihi takip eden ay başından iadenin yapıldığı ayın başına kadar geçen süre için ve bu süredeki banka vadesiz mevduatına uygulanan en yüksek yasal faiz hadlerine ve değışiklik tarihlerine göre hesaplanır.

Primleri geri verilenlere, primleri iptal edilen çalışmaları dolayısıyla, Bakanlıkça İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından yapılmakta olan yardım ve ödemeler durdurulur. Hastalık, Analık, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm, İşsizlik Sigortalarından ve Evlenme halinde yapılmakta olan yardımlar ile verilmekte olan ödenek ve aylıklar ise, ilgililer bu sebeple gerekli yardımın, tahsis ve ödeme şartlarını yitirmiş olurlarsa durdurulur. Şu kadar ki, daha önce sağlanan yardımlara ait giderler ilgililerden geri alınmaz.

Bölüm XI İSTEĞE BAĞLI SİGORTA

Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarına İsteğe Bağlı Olarak Devam Etme Koşulları 29/2017 Yürürlük Tarihi:1.7.2017 95. Sigortalılar aşağıda belirtilen koşullarla malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına isteğe bağlı olarak devam edebilir ve bu sigorta yardımlarından bu Yasanın ilgili maddelerine göre yararlanabilirler:

- (1) Halen emeklilik hakkı kazandıran herhangi bir yasa altında çalışmamak,
- (2) İsteğe bağlı olarak sigortaya devam edeceğini Bakanlığa yazılı olarak bildirmek,
- (3) Daha önce kendisine bu Yasa kapsamında veya yabancı ülkelerle yapılan anlaşmalar uyarınca hizmet birleştirilmesinden dolayı aylık bağlanmamış olmak veya toptan ödeme yapılmamış olmak, ve
- (4) İsteğe bağlı olarak sigortaya devam isteğinin kabul edildiğinin Bakanlıkça sigortalıya yazılı olarak bildirildiği

tarihten sonra gelen ve Bakanlıkça belirlenecek taksit ayı başından başlayarak her yıl en az üç yüz gün sigorta primi ödemek.

Bu madde uyarınca ödenecek primler, sigortalının isteğe bağlı olarak sigortaya devam edeceğini Bakanlığa bildirdiği yazıda seçmiş olduğu gelir basamağı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait tüm primler kendilerine ait olmak üzere alınır.

Sigortalıların zorunlu ve isteğe bağlı olarak ödedikleri primler, bu primlere ait gün sayıları ve yıllık kazanç tutarları birleştirilir.

Herhangi bir aya ait prim borcunu primi ödenmiş son aydan veya sigortalı olduğu tarihten itibaren en geç yedi ay içerisinde gecikme zammı ile birlikte ödemeyen sigortalıların isteğe bağlı sigortalılığı sona erer. Bu şekilde isteğe bağlı sigortalılığı sona eren sigortalılar, başvuru yapmak koşuluyla, başvuru tarihini izleyen ay başından başlayarak yeniden sigortalı olurlar.

İsteğe bağlı sigortalılıklarını sonlandıranlar veya devam ettirmeyenler, yaşlılık aylığından yararlanmak için gerekli yaşı doldurmadıkça bu suretle ödedikleri primlerin iadesini isteyemezler.

Ev kadınlarının 95A (1)
sigortalılığı
29/2017
Yürürlük
Tarihi: 1.7.2017

Ev kadınları, tüm primleri kendilerine ait olmak üzere aşağıdaki koşullarla malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi sigortalı olabilirler:

(A) Daha önce bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında sigortalı olarak çalışmış olmalarına rağmen malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için ödenmiş prim günleri bin sekiz yüz günden az olan ev kadınları bin sekiz yüz güne kadar olan süreyi, ve

(B) Daha önce bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında sigortalı olarak çalışmamış olan ev kadınları ise bin sekiz yüz günlük süreyi

ev kadını olarak sigortaya girmek için yapmış oldukları başvurularında belirttikleri gelir basamağı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait tüm primleri kendilerine ait olmak üzere borçlanmak ve borçlarını en geç üç yıl içinde ve en çok otuz altı taksitte ödemiş olmak koşuluyla, başvurularını izleyen ay başından itibaren ev kadını olarak sigortaya girebilirler.

(2) Bu sigortalıların ayrıca her yıl için en az üç yüz gün prim ödemeleri gerekir.

Sigortalılığını ev kadını olarak devam ettirenlerden, herhangi bir aya ait primlerini, primi ödenmiş son aydan veya sigortalı olduğu tarihten itibaren en geç yedi ay içerisinde gecikme zammı ile birlikte yatırmayan veya borçlandığı süre ile ilgili miktarı yasal süresi içerisinde ödemeyenlerin sigortalılıkları düşer. Bu gibiler, sigortalılıklarının düştüğü tarihten sonra yeniden başvuruda bulunmaları koşuluyla başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren sigortalı olurlar.

Bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında çalışanlar veya herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmaya başlayanların ev kadını olarak sigortalılıkları düşer ve bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında sigortalı veya herhangi bir yasaya tabi sigortalı olarak çalışmalarına son vermedikçe yeniden ev kadını olarak sigortaya devam etme isteğinde bulunamazlar.

Bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında sigortalılıkları sona erenler veya herhangi bir yasaya tabi olarak sigortalılıkları sona erenler, yeniden ev kadını olarak sigortalanmak istemeleri halinde başvurularını izleyen ay başından itibaren sigortalı olabilirler.

Bu Yasanın XVII. Bölümü "Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi Devrinde Geçen Sosyal Sigorta Durumlarına Göre Özel Uygulamalar" kapsamında geçerli sayılan eski sigortalılık süresi bulunanlar, malûllük veya yaşlılık aylığı almakta olanlar, yabancı ülkelerle yapılan anlaşmalar uyarınca hizmet birleştirilmesinden dolayı aylık bağlanmış olanlar ile kendisine toptan ödeme yapılanlar, ev kadını olarak sigortalı olamazlar.

Sigortalılıklarını bu şekilde devam ettirenler, tabi oldukları sigorta yardımlarından bu Yasanın ilgili maddelerinde belirtilen süre ve koşullarla yararlanırlar.

Ancak bu kişilerden işten ayrılma koşulu aranmaz.

Bölüm XII ORTAK KURALLAR

Ödenek ve
gelirlere esas
tutulacak
günlük kazanç
42,9/1981

96. İş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık ve analık hallerinde verilecek ödenek ve gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç, iş kazasının veya doğumun olduğu, yahut meslek hastalığı veya hastalık dolayısıyla iş göremezliğin başladığı tarihten önceki üç takvim ayı içinde, bu Yasanın uygulandığı bir veya bir kaç işte 87. maddenin (I). fıkrasına göre elde edilen ve sigorta primi hesabına esas tutulan kazançlar toplamının doksanda biridir.

Günlük kazançlar hesabına esas tutulan üç takvim ayı içinde bazı iş günlerinde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış olan sigortalının ödenek ve gelire esas olan kazancı, o üç aylık devre içinde 87. maddenin (1). fıkrasına göre elde ettiği kazançlar toplamının anılan fıkranın (a) bendine göre ücret aldığı gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır.

87. maddenin (1). fıkrasının (c) bendine göre yapılan ödemelerden, ödenek ve gelirin hesabına esas tutulan üç aylık dönemden önceki aylara ilişkin olanlar, günlük kazancın hesabında nazara alınmaz.

Günlük kazancın hesabında 87. maddenin (1). fıkrasının (b) bendinde belirtilen ödemeler de nazara alınmışsa, ödenek ve gelire esas alınan günlük kazancın tutarı, 87. maddenin (1). fıkrasının (a) bendinde yazılı ücret toplamının 90'a veya ücret alınan gün sayısına bölünmesiyle hesaplanacak günlük kazançta bunun % 50'si oranında bir ekleme yapılarak bulunan miktardan çok olamaz.

Günlük kazancın hesabına esas tutulan üç aylık dönem içinde çalışmamış ve ücret almamış olan sigortalının günlük kazancının tespitinde, iş kazasının veya doğumun olduğu yahut meslek hastalığı veya hastalık dolayısıyla iş göremezliğin

başladığı tarihten önceki on iki takvim ayı içinde çalıştığı son üç aylık dönemde elde ettiği kazanç esas tutulur ve günlük kazanç yukarıdaki fıkralara göre hesaplanır.

12 aylık dönemde çalışmamış ve ücret almamış olan sigortalı işe girdiği takvim ayı içinde iş kazası veya meslek hastalığı dolayısıyla iş göremezliğe uğrarsa, günlük kazancı, iş göremezliğinin başladığı tarih ile işe girdiği tarih arasındaki sürede elde ettiği kazanç toplamı, ücret aldığı gün sayısına bölünerek hesaplanır. İşe girdiği gün iş kazasına uğrayan sigortalının da taraflarca kararlaştırılmış olan günlük ücreti günlük kazanç sayılır. Sigortalı olarak çalışmaya ilk defa başlayanlar hakkında da bu fıkra kuralı uygulanır.

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı gün iş kazasına uğrayan ve parça başına veya yapılan iş miktarına göre ücret alan sigortalının günlük kazancının hesabında aynı veya benzeri bir işte çalışan benzeri bir sigortalının kaza tarihindeki günlük kazancı esas tutulur.

Günlük kazancının hesabına esas tutulan dönem içinde aynı zamanda birden çok işte çalışan sigortalının ödenek ve gelire esas tutulacak günlük kazancının tespitinde, bu işler dolayısıyla elde edilen ve sigorta primi hesabına esas tutulan kazançlar ayrı ayrı nazara alınır ve günlük kazanç yukarıdaki esaslar dairesinde hesaplanır.

Meslek hastalığı, sigortalının sigortalı olarak çalıştığı son işinden ayrıldığı tarihten bir yıl geçtikten sonra meydana çıkmış ise, günlük kazancı, bu son işinden ayrıldığı tarih esas alınarak yukarıdaki fıkralara göre hesaplanır.

4. maddenin (3) ve (4). fıkralarında gösterilen sigortalıların günlük kazancı da, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki üç takvim ayı içinde prim hesabına esas tutulan aylık gelir basamakları toplamının doksanda biridir.

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanacak gelirlere esas tutulacak yıllık kazanç, yukarıdaki kurallara göre hesaplanacak günlük kazancın 360 katıdır.

Geçici iş
görmezlik
ödeneğinin
hesaplanması
29,26/1985
11/2019

97. (1) İş kazası, meslek hastalığı, hastalık veya sigortalı kadının analığı halinde verilecek, geçici iş göremezlik ödeneği, sigortalının bu Yasanın 88'inci ve 96'ncı maddeleri uyarınca hesaplanacak günlük kazancının üçte ikisidir.
- (2) Sürekli iş göremezlik geliri almakta olan sigortalı aynı arıza veya meslek hastalığı dolayısıyla yeniden tedavi edilir ve yazılı istekte bulunursa, sürekli iş göremezlik gelirinine esas tutulan kazançta göre hesaplanacak bir günlük geçici iş göremezlik ödeneği ile bir aylık sürekli iş göremezlik gelirin otuzda biri arasındaki fark, kendisine her gün için geçici iş göremezlik ödeneği olarak verilir.
- (3) Geçici iş göremezlik ödenekleri haftalık olarak ve işledikten sonra Bakanlıkça verilir. Geçici iş göremezlik ödeneğinin Bakanlıktan doğrudan doğruya alınmasında güçlük bulunursa, bu ödenek, Bakanlığın talimatı uyarınca, işveren tarafından Bakanlık hesabına sigortalıya verilir. Bakanlık, bu Yasaya uygun olarak verilen ödenekleri belgelerine dayanarak işverene öder.”

- Muayene için sigortalıya verilecek belge 43,9/1981
98. Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde işveren, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde, sigortalının kazancını ve prim ödeme gün sayılarını göstermek üzere, örneği Bakanlıkça hazırlanacak belgeyi düzenleyerek sigortalıya vermeye yükümlüdür.
- Bu belgede yazılı bilginin yanlış olması sebebiyle sigortalıya yersiz olarak verilen ödenekler ile sigortalının eş ve çocuklarına yersiz olarak yapılan sağlık yardımları masrafları işverenden alınır.
- Geçici iş görmezlik ödeneklerinin birleşmesi
99. Bir sigortalıda, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinden birkaçı birleşirse, sigortalıya, iş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık ve Analık Sigortalarından hak kazandığı geçici iş görmezlik ödeneklerinden en yükseği verilir.
- Bir sigortalıda yukarıda . belirtilen hallere göre verilecek iş görmezlik ödeneği ile İşsizlik Sigortasından ödenek alma hali birleştiği takdirde, sigortalının sağlık yardımlarından faydalandığı sürece, kendisine İşsizlik Sigortası ödeneği verilir.
- Gelir ve aylıkların birleşmesi
100. Hem Malûllük hem de Yaşlılık Sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanan sigortalıya, bu aylıklardan yüksek olanı, aylıklar eşitse yalnız yaşlılık aylığı bağlanır.
- Malûllük, Yaşlılık ve ölüm Sigortaları ile iş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından hak kazanılan aylık ve gelirler birleşirse, sigortalıya veya hak sahibine bu aylık ve gelirlerden yüksek olanının tümü, eksik olanının da yarısı bağlanır. Bu aylık ve gelirler eşitse, iş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanan gelirin tümü, Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından bağlanan aylığın da yarısı verilir. Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından aylık bağlanmadan önce iş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanan ve sermayeye çevrilen gelirler ile Yaşlılık Sigortasından yapılacak toptan ödemelerde bu fıkra kuralı uygulanmaz.
- Malûllük Sigortasından aylık bağlanmasına ve Yaşlılık Sigortasından toptan ödeme yapılmasına hak kazanan sigortalıya yalnız aylık verilir.
- Ana ve babalardan gelir veya aylığa hak kazanan çocuklar
- 101 Sigortalı olan ana ve babalarının ölümlerinde her ikisinden de gelir veya aylık bağlanmasına hak kazanan çocuklara, bunlardan intikal eden gelir ve aylıklardan yüksek olanının tümü, eksik olanının da yarısı bağlanır.
- Ancak 72. madde gereğince yapılacak toptan ödemelerde yukarıdaki fıkra kuralı uygulanmaz.
- 4, 12/2005
- 102 (Bu madde yürürlükten kaldırılmıştır). Yürürlük tarihi 8 Haziran 2005.
- Değişen gelir ve aylıkların başlangıcı 44,9/1981
- 103 Bu Yasaya göre gelir veya aylık bağlanan sigortalı ile hak sahibi kimselerin durumlarında kendilerine veya başka hak sahiplerine bağlanmış bulunan gelir veya aylık miktarlarının değiştirilmesini gerektiren bir durum meydana gelirse, gelir veya aylık miktarları, değişikliğin meydana geldiği tarihten sonraki ay başından başlanarak yeni duruma göre değiştirilir. 26, 58 ve 108. maddeler

kuralları saklıdır.

- Kısmi Aylıktan Müstakil Aylığa Geçiş Kuralları 11/2019
- 30/1996
49/1998
16/2001
37/2001
27/2002
62/2005
67/2006
96/2007
16/2012
103. Kendilerine kısmi aylık bağlandıktan sonra çalışmaları nedeniyle prim yatırımı yapan veya yapılan sigortalılara, bu Yasa altındaki prim süresi ve yaş koşulunu yerine getirip başvuru yapmaları halinde, başvuru tarihinden başlayarak kendilerine veya ölümü halinde hak sahiplerine müstakil aylık bağlanır. Müstakil aylık, kısmi aylıktan düşük ise kısmi aylık ödenmeye devam edilir. Bu kurallar, işbu Yasa altındaki prim süresi ve yaş koşulunu yerine getirmeleri halinde kendilerine kısmi aylık bağlandıktan sonra çalışmamış olan sigortalılara da uygulanır.
- Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Hizmetlerin Hesaplanması Yasası altında çalışmış süreler, diğer Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kullanılmış ise bu prim süreleri müstakil aylık bağlanırken dikkate alınmaz.”
- Aylıkların sınırı ve alt sınıra göre ayarlanması 2,12/1979 2/2012
104. (1) Bu Yasaya göre malullük ve yaşlılık sigortasından bağlanacak aylıklar ile ölüm sigortasından aylık alan tek kişi de olsa hak sahibi kimselere bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın yıllık tutarı, bu Yasanın 88’inci maddesine göre belirlenen günlük kazanç alt sınırının üç yüz altmış katının %60’ından az ve prime esas günlük kazanç üst sınırının bir yıllık tutarı üzerinden hesaplanacak aylığın yıllık tutarından fazla olamaz.
- (2) Sigorta primlerinin hesabında esas tutulacak ve bu Yasanın 87’nci ve 88’inci maddelerine göre saptanacak günlük kazanç alt sınırında veya sigortalıların seçtiklerini beyan ettikleri gelir basamaklarının alt sınırında meydana gelecek yükselmelerde, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından, yeniden saptanan günlük kazancın alt sınırının üç yüz altmış katının %60’ından az miktarlarda aylık almakta olanların aylıkları, günlük kazancın alt sınırının yükseldiği tarihten sonraki devre başından başlayarak yeni günlük kazanç alınırına göre artırılır.
- Ancak, bu Yasanın 153’üncü maddesi kurallarına göre sigortalılara bağlanacak aylıklar bu Yasaya ekli I Numaralı Cetvelde öngörülen ödeneklerden daha düşük olduğu takdirde, bu aylıklar düşük olduğu sürece, bu gibi sigortalılara I Numaralı Cetvelde öngörülen miktarlar üzerinden ödenek verilir.
- Gelir ve Aylıkların Ödenmesi 2/2012
105. (1) Sigortalıya ve hak sahibi kimselere bağlanan gelir ve aylıklar her ayın sonunda ödenir.
- (2) İş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik veya ölüm geliri ile malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta olanlara veya o yıl içinde gelir veya aylık almaya hak kazanmış olanlara, bu Yasada aksine herhangi bir kural olup olmadığına bakılmaksızın, her yılın, Aralık ayı içinde en son gelir veya aylık miktarı kadar ek ödenek verilir. Söz konusu ek ödenek, ilk defa aylık veya gelir bağlanacak olanlara, aylığın veya gelirin bağlandığı tarihten başlayarak yıl sonuna kadar olan süre ile orantılı olarak verilir.

- (3) Aralık ayından önce aylık veya gelir almakta iken ölenlerin, ek ödenek hakları almakta oldukları en son aylık veya gelir dikkate alınmak suretiyle ölüm tarihine kadarki süreyle orantılı olarak terekesine veya haksahibi kişilerin muvafakatı ile eşine veya herhangi bir varise ödenir.

Yersiz
Ödemelerin
Geri Alınması
11/2019

- 105 (1) Bakanlık ve/veya Sosyal Sigortalar Dairesince, işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir ve/veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Yasa kapsamındaki her türlü ödemeler;
- (A) Yersiz ödeme yapılan kişinin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuş ise hatalı işlemin ve/veya ödemenin tespit tarihinden başlayarak, yersiz ödenmiş olduğu her ay için bu Yasanın 90'ncı maddesinde belirtilen şekilde gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir.
- (B) Yersiz ödeme yapılan kişinin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmamış ise durumun yazılı olarak tebliğ edildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde Bakanlığa veya Sosyal Sigortalar Dairesine başvurarak borcunu ödemek için taahhüt imzalaması halinde, bu Yasanın 90'ncü maddesinde belirtilen gecikme zammı uygulanmaksızın kırk sekiz (48) aya kadar taksitlendirilebilir.
- (a) Taksitlerini süresi içinde ödemeyen sigortalılara veya bunların hak sahiplerine, taksidini yerine getirmediği ay veya aylar için bu Yasanın 90'ncü maddesinde belirtilen şekilde gecikme zammı uygulanır.
- (b) Kendisine yazılı tebligat yapılamayan sigortalılar veya hak sahipleri ile tebligat yapıldığı halde üç (3) ay içinde Bakanlığa veya Sosyal Sigortalar Dairesine başvurmayanlar veya bunların hak sahiplerine yersiz ödemenin yapıldığı tarihten başlayarak bu Yasanın 90'ncü maddesinde belirtilen şekilde gecikme zammı uygulanır.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kapsamında olan sigortalılar veya bunların hak sahiplerine bu Yasa altında aylık veya gelir alıp yazılı muvafakatlari ile aylık ve/veya gelirinin %50'sine kadar olan kısmı borcuna mahsup edilir.

Hakların
işlenmesi ve
düşmesi
46,9/1981

106. (1) 4. maddenin (1). ve (2).fıkralarında yazılı sigortalıların istihdam statüleri, hizmet akitleri, toplu sözleşmeler veya diğer istihdam koşulları gereğince kendilerine, işverenlerince, ülkede veya ülke dışında iş kazası ve Meslek Hastalığı, Hastalık, Analık, Malullük hallerinde sağlık yardımları yapılması veya İş Görmezlik Ödenekleri verilmesi hakkı saklıdır ve bu haklara dokunulmaz.

Ancak bu yardım ve ödenekler :

(a) Bu Yasa ile yapılması gerekenden fazla ise, sigortalıya ayrıca bu Yasa uyarınca yardım yapılamaz ve ödenek verilemez.

(b) Bu Yasa ile yapılması gerekenden az ise, işverenin yazılı beyanı üzerine tespit edilecek aradaki fark sigortalıya Fondan ödenir. Bu fark hesaplanırken, analık halinde işverence yapılan sağlık yardımları nazara alınmaz.

- (2) Bu Yasada aksine kural bulunmadıkça, İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık ve analık sigortaları hakları, hakkı doğuran olay tarihinden itibaren altı ay içerisinde yazılı müracaat edilmediği takdirde düşer.
- (3) İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından, herhangi bir dönem ilişkin gelir veya aylığı, kendisine bildirim yapıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde almayanların, bu döneme ilişkin gelir veya aylıkları ödenmez.
- (4) Geçici işgöremezlik ve işsizlik ödenekler hakkında da yukarıdaki (3). fıkra kuralı uygulanır.

Avans
47,9/1981

107. Bakanlık, ödenek, gelir, aylık veya toptan ödeme işlemlerine başlanmış bulunan ve gelir veya aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazandığı anlaşılan sigortalıya veya hak sahibi kimselerine, ileride alacaklarından kesilmek üzere, avans verebilir.

Eş ve
çocukların
kontrol
muayeneleri

108. Bu Yasaya göre gelir veya aylık bağlanan çalışamayacak durumda malûl koca ve çocuklar ile malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının çalışamayacak durumda malûl koca ve çocukları, Bakanlıkça kontrol muayenesine tâbi tutulabilir.

Malûl koca 60 yaşını doldurduktan sonra kontrol muayenesine tâbi tutulmaz.

Bağlanmış bulunan gelir ve aylıklar, kontrol muayenesi sonunda tespit edilecek malûllük durumuna göre gerekirse rapor tarihinden sonraki ay başından başlanarak eksiltilir veya kesilir.

Kabul edilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesi, Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten sonraki ay başına kadar yaptırılmazsa, koca ve çocukların çalışamayacak durumda malûl sayılmaları sebebiyle bağlanmış veya artırılmış bulunan gelir ve aylıklar kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki ay başından başlanarak eksiltilir veya kesilir.

Şu kadarki kontrol muayenesi Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak üç ay içinde yaptırılır ve malûllük durumunun devam ettiği tespit olunursa, eksiltilen veya kesilen gelir veya aylıklar eksiltildiği veya kesildiği tarihten başlanarak verilir.

Kontrol muayenesi Bakanlığın yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptırılır ve malûllük durumunun devam ettiği tespit olunursa, eksiltilen veya kesilen gelir veya aylıklar rapor tarihinden sonraki ay başından başlayarak ödenir.

- Yol parası ve zorunlu masraflar
109. Bu Yasa gereğince, sigortalılar ile bunların hak sahibi kimseleri veya geçindirmekle yükümlü oldukları kimseler :
- (1) muayene ve tedavi,
 - (2) protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,
 - (3) analık,
 - (4) sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti,
 - (5) sağlık durumlarının tespiti,
 - (6) raporlarının Bakanlıkça yeter görülmemesi üzerine yeniden muayene,
 - (7) kontrol muayenesi,
- dolayısıyla Bakanlıkça bir yerden başka bir yere gönderilirse, bunların ve sağlık veya bakım durumları sebebiyle başkalarıyla birlikte gitmelerinin gerektiği hekim raporu ile belgelenenlerle birlikte gidecek kimselerin gidip gelme yol paraları ile zorunlu masrafları Bakanlıkça onanacak tarifeye göre ödenir.
- İlgililerin istekleri veya itirazları üzerine Bakanlıkça muayeneye gönderilenlerden, sadece, isteklerinin doğru olduğu anlaşılanların ve gerektiğinde bunlarla beraber gidenlerin gidip gelme yol paraları ile zorunlu masrafları verilir.
- Yukarıda belirtilen durumlarda, gerek buldukları, gerekse gönderildikleri yerlerde yapılan muayene ve müşahedeler için ilgililerden Bakanlıkça masraf alınmaz.
- Cenaze masrafı karşılığı
16, 20/1991
110. İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalı ile sigortalı olarak çalışmakta veya malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken veya sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldığı tarihten bir yıl geçmeden ölen sigortalı ile bakmakla mükellef olduğu eşi ve çocuklarının ailesine, Daire Müdürlüğünce hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak tarife üzerinden cenaze masrafı karşılığı ödenir.
- Cenaze gerçek veya tüzel kişiler tarafından kaldırılırsa, masrafların belgelere dayanan ve tespit edilen tarifedeki miktarı geçmeyen kısmı bunlara ödenir.
- Cenaze masrafı, ölüm, iş kazasından veya meslek hastalığından ileri gelmişse bu sigorta kolu hesabından, başka sebepten ileri gelmişse Ölüm Sigortası hesabından karşılanır.
- Kısa vadeli sigorta kollarında nazara alınmayan süreler
48,9/1981
111. Sigortalının
- (1) Hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçirdiği süre,
 - (2) İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık veya Analık Sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği veya İşsizlik Sigortası ödeneği aldığı ve iş göremediği süre,
 - (3) Herhangi bir yasa uyarınca askerlik mükellefiyetini yerine getirdiği süre,
- bu Yasanın 36, 38, 49, 50 ve 52. maddelerinde belirtilen çalışma sürelerine girmediği gibi, iş göremezliğin başladığı veya hastalığın anlaşıldığı yahut doğumun olduğu tarihten önceki bir yılın hesabında da nazara alınmaz.
- 2/2012
112. 2/2012 sayılı değişiklik yasasıyla yürürlükten kaldırıldı.

Sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu kimseler
2/2012

113. Bu Yasanın uygulanmasında, sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu kabul edilebilecek kimseler aşağıda belirlenmiştir :

(1) (A) Karısı
(B) Herhangi bir yasa altında gelir veya aylık almayan ve çalışmayan malul kocası veya 60 yaşını doldurmuş ve herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmayan veya herhangi bir yasa altında gelir veya aylık almayan kocası.

(2) Herhangi bir yasaya tabi olarak çalışmayan veya herhangi bir yasa altında gelir veya aylık almayan çocuklardan 18 yaşını veya orta öğrenim yapıyorsa 20 yaşını, yüksek öğrenim yapıyorsa 27 yaşını doldurmamış evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Yasaya göre malul olduğu saptanan çocukları.

Geçici iş göremezlik veya işsizlik ödeneği verilmesine hak kazanılan tarihten önce, sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocuklar da yukarıdaki fıkra kapsamına girerler.

Sigortalılık niteliğinin ne zaman yitirilmiş sayılacağı

114. 4. maddenin (1) ve (2) fıkralarında belirtilen sigortalılardan Hastalık ve Analık Sigortaları primi yükümlülük hali sona erenlerin sigortalılık nitelikleri, Hastalık ve Analık sigortalarının uygulanmasında, prim yükümlülüğünün sona erdiği günü takip eden on beşinci günden başlanarak yitirilmiş sayılır.

Ancak sigortalının ücretsiz izinli olması, greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde sigortalılık niteliği bu sürelerin sona ermesini takip eden on beşinci günden başlanarak yitirilmiş sayılır.

4. maddenin (3) ve (4). fıkralarında sayılan sigortalıların bu sigortalılık süreleri ise, prim yükümlülüğünün sona erdiği ayı takiben on beşinci gününden başlanarak yitirilmiş sayılır.

Sigortalılık süresi

115. Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarının uygulanmasında nazara alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı, sigortalının, bu Yasaya tâbi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihtir.

Tahsis işlerinde nazara alınan sigortalılık süreleri, bu sürenin başlangıç tarihi ile sigortalının tahsis yapılması için yazılı istekte bulunduğu tarih ; ölüm sebebiyle tahsis için istekte bulunamayan sigortalılar için de ölüm tarihi, arasında geçen süredir.

Raporlar
49,9/1981

116. Bu Yasanın uygulanmasında :

(1) Sigortalıların sürekli iş göremezlik, malûllük hallerinin,
(2) hak sahibi kimselerin malûllük durumlarının, tespitinde, Bakanlıkça uygun görülecek sağlık kuruluşlarının yetkili sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas tutulur. Raporları yeter görülmeyen ilgililer Bakanlıkça yeniden başka veya daha üst sağlık kuruluşları veya sağlık kurullarında muayene ettirilebilirler.

İlgililerin durumlarının tespitinde son muayene raporu esas tutulur .

- Sigortalının bağışlanmaz kusuru ve kastı 50,9/1981
117. Bağışlanmaz kusuru veya kastı yüzünden iş kazasına uğrayan, Meslek Hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalıya verilecek geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri, Bu kusurun derecesine göre Bakanlıkça yarısına kadar eksiltilebilir. Sigortalıya gerekli sağlık yardımları yapılır.
- Yukarıdaki kural uyarınca Bakanlıkça yapılacak eksiltme, sigortalının kusurunun Bakanlıkça saptanmasından sonra sigortalıya veya hak sahiplerine bir ay içinde yazılı olarak bildirilir. Sigortalı veya hak sahipleri, yazılı bildiriye aldıkları günden başlamak üzere bir ay içinde Sosyal Sigortalar İdare Meclisi'ne ve bu Meclisin vereceği karara karşı da yetkili Mahkemeye başvurabilir.
- Sigortalının bağışlanamaz kusuru
118. Tehlikeli olduğu veya hastalığa sebep olacağı bilinen yahut yetkili kimseler tarafından verilen emirlere aykırı olan veyahut açıkça izne dayanmadığı gibi hiç bir gereği veya yararı bulunmayan bir işi elinde olarak sigortalının yapması veya yapılması gerekli bir hareketi savsaması kusurunun bağışlanmazlığına esas tutulur.
- Genel Aylık Prime Esas Kazanç Ortalamasının Hesaplanma Yöntemi 2/2012
- 118 A. Genel aylık prime esas kazanç ortalaması, her yılın Aralık ayının ikinci yarısında; o yılın Mart, Haziran ve Eylül ayları için tesbit edilecek aylık prime esas kazanç ortalaması değerlerinin aritmetik ortalaması alınmak suretiyle saptanır. Aylık prime esas kazanç ortalaması, ilgili ayda prim yatırmış olan tüm sigortalıların prime esas kazançlar toplamının, prim yatırılmış toplam prim ödeme gün sayısına bölümünün otuz ile çarpılması suretiyle hesaplanır.
- Her yıl hesaplanan genel aylık prime esas kazanç ortalaması Bakanlar Kurulunun onayından sonra Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle duyurulur.
- Mükellef Askerlik Sürelerinin Borçlandırılması 29/2017
- 118 B (1) Malûllük, yaşlılık veya ölüm aylığı bağlanması için yeterli malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim günü ödeme koşulunu yerine getirmiş olan sigortalılar veya hak sahipleri, mükellef askerlik sürelerinin tercih ettikleri kadarını borçlanabilirler. Bu haktan yararlanabilmek için sigortalıların malûllük veya yaşlılık aylığı talebinde bulunması ve aylık bağlanmaya hak kazanmış olması veya ölümleri durumunda ise hak sahiplerinin aylık almaya hak kazanmış olması koşuldur.
- (2) Sigortalılar veya hak sahipleri, 30 Kasım 1976 tarihinden sonraki mükellef askerlik sürelerinin tercih ettikleri kadarını yazılı talepte bulunmaları ve yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı talep tarihinde bu Yasanın 88'inci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırından hesaplanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalı primlerinin tamamının ödenmesi şartı ile borçlandırılırlar.
- 29/1976 (3) Mükellef askerlikte geçen süreler, Güvenlik Kuvvetlerinin Kuruluşu, Görev ve Yetkileri Yasasının yürürlüğe girdiği 30 Kasım 1976 tarihinden sonra Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığından alınarak Bakanlığa ibraz edilecek bir belgeyle belgelenir ve ödenecek primlerin sigortalı hissesi

sigortalı veya hak sahipleri tarafından, işveren ve Devlet hissesi ise Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından karşılanır.

- (4) Sigortalıların borçlandıkları süreler, bu Yasa kapsamında malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi ödenmiş gün sayısına eklenir.
- (5) Borçlanılan mükellef askerlik süreleri aylık veya gelir bağlanması uygulamalarında 1 Şubat 2012 öncesinde ödenmiş prim günü gibi işlem görürler.”

Bölüm XIII ÇEŞİTLİ KURALLAR

- Bildiri ve itiraz 119. Bakanlık, Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından aylık Bildiri ve bağlanması veya toptan ödeme yapılması için gerekli belgeler tamamlanınca, bağlanacak aylıkları ve yapılacak toptan ödemeleri hesap ve tespit ederek en geç iki ay içinde ilgililere yazı ile bildirilir.

Sigortalı ve hak sahibi kimseleri, kararı bildiren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir yıl içinde Sosyal Sigortalar İdare Meclisine ve bu Meclisin de vereceği karara karşı yetkili mahkemeye başvurarak itiraz edebilirler.

İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

- Hekimlerin ve 120. Bakanlık, bu Yasaya göre sağlık yardımlarından faydalanacak sağlık tesislerinin sigortalılara duyurulması kimselerin muayene ve tedavi için başvuracakları sağlık tesisleri ile hekim ve ebelerin isim ve adreslerini işverenlere ve sigortalıların sendikalarına veya derneklerine bildirilir. İşverenler ve sendikalar da bunları sigortalılara duyururlar.

Hastalananlar, muayene ve tedavileri için, isim ve adresleri duyurulan ilgili hekimlerden birini seçmekte serbesttirler.

Ancak, tedaviye başlayan hekimin değiştirilmesi, tedavi eden hekimin yanına danışman hekimlerin katılması ve bu Yasaya göre sağlık yardımı yapılması gereken kimselerin başka sağlık müesseselerine yatırımları, müdavi hekimin teklif veya Bakanlıkça belli edilen sağlık kuruluşları yetkililerince görülecek lüzum üzerine Bakanlıkça yapılır.

Anılan kimselerin sağlık durumu bir sağlık tesisine yatırılmasını veya bir sağlık müessesesinde tecridini gerektirirse, sağlık müessesesine yatırılır.

- Bilgi ve 121. (1) Bakanlık, sigortalılara ait hesap kartı bilgilerini Bakanlığın Belgelerin Resmi web sitesinde güncel bir şekilde sunmakla Bakanlığa yükümlüdür. Bakanlık, bu Yasa gereği verilecek her türlü Verilmesi, belge veya bilgilerin internet, elektronik ve benzeri Hesap ortamlarda gönderilmesi hususunda, en az beş kişi çalıştıran Kartlarının gerçek ve/veya tüzel kişileri, kendilerine göndereceği Yayınlanması bildirim ile zorunlu tutmaya yetkilidir. ve Yapılacak İtiraz

29/2017 Sigortalıların müracaat etmesi ve Bakanlığın uygun görmesi halinded sigortalılar, Bakanlığa sunmakla yükümlü oldukları belge ve bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamlarda gönderebilirler. Ayrıca bu ortamlarda Bakanlıktan alınan bilgi veya belgeler adli ve idari merciler nezdinde geçerlidir.

- (2) Belge veya bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulan gerçek veya tüzel kişilerin, Bakanlığın bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir nedenle hizmet dışı kalması sonucu belge veya bilgiyi, bu Yasada öngörülen sürenin son gününde Bakanlığa gönderememesi veya primleri de yasal süresi içinde ödeyememesi halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi gönderir ve primleri de aynı sürede Bakanlığa öder ise bu yükümlülükleri bu Yasada öngörülen sürede yerine getirmiş kabul edilir.
- (3) Sigortalı hesap kartları ve içeriği hakkında Bakanlığa yapılacak itirazların yazılı olarak yapılması esastır. İtirazın, başvuru tarihinden önceki 5 (beş) yıllık bir dönem için yapılması durumunda Bakanlık tarafından; beş yıldan daha önceki bir dönem için yapılması durumunda ise yetkili Mahkemenin kararına göre işlem yapılır.

Yaş
2/2012

122. İş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortasının uygulanmasında hak sahiplerine bağlanacak gelirlerle sigortalılara ödenecek sermayelerin hesabında, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığının hekim raporu ile ilk defa tespit edildiği tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri esas tutulur.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili kuralların uygulanmasında sigortalıların ve hak sahibi çocuklarının, sigortalının ilk defa çalışmaya başladığı tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının sigortaya tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonra doğan çocuklarının da nüfus kütüğüne ilk olarak yazılan doğum tarihleri esas tutulur.

Bu Yasa amaçları bakımından sigortalı yaşını doldurma hesaplaması yapılırken, doğum tarihinde yaşın dolduğu kabul edilir.

Nüfus kayıtlarında doğum ay ve günleri yazılı olmayanlar 1 Temmuzda, doğum ayı yazılı olup da günü yazılı olmayanlar o ayın 1'inde doğmuş sayılır.

Sigorta yardım-
larının hacze-
dilemeyeceği

123. Bu Yasa gereğince bağlanacak gelir veya aylıklar ve sağlanacak yardımlar, nafaka borçları dışında, haciz veya başkasına devir ve temlik edilemez.

İşe alıştırma

124. Sürekli iş göremezlik geliri veya malûllük aylığı almakta olan sigortalılardan çalışma gücünün artırılabilceği Bakanlıkça gösterilen bir sağlık kurulu raporu ile anlaşılabilir Bakanlıkça, kendi mesleklerinde veya yeni bir meslekte çalışabilmelerini sağlamak üzere işe alıştırılmaya tâbi tutulabilirler.

Bakanlığın bu husustaki yazılı bildirisine rağmen işe alıştırılmaktan kaçınan sigortalıların sürekli iş göremezlik geliri veya malûllük aylığının yarısı, bildiride belirtilen tarihten sonraki ay başından başlanarak, alıştırma işine başlayıncaya kadar kesilir.

Sağlık tesisi
kurma ve
sözleşme
yapma yetkisi

125. Bakanlık, bu Yasa ile kendisine verilmiş bulunan görevleri yerine getirebilmek ve sağlık yardımlarını yapabilmek için, mevcut bulunmayan veya yeterli görülmeyen bölgelerde hastane, sanatoryum, prevantoryum, yataklı ve yataksız dispanser, sağlık istasyonu, eczane ve benzeri kuruluşları Devletin genel sağlık

hizmetleri ile ilgili Bakanlıkla mutabık kalmak suretiyle kurabileceği gibi, mevcut bulunmayan ve yeterli görülmeyen hallerde gerekli gördüğü yerlerde hastane, eczane, hekim, eczacı ve ebelerle ve diğer gerçek veya tüzel kişilerle sözleşmeler yapmaya da yetkilidir. Anılan Bakanlıklarca kurulan sağlık tesisleri Devletin sağlık hizmetlerini yürüten Bakanlıkça yürütülür.

Bakanlığa bağlı eczanelerden, sağlık yardımlarından faydalanacak olanlardan başkasına ilaç ve tıbbî malzeme verilmez. Ancak, serbest eczane bulunmayan yerlerde veya serbest eczanelerde bulunmayan hayat kurtarıcı ilaç ve tıbbî malzeme, bedeli karşılığında verilebilir.

Koruyucu tedbirler alınması	126. Bakanlık, sigortalıları sağlık durumlarını kontrol amacıyla, istediği zaman sağlık muayenesine tâbi tutabileceği gibi, koruyucu hekimlik bakımından gerekli her türlü koruyucu tedbirleri de alabilir.
Bakanlık hekimlerinin durumları	127. Bu Yasanın uygulanmasında, Bakanlıkça istihdam edilen hekimlerce düzenlenen raporlar ile işyerlerinde işverence istihdam edilen işyeri hekimleri tarafından verilen raporlar da Sosyal Sigorta işlemleri için geçerli sayılır.
Ücretlerden kesinti yapılmayacağı	128. İşveren, Sosyal Sigortalar için kendisine düşen yükümlerden ve sair masraflardan dolayı sigortalıların ücretlerinden indirim yapamaz.
Özel sigortalar	129. Özel sigortalara ilişkin yasalardaki kurallar, Sosyal Sigortalar hakkında uygulanmaz.
Uyuşmazlıkların çözüm yeri
9/1981	130. Bu Yasanın uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, bunların intikal ettiği yetkili adli mahkemelerde ivedilikle görülür.
Sözleşmeler yapma tepkisi	131. Bakanlık, sigortalıların çalıştığı yabancı ülkelerle veya ülkede çalışan yabancı uyrukluların ülkeleriyle Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri akdedebilir.

Bölüm XIV SOSYAL SİGORTALAR FONU

Fon kuruluşu
53,9/1981	132. Bu Yasanın gerektirdiği görev ve hizmetlerin malî idaresi için bir " Sosyal Sigortalar Fonu " kurulmuştur.
Fon gelir ve giderlerinin muhasebesi, bilânçosu ve işlemleri, Bakanlık Sosyal Sigortalar Dairesince düzenlenir ve yürütülür..
Fonun gelir ve giderleri
54,9/1981	133. Bu Yasanın uygulanmasında:
(1) Sigortalılardan, işverenlerden, Devlet Bütçesinden Sosyal Sigorta kollarına ve sigortalılık özelliklerine göre tahakkuk eden her türlü prim ve prim karşılıkları ile diğer gelirler ve sağlanan alacaklar Fona mal edilir.

- (2) Sigortalılar için Sosyal Sigorta kollarına ve bu sigorta kollarının görev ve hizmetlerinin özelliklerine göre yapılan her türlü yardım, ödeme ve sair giderler Fondan karşılanır.
- (3) Sosyal Sigortalar Dairesi merkezi ve bölgesel kuruluşları personeli kamu görevlisi olup, görevleri, yetki ve sorumlulukları, nitelikleri, kadro ve baremleri kendi kuruluş yasasında gösterilir.

Ancak Sosyal Sigortalar Dairesinin her türlü personel ve idari giderleri, 135. madde kuralları saklı kalmak koşuluyla, Fondan karşılanır. Bu giderler Devlet Bütçesinden istihkak alanlara uygulanan esas ve usullere göre yapılır.

Devlet bütçesi karşılıkları 134. Bu Yasanın uygulanmasında, 83. maddede belirtilen oranlara göre Devletçe karşılanacak Sosyal Sigorta primleri hisse miktarı yıllık tahmini tutarları ; Fon ödeneği olarak Bakanlık Bütçesine konulur. Bu ödenekler Bakanlıkça üçer aylık devrelerde Fona aktarılır.

Devletçe karşılanan Sosyal Sigorta primleri hisse miktarının malî yıl sonu itibariyle Fonda tahakkuk eden katî tutarlarına göre en geç altı ay içinde Fon ile Bakanlık ve Devlet Bütçesi arasında mahsup işlemi yapılır.

Fonun bilançosu, iş programı ve mali denetimi 55,9/1981

135. (1) Fonunun bilânçosu malî yıl devreleri itibariyle Bakanlıkça hazırlanır ve çıkarılır.
- (2) Fonun yıllık iş programı, Bakanlık Sosyal Sigortalar Dairesi bütçesi ve kadroları Bakanlar Kuruluna sunulur.
- (3) Fonun hesapları Sayıştay'ca denetlenir ve denetlenen fon hesapları Resmî Gazetede yayınlanır.

Fon Gelirlerinin işletilmesi ve yardımlar

136. Fon gelirlerinin her sigorta kolu için ayrılacak karşılıkları, öncelikle istihdam ve üretim yaratıcı yatırımlarda kullanılır. Karşılıkların yatırımlarında paraya çevrilebilirlik, verimlilik, güvenlik tedbirleri öngörülmek şartıyla hangi konularda ne şekilde kullanılacağı Fonun yıllık programlarında saptanır.

Bu maksatla ve suretle belirlenecek karşılıklar :

56,9/1981
31,26/1985

- (1) Yürürlükteki mevzuata göre en yüksek faiz haddi uygulanmak kaydıyla Türk Cemaat Meclisi (Konsolide fonu) inkişaf sandığı veya onun yerine kurulacak Devlet Bankasına, Kıbrıs Türk Kooperatif Bankası Ltd.'e kar ve gelir getirici işlere bizzat ve istihdam yaratıcı kamu ortaklıklarına da iştiraken veya Devlet Bankalarına,
- (2) taşınmaz mallara,
- (3) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahviller ile gelir garantisi verdiği hisse senetlerine en çok %30 oranında,
- (4) sermayesini Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin teşkil ettiği veya sermayesinin en az yarısına Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin katıldığı kamu kurum ve kuruluş veya iktisadi Devlet Teşekküllerinin yıllık en az %10 net kâr hasıl eden döner

sermayeli kuruluşlarının, sermayelerine veya tahakkuku sonunda tahsil edilmek kaydıyla yatırım projelerine veyahut Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.'in kefaleti altında sanayi veya tarım kooperatiflerine iştirak olarak en çok %20 oranında yatırılmak suretiyle işletilir.

- (5) Bakanlık kuruluş mevzuatına göre Bakanlığa bağlı olarak kurulmuş olup yönetim kurulunda işçi ve işveren meslek kuruluşlarının temsil edildiği kurum ve kuruluşlara, Fonun yıllık personel ve idare masrafları ödeneklerinin en çok %2 oranında ve Fonun bu giderleri bölümünden Sosyal Sigortalar İdare Meclisinin saptayacağı ve Bakanlıkça uygun görülecek miktarda, yönetim giderleri yardımı yapılabilir.

Fonun mal varlığı

137. Fon mal varlığı, ceza yasaları bakımından Devlet malı sayılır. Fon alacakları Devlet alacağı derecesinde imtiyazlıdır. Fon harcamaları hakkında icra ve iflâs kuralları yürümez. Fonun taşınır veya taşınmaz mal varlığı, her türlü devlet veya özel idareler vergilerinden muaftır.

İşlem bağışıklığı

138. Bu Yasanın uygulanmasında :

- (1) Bakanlık ilgili kuruluşu idare hizmetlerinin ve Sosyal Sigorta yardımlarının gerektirdiği her türlü araç, gereç, ilâç ve diğer ihtiyaçların, bedelleri Fondan karşılanmak suretiyle yapılacak ithallerinde gümrük ve diğer vergi mevzuatı kuralları uygulanmaz.
- (2) İşverenler ve sigortalılar tarafından verilecek her türlü Sosyal Sigorta primlerinin ve borçlarının işverenler veya sigortalılar tarafından gereğine ve usulüne göre zamanında ödenmesinden dolayı haklarında bu Yasa gereğince yapılacak işlemler, anılan primlere göre Devlet Bütçesinden karşılanacak hisse miktarlarına ait hususlarda Devlet, Bakanlık veya Fon hakkında uygulanmaz.
- (3) Bakanlıkla sigortalılar arasında alınıp verilmesi gereken her türlü evrak ve belgelerden ve bunların suretlerinden hiç bir resim, harç ve damga vergisi alınmaz. Bakanlıkça düzenlenecek her türlü sigorta belgeleri ve kâğıtları pul ve damga. resminden bağışıktır.
- (4) Belirli kaynaklardan sağlanan çeşitli gelirler ve primler ile sigortalılara ve hak sahiplerine yapılan ödemeler her türlü vergi, resim ve harçtan bağışıktır.
- (5) İlgili herhangi bir mevzuatta aksine bir kural mevcut olup olmamasına bakılmaksızın sigortalıların ve işverenlerin bu Yasa gereğince ödedikleri Sosyal Sigorta primleri her türlü vergiden bağışıktır.

7, 36/1988

11/1978

- (6) Devlet veya gerçek kişiler veya tüzel kuruluşlarca Sosyal Sigortalar Fonu veya Dairesi adına, Taşınmaz Mal (Devir ve İpotek) Yasası kuralları çerçevesinde yapılacak devir tescil

29/1981
Bölüm 219
1/1972
38/1976
40/1987

işlemleri ile taşınmaz mal intikalleri için, Sosyal Sigortalar Fonu veya Dairesi, Tapu ve Kadastro Dairesi (Harçlar ve Ücretler) Yasası kuralları uyarınca ödenmesi gereken her türlü tapu veya devir harcından bağıştıktır.

29/2017

19/1963
29/1970
12/1972
2/1973
17/1973
37/1977
27/1980
12/1987
42/1987
25/1991
39/1995
11/2006

(7) Sosyal Sigortalar Fonu ve Dairesi, Pul Yasasının öngördüğü herhangi bir pul ücreti ve pul harcını ödemekten bağıştıktır.

29/2017

9/1976
3/1978
10/1978
6/1980
23/1980
19/1981
18/1982
34/1982
56/1982
21/1983
7/1984
20/1984
4/1985
7/1986
24/1986
2/1988
5/1988
15/1988
67/1991
8/1995
15/1995
38/1995
6/1997
42/2000
2/2002
43/2005
51/2008
15/2009
17/2013

(8) Sosyal Sigortalar Fonu ve Dairesi, Mahkemeler Yasasının ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Tüzüğü'nün öngördüğü herhangi bir mahkeme harcını ödemekten bağıştıktır.

38 Cilt II
145,553

“
“
“
“

28.1.2015
R.G.Ek.III
A.E.67

21/1992
5/1998
72/2007

- 29/2017 (9) Sosyal Sigortalar Fonu ve Dairesi, Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi Yasasında belirtilen vergileri ödemekten bağıştır.

- Fonun Kuruluş Sermayesi 139. Fonun kuruluş sermayesi olarak Fona gerekli hallerde ve zamanlarda derhal aktarılmak üzere, Devlet Bütçesinden Bakanlık Bütçesine on milyon lira ödenek konur.

Bölüm XV

SOSYAL SİGORTALAR İDARE MECLİSİ

- Kuruluş 140. Bu Yasanın gerektirdiği görev ve hizmetleri saptamak, uygulamaların şeklini ve koordinasyonunu düzenlemek, sosyal sigorta faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere, Bakanlığın merkez kuruluşunda yer alan ve Bakanlık temsilcisinin başkanlığında yönetilen bir "Sosyal Sigortalar İdare Meclisi" kurulur.
- İdare Meclisinin oluşumu 17, 20/1991 141. (1) Sosyal Sigortalar İdare Meclisi aşağıda belirtilen üyelere oluşur:
- (A) Çalışma ile görevli bakanlıktan bir temsilci;
 (B) Maliye ile görevli bakanlıktan bir temsilci
 (C) Tarım ile görevli bakanlıktan bir temsilci;
 (Ç) Devlet Planlama örgütünden bir temsilci;
 (D) En çok sigortalı üyesi bulunan işçi sendikasıdan iki Temsilci;
 (E) En çok işveren üyesi bulunan işveren mesleki teşekkülünden bir temsilci.
- (2) Çalışma ile görevli Bakanlığın temsilcisi, idare Meclisinin başkanıdır.
- (3) Sosyal Sigortalar İdare Meclisi Başkanı ve üyelerinin görev süreleri, iki yıldır. Üyeler, görev süresinin bitiminden sonra yeniden temsilci üye seçilebilirler. Sosyal Sigortalar Dairesinin en üst yetkilisi veya görevlendireceği bir yardımcısı Meclisin raportörü olur.
- Sosyal sigortalar idare Meclisi üyeliği 142. (1) Bakanlık temsilcisi Başkandan gayri diğer Bakanlıkların personeli arasında Bakanlarınca gösterilecek üçer aday arasından birer asıl ve birer yedek temsilci üye Bakanlar Kurulunca seçilmek üzere Bakanlığa bildirilir.
- (2) Bakanlıkların temsilci üyelerinden gayri Meclis üyeleri, mensup oldukları kuruluşları tarafından, kendilerine ait sayıda asıl ve fazla olarak birer yedek temsilci olmak üzere seçilir ve Bakanlığa bildirilir.
- Seçilen üyeler, Sosyal Sigortalar İdare Meclisi üyeliğine, Bakanlar Kurulu kararı ile atanır ve Resmi Gazetede ilân olunurlar.

- İdare Meclisi toplantıları 57,9/1981
143. Sosyal Sigortalar idare Meclisi, Başkanın çağrısı ile bir ay içinde en az bir defa toplanır. Her bir toplantının süresi gündemine göre İdare Meclisince kararlaştırılır. Toplantılara asıl üyelerin katılması esastır. Asıl üyelerin zorunlu sebeplerle devamlı üç defadan fazla katılamayacağı hallerde toplantılara yedek üyeler katılır. Asıl temsilci üyenin herhangi sebeple devamlı beş defadan fazla toplantıya katılmaması halinde temsilci üyeliği kendiliğinden düşer. Asıl üyenin temsilciliğinin herhangi sebeple son bulması halinde görevlerini dönem süresi sonuna kadar yedeği olan üye sürdürür. Yedek üyenin de toplantılara devamlı beş defadan fazla katılmadığı hallerde, dönem süresi sonuna kadar temsilci olacak asıl ve yedek üyeler 142. madde kuralına göre yeniden seçilir ve atanırlar.
- Bakanlık temsilcisi Başkanın katılmadığı Meclis toplantıları için bir geçici Başkan, temsilci üyelerce seçilir.
- İdare Meclisi-nin görev ve yetkileri 29/2017
144. Sosyal Sigortalar idare Meclisinin görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir:
- (1) (A) İdare Meclisi Bakanlıkça hazırlanacak olan;
- (a) Bu Yasa ile ilgili yasa, tüzük, yönetmelik, tarife, tasarılarını,
- (b) Fonun yıllık iş programı ile gelir, gider, yatırım ve yapılan işler raporunu ve bilânçosunu,
- (c) Fona bu Yasanın 133'üncü maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca aktarılacak Bakanlık ödeneklerinin, ait olduğu personel kadrolarını ve idare masraflarını,
- (ç) Fonun giderler bölümleri içinde uygun gördüğü aktarmaları, ek veya olağanüstü ödenek gereklerini,
- (d) Bakanlık yerel kuruluşlarına ait örgütleşmede bu kuruluşların genişletilmesini veya değiştirilmesini, ve
- (e) Fonun taşınmaz mal edinmesine ve idaresine ait konuları
- incelemek ve Bakanlığa önerilerde bulunmak.
- (B) İdare Meclisi, Kamu İhale Yasası kurallarına uygun olarak Fonun malullük, yaşlılık, ölüm aylığı ödemeleri maksatlarında kullanılmak üzere Bankalardan borçlanması hususunda karar verme yetkisine haizdir.
- İdare Meclisi, bu bentte belirtilen kararını, Bakanlar Kurulunun onayı ile işleme koyar.
- 29/2017
- 2/2016
- 8, 36/1988
- (2) Fondan sarf edilmek üzere., İdare Meclisince zaman zaman saptanacak miktardan fazla olan her ödeme ile sözleşmeleri,
- (3) bu Yasanın uygulanmasında:
- (a) Bakanlıkça yapılan işlemlere karşı sigortalıların veya işverenlerin müracaat ve itirazlarını,
- (b) Fon için fayda görülen hallerde dava ve icra kovuşturmalarından feragat etmeyi ve alacakların düşürülmesini; Fonun leh veya aleyhindeki dava ve kovuşturmaları sulh ve tahkim yolu ile çözümlenmeyi,
- (4) Fonun malî bünyesi ve idaresi hakkında, diğer yasal olanaklara ve kararlara uygun surette yabancı uzman ve

idareci çalıştırılmasını ve sözleşme projelerini,

(5) Bakanlık personelinin eğitimi amacıyla kurslar ve seminerler düzenlenmesini; bunlardan yurt içinde veya dışında öğrenim ve eğitim yapacakların seçilmesini ve mecburi hizmetlerini,

(6) Meclis Başkanı veya üyelerinin veya anılan Meclis raportörünün önerilerini,

8, 36/1988

(7) 90'ncı maddenin (3)'ncü fıkra kurallarına bakılmaksızın, bu Yasanın uygulanmasından doğan ve Sosyal Sigortalar Fonuna ödenmesi gereken prim ve gecikme zammı borçları bir hukuk davasına konu teşkil edebilir:

Böyle bir hukuk davasını sonuçlandırmak üzere avukatlık yapma ehliyetine sahip daire personeli veya icrai meslek yapan özel avukatların görevlendirilmesi önerilerini,

incelemek veya yeni önerilerde bulunmak suretiyle karara bağlamak.

İdare
Meclisinin
çalışmaları
18, 20/1991

145. Sosyal Sigortalar İdare Meclisi en az 4 üye ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılan üyelerin basit çoğunluğu ile alınır. Başkan ve temsilci üyelerin birer oy hakkı vardır. Oylarda eşitlik halinde Başkanın verdiği oy, çoğunluğu sağlamış sayılır. Toplantı kararları Bakanlıkça düzenlenen bir Karar Defterine geçirilir. Toplantı kararlarının, toplantıya katılan her üye tarafından imzalanması zorunludur. Üyeler, karşı oy kullandıkları kararlara ilişkin karşı oy yazılarını ya karar metninde veya ayrıca verecekleri bir yazı ile açıkça belirtirler. İdare Meclisinin hangi sürelerde veya günlerde toplanacağı ve çalışma esas ve usulleri Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir Tüzükle saptanır.

Hakkı huzur
19,20/1991

146. Sosyal Sigortalar İdare Meclisi toplantılarına katılan Başkan ile üyelere ve anılan Meclis Raportörüne katıldıkları toplantılar için ödenen Hakkı Huzur tahsisatı aylık, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Murakıplara ödenen Hakkı Huzur Tahsisatlarının ödenmesi ile ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında belirtilen miktarlar doğrultusunda ödeme yapılmak suretiyle kıyasen uygulanır.

Bölüm XVI

KARŞILIKLAR VE TEKNİK BİLÂNÇO

Karşılıklar

147. Her hesap yılı sonunda, o yıl içinde tahsil olunan İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları, Hastalık, Analık, Malûllük, Yaşlılık, Ölüm ve İşsizlik Sigortaları primlerinden ve Sosyal Sigortalar Fonu'nun diğer gelirlerinden aşağıda yazılı karşılıklar ayrılır:

- (1) Matematik karşılık,
- (2) Ödenmiş primler karşılığı,
- (3) diğer karşılıklar,
- (4) olağanüstü karşılık.

Matematik karşılık, bu Yasa gereğince bağlanan gelir ve aylıkların ödenmesini sağlamak üzere hesaplanacak peşin değerlerin

toplamdır.

Ödenmiş primler karşılığı, sigortalılar veya hak sahibi kimseleri için bu Yasa gereğince ileride Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından yapılacak ödemelerin bilânço tarihindeki değeri ile bu sigortalılar için sonraki yıllarda ödenecek Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primlerinin peşin değerleri arasındaki farktır.

Olağanüstü karşılık, her hangi bir hesap yılına ilişkin gelirlerin, o yıl yapılacak masraflarla yıl sonunda ayrılması gerekli karşılıklara yetmemesi halinde kullanılmak üzere ayrılan karşılıktır.

Her hesap yılı sonunda o yılın gelirlerinden matematik ve ödenmiş primler karşılıkları ile gereğine göre yönetim giderleri, sigorta masrafları ve ayrılan başka karşılıklar çıkarıldıktan sonra kalanı olağanüstü karşılık olarak ayrılır.

Her hangi bir sigorta kolunun gerektirdiği yardım ve ödemelerle bunların gerektirdiği yönetim giderlerini veya bu maddede belirtilen karşılıkları sağlamak üzere başka bir sigorta kolu gelirlerinden, sonradan mahsubu şartıyla gerekli harcamalar veya karşılık ayrımları yapılabilir.

Hastalık Sigortası giderlerinin bu sigorta kolu için alınan primlerle karşılanamayan miktarları bu sigortanın prim oranlarını yasa ile yeniden saptamak veya Devlet Bütçesinden tamamen veya kısmen yüklenilmek suretiyle telâfi edilir.

- Teknik Bilanço 148. Sosyal Sigorta kollarının malî bünyeleri ile bağlanan gelir ve aylıkların geçim şartları ve sigortalıların genel ücret seviyelerinde meydana gelen değişiklikler karşısındaki durumu, beş yılda bir ve gerekirse daha önce Bakanlıkça veya Sosyal Sigortalar idare Meclisi tarafından inceletilerek varılacak sonuç, gereği sağlanmak üzere, bir raporla Bakanlar Kuruluna bildirilir.

Bölüm XVII
KIBRIS CUMHURİYETİ İDARESİ DEVRİNDE GEÇEN
SOSYAL SIGORTA DURUMLARINA GÖRE
ÖZEL UYGULAMALAR

- Kapsam Bölüm 354(31/56 ve 32/58), 23/1961 59,9/1981
149. Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi sırasında uygulanan Sosyal Sigortalar Yasasına ve anılan idarenin Sosyal Sigorta Fonu'na tabi olmuş sigortalılardan, hakkında bu Yasaya ve bu bölümün müteakip maddeleri kurallarına göre özel surette sürdürülecek uygulamalar kapsamında sayılacaklar aşağıda belirtilmiştir:

- (1) Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi Devlet kadrolarında çalışmış olup anılan idarenin Sosyal Sigorta Fonu'nda kayıtlı sigortalı bulunarak prim ödeme mükellefiyetlerini yerine getirmekte iken, 21 Aralık 1963 tarihinde Kıbrıs Türk Yönetimi kadrolarına intikal eden ve bu suretle o tarihten itibaren sigortalılıkları ve anılan Sosyal Sigorta Fonu ile ilişkileri kesilmiş olanlar;
- (2) Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi sırasında 21 Aralık 1963 tarihinden önce Türk Cemaat Meclisi kadrolarında çalışmış olup anılan idarenin Sosyal Sigorta Fonunda

kayıtlı sigortalı bulunarak prim ödeme mükellefiyetlerini yerine getirmekte iken, görevlerine önce Kıbrıs Türk Yönetimi kadrolarında devam etmekten dolayı sigortalılıkları ve anılan Sosyal Sigorta Fonu ile ilişkileri kesilmiş olanlar.

(3) Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi sırasında 21 Aralık 1963 tarihinden önceki veya sonraki Türk toplum yerleri ve bölgeleri içinde veya dışında kalmış yarı resmî kurum ve kuruluşlarda, iktisadî Devlet Teşekküllerinde, resmî veya özel bankalarda, yabancı elçilik ve misyonlarda veya özel kesim işyerlerinde çalışmış olup anılan idarenin Sosyal Sigorta Fonu'nda kayıtlı sigortalı bulunarak;

(a) 21 Aralık 1963 tarihinde Kıbrıs Türk Yönetimi kadrolarına intikal eden,

(b) 21 Aralık 1963 tarihindeki Türk toplum yerleri ve bölgeleri içinde herhangi özel kesim işyerlerine intikal eden ,ve bu suretle 21 Aralık Z 963 tarihinden itibaren sigortalılıkları ve anılan Sosyal Sigorta Fonu ile ilişkileri kesilmiş olanlar;

(c) 21 Aralık 1963 tarihine kadar sigorta prim mükellefiyetlerini yerine getirmiş iken,

(d) 21 Aralık 1963 tarihinden sonra bir süre daha prim ödeme mükellefiyetlerini yerine getirmekte iken,
21 Aralık 1963 tarihinde veya daha sonra, kendilerine atfi mümkün olmayan çeşitli nedenlerle sigortalılıklarını sürdürememiş, prim ödeme mükellefiyetlerini yerine getirememiş ve bu suretle sigortalılıkları ve anılan Sosyal Sigorta Fonu ile ilişkileri kesilmiş olanlar;

59,9/1981

(e) 20 Temmuz 1974 tarihine kadar sigortalılıklarını sürdürmüş, ve prim ödeme mükellefiyetlerini yerine getirmiş iken,

20 Temmuz 1974 tarihinden sonra sigortalılıkları ve anılan Sosyal Sigorta Fonu ile ilişkileri kesilmiş olanlar.

59,9/1981

(4) Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi sırasında 21 Aralık 1963 tarihinden önce bu İdarenin Devlet kadroları ile Türk Cemaat Meclisi kadrolarında çalışmış olup anılan idarenin Sosyal Sigorta Fonu'nda kayıtlı sigortalı bulunarak prim ödeme mükellefiyetini yerine getirmekte iken görevlerine Kıbrıs Türk Yönetimi kadrolarında devam etmiş ve bu suretle Türk Yönetimi kadrolarından emekliye ayrılmış olanlar ile emekli olduktan sonra ölenler veya emekli olmadan ölmüş olup anılan Sosyal Sigorta Fonu'ndan herhangi bir aylık veya ödenek bağlanmamış olanlar.

(5) Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi Sosyal Sigorta Fonu'ndan 16

Ağustos 1960 tarihinden önce bağlanmış ve almaya başlamış oldukları malûllük, yaşlılık, dulluk, yetimlik sigorta aylıklarının ödenmesi ve ilişkileri anılan Fon tarafından 21 Aralık 1963 tarihinde veya daha sonraki bir tarihte herhangi sebeple kesilmiş veya yeniden devam etmiş ve son defa tekrar kesilmiş durumda olanlar;

59,9/1981

(6) Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi Sosyal Sigorta Fonu'nda kayıtlı sigortalı bulunarak 21 Aralık 1963 tarihinde veya daha sonraki bir tarihte ve en geç bu Yasanın uygulama tarihine kadar anılan Fondan Malullük, Yaşlılık, Dulluk, Yetimlik Sigortalarından almaya hak kazanmış oldukları aylıkları anılan fon tarafından;

(a) ödenmeye başlandığı halde sonradan herhangi sebeple kesilmiş veya yeniden ödenmeye devam edilmiş ve son defa tekrar kesilmiş durumda olanlar,

(b) tahakkuk ettirilmemiş, ödenme işlemine başlanmamış ve bu sigorta haklarını alamamış olanlar,

(7) Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi Sosyal Sigorta Fonu'nda kayıtlı sigortalı bulunarak bu idarenin mevzuatına göre anılan Fondan İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından dolayı almaya hak kazanmış oldukları sürekli tam veya kısmi malûllük iş göremezlik gelirleri veya dulluk aylıkları anılan Fon tarafından:

(a) Ödenmeye başlandığı halde sonradan herhangi sebeple kesilmiş veya yeniden ödenmeye devam edilmiş ve son defa tekrar kesilmiş durumda olanlar;

(b) Tahakkuk ettirilmemiş, ödenme işlemine başlanmamış ve bu sigorta haklarını alamamış olanlar.

Bu madde amaçları bakımından metin başka bir anlam vermedikçe "Kıbrıs Türk Yönetimi" deyimini Türk Cemaat Meclisini, Genel Komiteyi, Kıbrıs Geçici Türk Yönetimini, Kıbrıs Türk Yönetimini, Otonom Kıbrıs Türk Yönetimini ve Kıbrıs Türk Federe Devletini anlatır.

59,9/1981

Bu bölüm amaçları bakımından "yetim " hem annesi ve hem de babası ölmüş olan çocuğu anlatır.

Bildirim ve belgeler
20, 20/1991
45/1998

150. 149'uncu maddede belirtilen kişiler veya bunların hak sahipleri, Kıbrıs Cumhuriyeti İdaresi Sosyal Sigorta Fonu'na Yaşlılık Sigortası için ödemiş oldukları primlere ait prim ödeme sürelerinin kabulü için, Bakanlığa bir bildirim vermek ve bu bildirim, gereğince ve gerçeğe uygun olarak düzenlemek zorundadırlar.

Ayrıca, 1 Ocak 1986 tarihinden başlayarak 149'ncu maddenin (1)'nci, (2)'nci veya (4)'ncü fıkrası kapsamında olanlar veya

bunların hak sahipleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti resmi Devlet Dairelerinden veya Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Fonundan veya bu hususu kanıtlayabilecek ilgili Sosyal Sigorta Fonu, Kurum veya İdaresinden; 149'ncü maddenin (3)'ncü, (5)'nci, (6)'ncü veya (7)'nci fıkrası kapsamında olanlar veya bunların hak sahipleri de sadece Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Fonundan veya bu hususu kanıtlayabilecek ilgili Sosyal Sigorta Fonu, Kurum veya idaresinden alınan ve ellerinde mevcut olup geçerliliği, Sosyal Sigortalar İdare Meclisince kabul edilebilecek belgeleri bildirimlerine ekleyerek Bakanlığa ibraz ederler.

Ancak, 1 Haziran 1977 ile 31 Aralık 1985 tarihleri arasında İdare Meclisine sunulmak üzere Bakanlığa verilen ve Sosyal Sigortalar İdare Meclisince geçerli kabul edilen belgelere istinaden ve bu Yasanın ilgili kurallarına göre yapılan işlem ve uygulamalar saklı tutulur.

Anılan bildirimlerin örneği, işlemlerin gereğine göre Sosyal Sigortalar İdare Meclisince saptanır.

Bakanlık veya Sosyal Sigortalar idare Meclisi anılan bildirimleri ve belgeleri her zaman tekrar isteyebilir, tamamlatabilir, yeniletebilir, içeriğini gerekli gördüğü şekilde araştırmaya bağlı tutabilir

Bildirim ve anılan belgeler, ilgili kişiler hakkında yürütülecek işlemlere yeterli ve kanıtlayıcı bilgileri ve olumlu hükümleri taşımadıkça geçerli sayılamazlar.

Eski sigortalılık süreleri	151.	149. maddede belirtilen kişilerin, Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi Sosyal Sigorta Fonu'na Yaşlılık Sigortası için ödemiş oldukları primlere ait bildirimlerinde ve varsa belgelerinde belirttikleri ve Sosyal Sigortalar idare Meclisince geçerli kabul edilen haftalık prim ödeme süreleri, haklarında bu Yasanın Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortasının uygulanması bakımından aynen nazara alınır.
Özel uygulama için yaş ayrımı	152.	149. maddede belirtilen kişiler bu Yasanın 4. maddesi kapsamında sigortalı sayılarak bir işte çalışmaya başladıkları tarihte 45 yaşını doldurmamış buldukları takdirde sigortalılık durumlarına göre haklarında bu Yasanın diğer bütün bölümlerinin kuralları ile 150 ve 151. maddeler kurallarındaki süreler nazara alınarak aynen uygulanır.
Yaş ve süreye göre özel uygulama
10,36/1988	153.	149. maddenin (1)'nci, (2)'nci, ve (3)'ncü. fıkralarında belirtilen kişiler, 1.6.1977 tarihinde,
61, 9/1981		(1) 45-60 yaş arasında buldukları takdirde, Sosyal Sigortalar İdare Meclisince 150. ve 151. maddelere uyularak geçerli kabul edilen eski prim ödeme gün süreleri ;
		(a) 2000 günden az ise :
geçerli eski süreler ile 2000 gün arasındaki süreyi bu Yasaya göre sigortalılığının başladığı tarihte 87. maddeye göre nazara alınacak prime esas ücreti veya gelir basamağı üzerinden prim ödenmesi tamamen kendisine ait olarak

borçlanmak ve bu Yasa kapsamında en az 1800 gün Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primi de bu Yasaya göre ödenmiş bulunmak şartıyla ;

- (b) 2000 gün ve daha fazla ise ;
Bu Yasa kapsamında en az 1800 gün Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primi bu Yasaya göre ödenmiş bulunmak şartıyla;
Sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi ve 61. maddenin (1). fıkrası (b) bendindeki şartlara ayrıca yararlanma şartı olarak bakılmaksızın , 60 yaşını doldurmuş olmak koşulu ile yazılı istekleri üzerine 62.maddedeki esaslara göre aylık bağlanır ve bu Yasanın diğer ilgili kuralları uygulanır.

33,26/1985

Yukarıdaki (a) ve (b) bentlerinde öngörülen 1800 günlük prim ödeme şartını yerine getirememiş olanlara ancak 65 yaşını doldurduktan sonra yazılı istekleri üzerine kendilerine (1)Numaralı Cetvele göre ödenek tahakkuk ettirilir. Ayrıca Bu Yasa kapsamında kendileri için ödenmiş her tam 360 prim günü için bu miktar % 5 artırılarak verilir.

Bu şekilde yükümlülüklerini yerine getirmekte iken malûl olan sigortalıya Yasanın 55. maddesindeki Malûllük Sigortasından veya ölen sigortalının dul eşine veya yetim çocuklarına Yasanın 67. maddesindeki Ölüm Sigortasından aylık almaya hak kazanamadıkları takdirde, (1) Numaralı Cetvele göre yukarıdaki paragrafta öngörüldüğü şekilde artışlı olarak ödenek tahakkuk ettirilir ve Yasanın diğer ilgili kuralları uygulanır.

- (2) 61 ve daha yukarı yaşta buldukları takdirde, Sosyal Sigortalar İdare Meclisince 150 ve 151. maddelerde uyularak geçerli kabul edilen eski prim ödeme gün süreleri

- (a) 1800 veya daha fazla gün olanlar,
(b) 1800 günden az olanlar ,1800 güne kadar olan süreyi bu Yasaya göre sigortalılığının başladığı tarihte 87. maddeye göre nazara alınacak prime esas ücreti veya gelir basamağı üzerinden, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primlerinin tüm hisselerinin ödenmesi kendilerine ait olmak üzere borçlanmak suretiyle,

Yasanın 4. maddesi kapsamında sigortalı olarak en az 1800 gün Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primi ödemiş olanlara, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi 61. maddenin (1). fıkrası (b) ve (c) bentlerindeki sürelerle ayrıca yararlanma şartı

olarak bakılmaksızın yazılı istekleri üzerine 62.maddedeki esaslara ve usullere göre yaşlılık aylığı bağlanır ve Yasanın diğer ilgili kuralları uygulanır.

Anılan 1800 gün prim ödeme şartını yerine getirememiş olanlara, ancak 65 yaşını doldurduktan sonra yapacakları yazılı müracaatları üzerine Yasa'ya ekli (1) Numaralı cetvele göre ödenek tahakkuk ettirilir. Ayrıca bu Yasa kapsamında kendileri için ödenmiş her tam 360 prim günü için bu miktar, %5 artırılarak verilir.

Bu şekilde yükümlülükleri yerine getirmekte iken malul olan sigortalıya veya ölen sigortalının dul eşine veya yetim çocuklarına da (1) Numaralı Cetvele göre yukarıdaki paragrafta öngörüldüğü şekilde artışı olarak ödenek tahakkuk ettirilir ve Yasanın diğer ilgili kuralları uygulanır.

- (3) 149 ve 150. maddeler kapsamına giren ve 21 Aralık, 1963 ile 31 Mayıs, 1976 tarihleri arasında çalışmakta oldukları işverenleri tarafından Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Fonuna katkı amacıyla maaş veya ücretlerinden yapılmış bulunan kesintilerin, bu amaçla hazırlanacak tüzük uyarınca saptanacak kıstaslar çerçevesinde Bakanlığa ödenmesi halinde bu süreler, Sosyal Sigortalar İdare Meclisince geçerli kabul edilen eski sigortalılık süreleri ile birleştirilir.
- (4) Bu madde kapsamına giren ve haklarında gelir basamağı nazara alınacak sigortalıların ödeyecekleri primlerle kendilerine yapılacak yardım ve ödemelerin hesabında esas tutulacak gelir basamağı 87. maddenin (2). fıkrasına göre hazırlanacak gelir basamağı tablosunda belli edilir.
- (5) 149. ve 150. maddeler kapsamına girenlerin 153. maddenin 1 (a) ve (2) (b) bentlerine göre ödemekle yükümlü oldukları geriye dönük primler için İdare Meclisi kararı ile uzun vadeli kredi işlemi uygulanır. Bu kişilerin kredi işlemleri ile devreler itibarı ile ödeyecekleri primler tüzükle saptanır.

Doğmuş
haklara göre
özel uygulama
ve tüzük yapma
yetkisi
62,9/1981

154. 149. maddenin (4). (5). (6). ve (7). fıkralarında belirtilen kişilerden 150. madde uyarınca müracaatları üzerine yapılacak işlemlerle Sosyal Sigortalar İdare Meclisince tetkike ve karara bağlanacak bildirim durumlarına göre:

I Numaralı
Cetvel

- (1) Anılan (4). (5). ve (6). fıkralarda belirtilenler için malullük, yaşlılık veya emeklilik, dulluk, yetimlik ödenekleri olarak bu Yasaya ekli I. Numaralı Cetvelde yazılı miktarlar üzerinden,

II Numaralı
Cetvel

- (2) Anılan (7). fıkroda belirtilen kişiler için sürekli tam veya kısmi malullük . iş görmezlik veya dulluk ödenekleri olarak bu Yasaya ekli II. Numaralı Cetvelde yazılı miktarlar üzerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren hak kesbetmiş sayılarak ödenek tahakkuk ettirilir ve ödeme

işlemleri bakımından bu Yasanın diğer ilgili maddeler kurullarındaki usuller uygulanır.

Bu kişiler, Yasanın 4. maddesi kapsamında sigortalı sayılarak bir işte çalışmaya başladıkları takdirde 150. ve 151. maddeler uyarınca gerekli işlemlerle birlikte durumlarına göre Yaşlılık Sigortası bakımından 152. ve 153. maddeler ve 64. madde kuralları ve diğer sigortalar bakımından da ilgili kurallar uygulanır.

Ancak, bu kişilerin bu şekilde sigortalılıklarından dolayı 153. maddeye göre bağlanan veya bağlanacak aylıklar Yasaya ekli I. Numaralı Cetvele göre almakta oldukları veya almaya hak kazandıkları ödenekten daha düşük olduğu sürece kendilerine, I Numaralı Cetvele göre verilen miktarlar üzerinden ödemeye devam edilir.

Yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda bahsedilen I. Numaralı Cetvel ve II. Numaralı Cetveldeki ödenek miktarları günün koşullarına göre Maliye ile görevli Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir Tüzükle artırılabilir.

21, 20/1991

Kıbrıs Cumhuriyeti sosyal sigorta fonundan menfaat almaya başlayanlarla ilgili kurallar

Fasıl 354
31/56
32/58
23/61
34,26/1985

154. (1)
A

Kıbrıs Cumhuriyeti idaresi devrinde geçen eski sigortalılık süreleri. dikkate alınmak suretiyle, bu Yasanın 153. maddesine istinaden aylık veya 154. maddesine istinaden ödenek almakta olanlara, Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kanunu altında Kıbrıs Rum Yönetimince herhangi bir zamanda menfaat verilmesine başlanması halinde Kıbrıs Rum Yönetimince verilen menfaatin daha yüksek olması halinde, bu Yasanın yukarıda belirtilen 153. veya 154. maddelerine göre verilmekte olan aylık veya ödenekler, Kıbrıs Rum Yönetimince menfaat verilmesine başlanan ayı takip eden ay başından itibaren durdurulur.

Ancak, Kıbrıs Rum Yönetimince verilen menfaat, bu Yasa altında verilen aylık veya ödenekten daha düşük olduğu sürece, Kıbrıs Rum Yönetiminden aldıkları ödenek miktarını Devlete ait Merkez Bankası kanalıyla belgelemesi halinde bu miktar, bu Yasanın Özel Uygulamalar Bölümü kuralları çevresinde, almaya hak kazandığı aylık ve ödenek miktarına iblağ edilir.

(2) Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kanunu altında Kıbrıs Rum Yönetimine verilmekte olan menfaatin kesildiğinin veya durdurulduğunun tespiti veya ispatı halinde, bu Yasanın 64., 153. veya 154. maddesine göre yeniden aylık veya ödenek bağlanır. Bu şekilde yeniden bağlanacak aylık veya ödeneğin başlangıç tarihi, bu durumun tespiti veya hak sahibince ispatına müteakip ödenmek üzere aylığın kesildiği tarihi takip eden ay başıdır.

(3) Bu Yasanın Özel Uygulamalar XVII. Bölümü hükümleri altında menfaat almakta olan herhangi bir hak sahibine aynı süredeki sigortalılığı için hem bu Yasa altında hem de Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kanunu altında menfaat verilemez.

Bu gibi kişiler Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta

Kanunu altında menfaat aldıkları sürece, 149. madde kapsamında mütalaa edilmezler ve kendilerine aynı devreler için bu Yasa altında ödenen menfaatleri, Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürlüğünce uygun görülecek taksitler halinde iade etmek zorundadırlar.

2, 14/1990

Ancak, Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigortalar Fonuna tabi sürelerden dolayı, bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Sosyal Sigortalar Yasası uyarınca, Rum Yönetimi Sosyal Sigortalarınca kendilerine aylık bağlanmış olanların, yazılı olarak başvurmaları halinde, Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası uyarınca ödedikleri prim gün sayısı her iki yasa gereğince ödemiş oldukları toplam prim gün sayısına oranlanmak suretiyle bulunacak katsayı, yine Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası uyarınca her iki sürenin birleştirilmesi suretiyle hesaplanarak bağlanmış veya bağlanacak olan aylık miktarı ile çarpılmak suretiyle elde edilecek miktar kadar ödenek almak hakları saklıdır.

Bu koşul bendi uyarınca verilecek olan ödenek miktarları, Geçici 8. madde uyarınca Bakanlar Kurulunca saptanan en düşük aylık miktarı ile bağımlı olmaksızın Sosyal Sigortalar Fonundan karşılanır.

Kıbrıs Rum Yönetimince verilen menfaat ile bu koşul bendi uyarınca alınacak ödenek toplamı, yalnızca bu Yasa uyarınca hak sahibi olunan aylık veya ödenek miktarından az olduğu sürece yukarıdaki (1). fıkra kuralı uygulanır.

- (4) Bu Yasanın 153. maddesine istinaden prim ödeyenler veya hak sahipleri, daha sonra kendilerine Kıbrıs Rum Yönetimince Kıbrıs Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Fonundan menfaat verilmesine istinaden, bu Yasa altında ödemiş oldukları primlerin toptan ödeme olarak iadesini talep edemezler.
- (5) Bu Yasanın Özel Uygulamalar XVII. Bölümü kuralları dışındaki şartları yerine getirmek suretiyle, münhasıran bu Yasa altındaki sigortalılıklarından dolayı menfaat almakta olanlarla hak sahipleri bu madde kurallarından istisnadır.

Özel uygulamada isteğe bağlı sigorta

155. 149. maddenin (1), (2) ve (3). fıkralarında belirtilen ve 4. madde kapsamına girmemiş olan kişiler hakkında, bu madde kuralları dahilinde Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları için isteğe bağlı sigorta istekleri olup olmadığına göre aşağıdaki şekilde işlem yapılabilir:

- (1) 150. ve 151. maddeler kurallarına uyularak beyan ve kabul edilen eski prim ödeme gün süreleri:
 - (a) En az 1800 gün tutarında bulunanlar ödeyecekleri primlere esas tutulmak üzere;
 - (i) 88. maddeye göre tespit edilecek alt ve üst sınırlar arasında ve 50 liradan az olmayan kesirlerle belirtecekleri bir günlük kazanç miktarını, veya

- (ii) 153. maddenin (4). fıkrasına göre tespit edilen gelir basamağını, Bakanlığa yapacakları yazılı müracaatlarında beyan ve tekeffül ettikleri takdirde, haklarında 95. maddenin bu istek durumlarına ilişkin şartları ve kuralları nazara alınarak Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortasına ait diğer kuralları aynen uygulanır.

63,9/1981

- (b) 1800 günden az olanlar, 1800 güne tamamlanacak kadar süreyi, yukarıdaki (1). fıkraya göre beyan ve tekeffül edecekleri prime esas kazanç veya basamak üzerinden Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası prim oranının tamamına göre tarafından ödeyeceği miktarları borçlanmak ve bu borçlarını bir yıl içinde, en çok dört taksitte ödemek kaydıyla haklarında 95. maddenin bu istek durumlarına ilişkin şartları ve kuralları nazara alınarak Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortasına ait diğer kuralları aynen uygulanır.

- (2) Yukarıdaki (1). fıkarda yazılı şekilde işlem yapılmasını istemeyenler hakkında, ancak 60 yaşını doldurmuş olmak, 150 ve 151. maddelere uyulmak şartıyla, bu Yasaya ekli (1) Numaralı Cetvelde yazılı yaşlılık aylığına ait ödenek miktarının ;

- (a) 1800 günden az prim ödeme süresi bulunanlara 1 /4 oranında aylık tutarının bir yıllığı,
(b) 1800 gün ve daha fazla prim ödeme süresi bulunanlara 1/3 oranında aylık tutarının iki yıllığı bir defa için ve müteakiben hiç bir hak iddia ve talebinde bulunmamak üzere toptan olarak verilir ve her türlü sigortalılık ilişkileri kesilir.

35,26/1985

Ancak, ölümden dolayı hak sahiplerine yapılacak toptan ödemelerde yaş haddi aranmaz.

Özel uygulamalarda inceleme ve karar mercii

156. Bu Yasanın 150 -155. maddelerinin uygulamalarından doğacak her türlü genel veya kişisel özel incelemeler ve itirazlar hakkında Sosyal Sigortalar idare Meclisinin kararından sonra gereği halinde Bakanlığın önerisi ve aracılığı ile Bakanlar Kurulu kesin karar verir.

Fonda özel bölüm ve muhasebe
36,26/1985

157. Bu Yasanın 149 - 155. maddeleri uygulamalarının gerektirdiği sigorta gelir ve giderleri, bu Yasa ile kurulan Sosyal Sigortalar Fonunda ve muhasebesinde ayrıca açılacak özel bölümlerde ve hesaplarda işleme alınır ve izlenir.

Anılan maddelerde belirtilen kişilere, aynı maddelere göre :

- (1) Bu Yasanın 4.maddesi kapsamında 1 Haziran 1977 tarihinden sonra en az 1800 günlük Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primleri ödenmek suretiyle bağlanacak aylıklarla yapılacak ödemelerde ve verilecek artışlarda

sigortalının aylığının, 1 Haziran 1977 tarihinden önceki primi ödenmiş kabul edilen gün sayısının toplam prim ödeme gün sayısına göre oranı kadarki miktarı, Devlet bütçesi tarafından karşılanır ve bu sigortalılardan alınan Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primleri de aylık bağlanmasındaki orana uygun olarak Fonun ve Devlet bütçesinin mükellefiyetinin karşılanmasında kullanılır.

(2) Bu Yasanın 4.maddesi kapsamında 1.Haziran 1977 tarihinden sonra 1800 günden az Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi ödenmiş bulunan sigortalıya bağlanacak aylıklarla yapılacak ödemelerin ve verilecek artışların 1 Haziran 1977 tarihinden önceki primi ödenmiş kabul edilen gün sayısının toplam prim ödeme gün sayısına oranı kadarki miktarı, Devlet bütçesi tarafından karşılanır.

(3) Bu Yasaya ekli I ve II Numaralı Cetvellerde yazılı miktarlar üzerinden yapılacak ödemeler de, Devlet bütçesi tarafından karşılanır ve bu miktarlar her yıl Devlet bütçesi içinde Bakanlık bütçesine "Sosyal Sigortalar Fonu Özel Uygulamalar Bölümü Ödeneği" olarak ayrıca konulur ve Bakanlıkça aylık devrelerde yeterince Fonun anılan Özel Uygulamalar Bölümüne aktarılır.

Mali yıl sonunda tahakkuk eden kati sarf tutarları en geç üç ay içinde Fon ile Bakanlık ve Devlet bütçeleri arasında mahsup ve tesviye edilir.

(4) Yukarıdaki (2). ve (3). fıkra kurallarına rağmen bu Yasanın Özel Uygulamalar bölümü kapsamında olup 1 Haziran 1977 tarihinden sonra bu Yasanın 4. maddesi kapsamında sigortalı olmamış veya sigortalı olmakla beraber 1800 günden az prim ödemiş olan sigortalılarla bunların hak sahiplerinin aylık veya ödeneklerinin artırılması halinde, verilecek artışların bir kısmı Sosyal Sigortalar Fonunun mali olanakları dikkate alınarak idare Meclisinin tavsiyesi üzerine Bakanlar Kurulunca alınacak bir kararla Sosyal Sigortalar Fonundan karşılanabilir.

11,36/1988

(5) Bu Yasanın 149'ncü, 150'nci, 151'nci, 152'nci, 153'ncü, 154'ncü ve 155'nci maddeleri kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın, bu Yasa. kuralları altında Sosyal Sigortalar Fonundan Malullük, Yaşlılık veya Ölüm aylığı bağlanmış veya bağlanacak olan sigortalıların veya hak sahiplerinin, bu Yasanın Geçici 9'ncü maddesi kurallarının uygulanması dolayısıyla aylıklarında meydana gelebilecek artış miktarları, Devlet bütçesi tarafından karşılanır ve Devlet Bütçesindeki "Sosyal Sigortalar Fonu Özel Uygulamalar Bölümü Ödeneği" olarak konulan miktardan ödenir.

Bölüm XVIII

Denetim, Suç ve Cezalar

Denetim, İdari
Para Cezası ve

158. Bakanlık, bu Yasanın, bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzüklerin ve diğer düzenleyici metinlerin uygulanmasını izler ve denetler.

- (1) (A) Bu Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzüklerin uygulanması için yapılacak denetim ve incelemeler sırasında, bu Yasa kapsamında çalışanlar, işverenler ve diğer kişiler, denetlemeyle görevli ve yetkili memurlar tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli belgeleri getirmek ve göstermek ve her çeşit kolaylığı sağlamakla yükümlüdürler. Bakanlık bu Yasa kurallarına ilişkin yapılan soruşturmalar hakkında kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilerden bilgi ve belge isteyebilir.
- (B) Denetlemeyle yetkili memurlar tarafından tutulan tutanaklar, aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.
- (C) Denetlemeyle yetkili memurlar, görevlerini yaparken işin normal gidişini ve işyerinin işlemlerini mümkün olduğu kadar aksatmamak, engellemek ve işyerinin meslek sırlarını ekonomik ve ticari durumunu gizli tutmak, ifade veren ya da ihbarda bulunan kişilerin isim ve kimliklerini açıklamamakla yükümlüdürler.
- (Ç) Bu Yasa kurallarının tam ve gerektiği gibi uygulanabilmesi için işyerlerini denetlemeyle yetkili memurların gerekli görmeleri ve istemeleri halinde, polis, bu memurların görevlerini en iyi şekilde yapabilmelerini sağlamak üzere, kendilerine gerekli yardımda bulunmakla yükümlüdür.
- (2) Bu Yasa veya bu Yasa altında çıkarılan tüzük kurallarına aykırı davranan gerçek veya tüzel kişiler bir suç işlemiş olurlar. Böyle bir durumun tespit edilmesi halinde denetlemeyle yetkili memurlar tarafından, Yasa ve/veya tüzük kurallarına aykırı hususların düzeltilmesi için makul bir süre verilerek bu suçu işleyen işverenlere yazılı uyarıda bulunulur. Ancak, bu süre 30 (otuz) günü aşamaz.
- (3) Aşağıda belirlenen suçların işlendiği durumlarda, yukarıdaki (2)'nci fıkra kapsamında verilen uyarıya rağmen durumun Yasa ve/veya tüzük kurallarına uygun olarak düzeltilmemesi halinde, aykırı davranış içerisinde bulunan gerçek veya tüzel kişilere denetlemeyle yetkili memurlar tarafından aşağıda belirtilen miktarlarda idari para cezası uygulanır:

- (A) Bu Yasanın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'inci fıkralarında belirtilen sigortalıları çalıştıran işverenlerin, çalıştırdıkları sigortalıların sigorta primlerini bu Yasanın 87'nci ve 90'ncı maddelerine aykırı olarak gerçek prime esas kazançları üzerinden yatırmadıklarının tespiti nedeniyle verilen uyarıya rağmen, durumun Yasa ve/veya tüzük kurallarına uygun olarak düzeltilmemesi halinde, aykırı davranış içinde bulunan gerçek veya tüzel kişilere denetlemeyle yetkili memurlar tarafından, bu durumdaki her sigortalı için ayrı ayrı olmak üzere, tespitin yapıldığı tarihteki aylık brüt asgari ücret kadar idari para cezası uygulanır. Kesilen idari para cezası ilgililere yazılı olarak tebliğ edilir.
- (B) Bu Yasanın 10'uncu, 11'inci ve 28'inci maddelerinde belirtilen bildirelerin süresi içerisinde verilmemesinin tespiti nedeniyle verilen uyarıya rağmen durumun Yasa ve/veya tüzük kurallarına uygun olarak düzeltilmemesi halinde aykırı davranış içinde bulunan gerçek veya tüzel kişilere denetlemeyle yetkili memurlar tarafından, her bildire için ayrı ayrı olmak üzere, tespitin yapıldığı tarihteki aylık brüt asgari ücret kadar idari para cezası uygulanır. Kesilen idari para cezası ilgililere yazılı olarak tebliğ edilir.
- (C) Cezanın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde takdir edilen idari para cezasının, makbuz karşılığında, Bakanlığa, Daireye veya onun yetkilendirdiği makama ödenmesi halinde konu suç kapatılır.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

- Bu maddenin (6)'ncü fıkrasındaki kurallar saklı kalmak koşuluyla, süresi içerisinde ödenmeyen tüm idari para cezaları, bu fıkroda öngörülen süre sonunda kamu alacağına dönüşür ve Kamu Alacaklarının Tahsil Usulü Yasası kurallarına göre tahsil edilir.
- (4) Kesilen idari para cezasının ödenmiş olması, bu Yasa ve/veya tüzük hükümlerinden herhangi bir muafiyet sağlamaz. Tespit edilen bu Yasa ve/veya tüzük kurallarına aykırı hususların düzeltilmesi koşuldur.
- Bunun için denetlemeyle yetkili memurlar, idari para cezası keserken aynı zamanda, söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için ikinci bir uyarıda bulunur. Bu ikinci uyarının da yazılı olması koşuldur.
- (5) İşverenlerin yükümlülüklerini yerine getirmeleri için yukarıdaki (3)'üncü fıkra kurallarına göre denetlemeyle yetkili memurlar tarafından verilen ikinci uyarıya rağmen bu yükümlülüklerinin yerine getirilmediğinin tespiti halinde konu suç mahkemeye intikal ettirilir.
- (6) (A) Bu maddenin (2)'nci fıkrası kapsamında hakkında idari para cezası uygulanan işverenler, yapılan idari para cezası uygulamasına itiraz edebilirler.

- (B) Bu fıkra uyarınca yapılacak itirazların, itiraz konusu idari para cezasının tebliği tarihinden itibaren, 30 (otuz) gün içerisinde yapılması esastır.
- (C) İtiraz Bakanlığa yapılır.
- (Ç) Bakanlık bu madde kapsamındaki itirazları görüşmek üzere, Bakanlık Müsteşarı, Bakanlık Müdürü ve Sosyal Sigortalar Dairesi Müdüründen oluşan üç kişilik bir İtiraz Komisyonu oluşturur.
- (D) Komisyonun yapılan itirazları alındığı tarihten itibaren 15 (on beş) gün içerisinde görüşerek sonuçlandırması esastır. Gerekli hallerde bu süre Komisyon kararıyla 30 (otuz) güne kadar uzatılabilir.
- (E) İtiraz yazılı olur ve aşağıdaki hususları içerir:
- (a) İtiraz edenin adı-soyadı veya unvanı, kimlik veya tescil numarası, açık adresi, e-mail adresi ve telefon numarası,
- (b) İtiraz edilen İdari Para Cezası Uygulama Formunun numarası ve tarihi,
- (c) İtirazın konusu,
- (ç) İtirazın gerekçeleri,
- (d) İtirazın hukuki dayanağı v edelilleri, ve
- (e) İtirazın yapıldığı tarih ve imza.
- (F) (a) İtiraz, Komisyon tarafından, itiraz evrakı, denetlemeyle yetkili memurların raporları ve işyeri dosyası ile gösterilen deliller ve gerekçeler üzerinden incelenir.
- (b) Komisyon, yaptığı inceleme sırasında resmi ve özel bütün idare, kurum ve kuruluşlar ile kişilerden bilgi isteyebilir.
- (c) İtiraz incelemelerinde, itirazın sürenin içinde yapılıp yapılmadığına itiraz dilekçesinin şeklen tamam olup olmadığına, olayın itiraza konu teşkil edip etmediğine bakmakla başlanır.
- (ç) Şekil eksikleri, usule ilişkin yeni bir işlem yapılmadan önce itiraz edene düzeltilir.
- (d) İtiraz dilekçesinde itirazın hukuki dayanak ve delillerinin gösterilmemiş olması şekil eksikliği sayılmaz.
- (G) Komisyon gerekli gördüğü hallerde, itirazla ilgili gördüğü kişileri çağırarak veya yazılı olarak bilgi alabilir veya gerekirse yeni deliller isteyebilir. İlgililerin sözlü açıklamaları tutanağa geçirilerek kendilerine imzalatılır.
- (Ğ) Komisyon, ilk itiraz evrakında ve itiraz süresi içinde verilmiş ek evraklarda ileri sürülmeyen bir savı, kendiliğinden (resen) dikkate alamaz. İtiraz süresi geçtikten sonra herhangi bir şekilde yeni savlar ileri sürülemez.
- (H) İtiraz eden, itirazı hakkında Komisyon tarafından karar verilinceye kadar itirazından vazgeçebilir.

- (a) Vazgeçme, vazgeçenin Komisyona vereceği bir dilekçeyle veya dinlenilme veya bilgi verme sırasında durumun tutanağa geçirilmesiyle yapılabilir. Bu takdirde, vazgeçme tutanağı vazgeçene imzalatılır.
- (b) Vazgeçme açık olmalıdır.
- (c) Vazgeçme halinde, itiraz eden, uygulanan idari para cezasına yeniden itiraz edemez.
- (I) Yasal süre zarfında bu maddeye uygun olarak Komisyonda görüşülmek üzere Bakanlığa yapılan itiraz, uygulanan idari para cezasının tahsili ile ilgili süreyi, itiraz Komisyonca neticelen-dirilinceye kadar durdurur.
- (İ) Komisyon, itirazın incelenmesi sonucunda, itirazı tamamen veya kısmen reddedebileceği veya tamamen veya kısmen kabul edebileceği gibi, itirazın incelenmesi sırasında, idari para cezasının eksik uygulandığı kanısına varırsa, itirazı ret ile birlikte cezanın yükseltilmesine de karar verebilir.
- (J) Komisyon, en az 2 (iki) üyenin katılımı ile toplanır ve kararlar toplantıya katılan üyelerin oybirliğiyle alınır.
- (K) İtiraz neticesinde Komisyon tarafından verilecek karar itiraz sahibine tebliğ edilir. Komisyonun kararı ilgili kişiyi bağlayıcı olup, bu Yasada öngörülen süre içerisinde bu yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır.
- (L) Süresi içinde ödenmeyen tüm idari para cezaları, öngörülen süre sonunda kamu alacağına dönüşür ve Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kurallarına göre tahsil edilir.
Ancak, itirazlı olanlarda bu süre aşağıdaki (M) bendindeki süredir.
- (M) İlgili kişi, Komisyonun itiraza ilişkin kararı gereğince ödemekle yükümlü olduğu idari para cezasını kararın tebliğinden itibaren, ödeme süresinin itiraz ettiği günden sonra kalan süresi içinde ödemek zorundadır. Ödediği veya ödeyeceği idari para cezasına itirazı varsa, Yüksek İdare Mahkemesine başvurma hakkı saklıdır.
- (N) Başvurma süresi, Komisyonun kararının ilgiliye tebliğinden başlayarak 75 (yetmiş beş) gündür.
- (O) İspat yükümlülüğü başvurana aittir.
- (Ö) Mahkemece aksine bir karar verildiği haller dışında, Komisyon tarafından verilen kararın uygulanması ve para cezasının tahsili engellenemez.
- (P) Aynı idari para cezası hakkında birden fazla itiraz yapılamaz.

- (R) İdari Para Cezası Bildirim Formunun ilgili kişiye tebliğ edilmediği ve/veya posta yolu ile gönderilen İdari Para Cezası Bildirim Formunun ilgili kişiye ulaşmadığı yönünde yapılacak itirazlarda bu fıkranın (B) bendinde belirtilen süre dikkate alınmaz.
- (7) (A) Bu Yasa ve/veya bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzük kurallarına aykırı davranan herhangi bir kişi, bir suç işlemiş olur ve Mahkemece yürürlükteki aylık asgari ücretin 5 (beş) katına kadar para cezasına veya 6 (altı) aya kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir. Bu cezalara ilaveten Mahkeme, bu Yasa uyarınca prim ve gecikme zammı borçlarının ödenmesini, işyeri, iş ve çalışanların kayıt bildirimlerinin yapılmasını, varsa Bakanlığın uğrayacağı zararların tazminini ve bu Yasa uyarınca doğan diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini de emredebilir.
- (B) Gerek kendisi gerekse başka birisi için, bu Yasa altında herhangi bir menfaat sağlamak veya bu Yasa ve bu Yasanın ilgili maddeleri uyarınca çıkarılan tüzük kuralları ile yükletilen yükümlülüklerden kaçınmak amacıyla:
- (a) Herhangi bir sahte ifade veya beyanda bulunan; veya
- (b) Sahte olduğunu bildiği belge veya bilgileri ibraz eden veya tedarik eden veya ettiren veya ettirilmesine bilerek müsaade eden,
- herhangi bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkumiyeti halinde yürürlükteki aylık asgari ücretin 5 (beş) katına kadar para cezasına veya ilgisine göre 1 (bir) ile 3 (üç) yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir. Bu cezalara ilaveten Mahkeme, Bakanlığın uğrayacağı zararların ödenmesine de emir verebilir.
- (8) Bu madde kuralları uyarınca tahakkuk edecek ve/veya tahsil edilecek her türlü para cezası, ücret ve masraflar ile Mahkemenin ödenmesini emredeceği para cezası ile tazminat miktarları fona yatırılır.

Bölüm XIX GEÇİCİ KURALLAR

- Geçici Madde Sigortalı çalıştırıldığını bildirme süresi
1. 10. maddede belirtilen haller bu Yasanın uygulanmaya başladığı tarihten önce meydana gelmiş ise, 10. madde kuralları bu Yasanın uygulamaya girdiği tarihten başlanarak nazara alınır.
- Geçici Madde İleri yaştakilere aylık bağlama koşulları
2. Bu Yasanın 4. maddesinde yazılı kişilere nitelikleri itibarıyla uygulanmaya başladığı tarihte 45 yaşını geçmiş bulunan sigortalılardan, 60 yaşını doldurmakla beraber 61. maddede yazılı şartları yerine getirmemiş olmaktan dolayı, bu Yasada başkaca

özel kurullarla düzenlenmemiş surette Yaşlılık Sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve :

- (1) (a) Bu Yasaya göre sigortalılıklarının başladığı tarihten önceki 10 yıl içinde Kıbrıs Türk Yönetimi ve Kıbrıs Türk Federe Devleti idaresinin geçerli olduğu yer ve bölgelerde 4'ncü madde kapsamı niteliğinde en, az 2000 gün çalıştıklarını Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürlüğünce geçerli kabul edilecek çalışma belgeleri ile belgeleyen;
- (b) Bu Yasaya göre sigortalılık süresince her yıl için en az ortalama 300 günlük sigorta primleri ve Devlet karşılıkları ödenmiş olan;
- (c) En az 5 yıl bu Yasa kapsamında sigortalı bulunan;
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde hizmetlerine gereksinim duyulması nedeniyle 1 Haziran 1977 tarihinden önce özel İskâna bağlı tutularak, yukarıda sözü edilen tarihten önce veya sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlığına geçmiş ve sürekli olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet eden ve bu durumunu Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürlüğünce geçerli kabul edilecek çalışma belgeleriyle en geç 31 Aralık 1989 tarihine kadar belgeleyen ve bu Yasaya göre ödemiş oldukları prim süresini borçlanma için başvurduğu tarihte yürürlükte bulunan prime esas ücreti veya seçtiği gelir basamağı üzerinden Malûllük ,Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primlerinin tüm hisselerinin ödenmesi tamamen kendilerine ait olmak üzere, bu maddenin (1)'nci fıkrasının (b) ve (c) bentlerindeki koşulları yerine getirmiş olmak koşuluyla, prim ödediği süreyi borçlanmak suretiyle 3600 güne tamamlayan, sigortalılara sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi 62'nci ve 63'ncü maddelerdeki esaslara ve usullere göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Yasal süresi içinde verilmeyen Çalışma Belgeleri. en geç 31 Aralık 1989 tarihine kadar verildiği takdirde, süresi içinde verilmiş çalışma belgesi olarak kabul edilir ve yeniden yapılacak yazılı başvuru üzerinde işlemleri ona göre yapılır. İşverenler bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalıların ilgili işverenlerden zarar ve ziyan isteme hakları saklıdır.

Bu maddede belirtilen nitelikteki çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı bir Mahkeme kararıyla saptandığı takdirde, gerek bunu düzenleyenler gerekse ilgili sigortalılar, Sosyal Sigortalar Fonunun bu yüzden uğrayacağı zararları %50 fazlasıyla ve yasal faizi ile birlikte ödemekle yükümlüdürler.

Bu gibiler hakkında ayrıca Ceza Yasası kuralları da uygulanır.

Fasıl 154
13/1959
3/1962
43/1963
15/1972
20/1974
31/1975
6/1983

Geçici Madde 3. Bu Yasanın 4. maddesinin (1). fıkrasında yazılı nitelikteki

- Arızı tayinliler sigortalının çalıştırıldığı kamu kurum ve kuruluşlarında ve bağlı işyerlerinde ücretleri Devlet Bütçesinden veya başka kaynaklardan ödenen kadrosuz veya kadro karşılığı arızı tayinli statüde istihdam edilenler, bu Yasanın anılan fıkrada yazılı olanlar hakkında uygulanmaya başladığı tarihten itibaren, hizmete alınma şartlarına dayanarak 4. maddenin (2). fıkrasında yazılı niteliği haiz olmuş sigortalı sayılırlar.
- Geçici madde 4. Bu Yasanın 4. maddesinin (I). fıkrasında yazılı niteliği haiz devamlı sayılan 4. olanlar hakkında uygulanmaya başladığı tarihte anılan fıkra gereğince sigortalı surette istihdam edilenler ile; aynı tarihte kamu üyeler 4. kurum ve kuruluşlarında veya bağlı işyerlerinde ücretleri Devlet Bütçesinden veya başka kaynaklardan ödenen kadrosuz veya kadro karşılığı arızı tayinli geçici statüde veya 4. maddenin (2). fıkrasında yazılı niteliği haiz, sigortalı surette istihdam edilenlerin, sigortalılıklarının bu suretle başladığı tarihten önce herhangi nam altında aldıkları ücretlerinin ilişkin olduğu süreleri ile varsa bu Yasaya göre borçlanılan veya geçerli kabul edilen süreleri, bu Yasa uyarınca sağlık yardımlarının ve işsizlik Sigortası dışında geçici iş göremezlik ödeneklerinin sağlanmasında nazara alınacak sürelerden sayılır.
- Geçici madde 5. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yasa ve kurallarına göre tercih hakları 5. (1) emeklilik hakkı kazandıran bir işte çalışanların, bu işleri 67,9/1981 67,9/1981 itibarıyla bu Yasa kapsamına alınıp alınmaması kendi tercihlerine bağlıdır.
- (2) Bu tercih hakkı sadece emeklilik hakkı veren iş itibarıyla olduğundan, bu Yasa, kapsamında sigortalı olması gereken diğer bir iş yapan veya diğer bir işte çalışan kimse, emeklilik hakkı kazandıran işi itibarıyla tercih hakkı bulunduğuna bakılmaksızın, diğer işi itibarıyla sigortalı olmak zorundadır.
- (3) (1). Fıkrada öngörülen tercih haklarının nasıl kullanılacağı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisince onaylanacak bir tüzükle saptanır.
- Geçici madde 6. Bu Yasa 4. maddesinin (1). fıkrası kapsamında çalıştırıldıkları Kamu görevine 6. halde, emeklilik hakkı kazandıran bir mevkiye atanandan, ileri yaşta 6. mecburi emekli yaşına geldiği zaman kamu görevine ileri yaşta girmesi nedeniyle emeklilik mevzuatında gerekli on yıllık fiili girenlerin bu Yasa 6. hizmet süresini tamamlayamayacak durumda bulunanlar, Geçici 5. kapsamina 6. maddedeki tercih haklarına bakılmaksızın bu Yasa kapsamında alınması 6. mütalaa edilir ve işlemleri bu Yasaya göre yapılır. 68,9/1981 68,9/1981
- Geçici madde 7. Bakanlık kuruluş ve görevlerine ait mevzuatla ayrıca düzenleme Örgüt kuruluşu 7. yapılıncaya kadar, bu Yasanın gerektirdiği görev ve hizmetleri ve kadroları 7. yerine getirmek üzere Bakanlık bünyesinde bir "Sosyal Sigortalar Ek III 7. Dairesi kurulur. Bakanlık Sosyal Sigortalar Dairesinin merkez ve 69,9/1981 69,9/1981 yerel kuruluşları, bu kuruluşlarda istihdamı zorunlu personele ait kadrolar, barem derecelerine göre mevki ve memuriyet unvanları itibarıyla yer ve miktar olarak, bu Yasaya ekli (III) Numaralı Cetvelde tespit edildiği şekilde Bakanlığa tahsis edilmiştir.

1. Bakanlık Sosyal Sigortalar Dairesi personeli için tahsis edilen 19 ve daha yukarı barem derecelerindeki kadrolara atamalar hakkında Karma Memurin Komitesi, Kadro Alt Komitesi, Âmme Hizmeti Komisyonu gibi ve ilgili her nevi ve derecedeki bütün mercilerde yapılacak işlemlerin, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren en geç bir ay içinde öncelik ve ivedilikle sonuçlandırılması zorunludur.
2. 18 ve daha aşağı barem derecelerindeki kadrolara Âmme Hizmetleri Komisyonu tarafından atamalar yapılmıncaya kadar, Bakanlıkça bu kadrolar karşılık tutularak, hizmete uygun personel, en geç bir yıl süre için arızî tâyin statüsünde istihdam yapılır. Ancak devlet dairelerinde kadro fazlası personel arasında yetenekli olanlara öncelik verilir.
3. Bakanlık, Sosyal Sigortalar Dairesinin, kuruluşunu izleyen ilk malî yıl başına kadar her çeşit personel ve Yönetim giderleri 133. maddenin 2. fıkrası ve 139. madde kuralları altında Fonun kuruluş sermayesinden karşılanır.

Geçici Madde
Gelir ve
aylıkların
artırılması
23,20/1991

8. Bakanlar Kurulu, bu Yasanın ilgili maddeleri esas alınarak saptanan İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanan sürekli iş göremezlik ve ölüm gelirleriyle Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından bağlanan aylıkları, bu Yasanın 104'üncü maddesindeki sınırlamalara bakılmaksızın, aşağıdaki hususları da göz önünde bulundurarak, Sosyal Sigortalar İdare Meclisinin tavsiyesi üzerine onaylayacağı kararlarla artırabilir:

79/2009

- (1) İlgili sigorta kollarının mali bünyeleri;
- (2) Devlet bütçesinin mali olanakları
- (3) Bu Yasanın 88'inci maddesine göre tespit edilen günlük kazançların alt ve üst sınırlarında yapılan artış oranları;
- (4) Temmuz 2009 tarihinden itibaren Devlet Planlama Örgütü tarafından yayımlanacak Tüketici Fiyatları Genel Endeksinde Aralık ayı esasına göre oluşacak artış farkı kadar miktar altı aylık dönemler halinde Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere yılda iki kez konsolide edilerek uygulanır.

Ancak Tüketici Fiyatları Genel Endeksinin eksi çıkması halinde bu eksiler, sonraki dönemlerde Tüketici Fiyatları Genel Endeksinde oluşacak artılardan düşülerek uygulamaya devam edilir.

- (5) Sosyal adalet ilkesi

- Geçici Madde 9. (1) (a) 1976 Güvenlik Kuvvetlerinin Madde Kuruluş, Sigorta yatırımı Görev ve Yetkileri Yasasının yürürlüğe girdiği 30 Kasım 1976 tarihine kadar Kıbrıs Türk Mukavemet Teşkilatı sâflarında hizmet görüp veya mücahitlik yapıp da bu hizmetlerine karşılık herhangi bir emeklilik aylığına hak kazanmamış veya emeklilik aylığı hesaplanmasında, dikkate alınmamış olanların bu hizmetleri, Güvenlik Kuvveleri Komutanlığından alınarak Sosyal Sigortalar Dairesine ibraz edilecek belge ile belgelenmek koşuluyla, Malûllük veya ölüm Sigortaları uygulamalarında 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa kapsamında en az 1800 gün; Yaşlılık Sigortası uygulamalarında ise 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa kapsamında en az 3600 gün Malûllük, Yaşlılık ve ölüm Sigortası primi ödemiş olmak koşuluyla primi ödenmiş gün sayısına eklenir.
- 56/2003 (b) 20.7.1974 ve/veya 20.8.1974 tarihleri arasında Barış Harekatına katılmış olup, halen Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası kapsamında olup da askerlik hizmetlerine karşılık herhangi bir emeklilik aylığına hak kazanmamış ve emeklilik aylığı hesaplanmasında dikkate alınmamış olanların bu hizmetleri yukarıda belirtilen tarihler arasında Barış Harekatına katıldığını terhis belgesi ile Sosyal Sigortalar Dairesi'ne ibraz etmeleri koşuluyla Malûllük veya Ölüm sigortaları uygulamalarında 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa kapsamında en az 1800 gün; Yaşlılık sigortası uygulamalarında ise 1.6.1977 tarihinden sonra bu yasa kapsamında en az 3600 gün Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortası primi ödemiş olmak koşulu ile primi ödenmiş gün sayısına 720 gün eklenir.
- (c) 21 Aralık 1963 - 31 Mayıs 1976 tarihleri arasında Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi, Kıbrıs Türk Yönetimi, Geçici Türk Yönetimi, Otonom Kıbrıs Türk Yönetimi, Kıbrıs Türk Federe Devleti, Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı ve Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği hizmetlerinde çalışmış olup da bu hizmetlerine karşılık herhangi bir emeklilik aylığına hak kazanmamış veya emeklilik aylığı hesaplanmasında dikkate alınmamış olanların bu hizmetleri Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürlüğüne kabul edilecek belge ile belgelenmek koşuluyla bu Yasa kapsamında sigortalı olmak ve 1.6.1977 tarihinden sonra en az 1800 gün prim ödemiş olmak koşuluyla, Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları uygulamalarında primi ödenmiş gün sayısına eklenir.

- (2) Sigortalının hem bu Yasanın Özel Uygulamalar Bölümü kapsamında Sosyal Sigortalar İdare Meclisince geçerli kabul edilen eski prim ödeme gün süresi ve sigortalılık süresi bulunması; hem de (1)'nci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtildiği şekilde hizmetleri bulunması veya sadece (1)'nci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtildiği şekilde hizmetleri bulunması halinde, bu süreler aynı zamana rastlamamak koşuluyla birleştirilir. Aynı süreler mükerreren dikkate alınmaz.

Yukarıda belirtildiği şekilde müteaddit prim ödeme gün sürelerinin mevcudiyeti veya bu sürelerin çakışması hallerinde, yapılacak işlemlerde varsa, öncelikle 150'nci madde kuralları uyarınca belgelenen süreler, daha sonra Geçici 9'ncü maddenin (1)'nci fıkrasının (c) bendi ve Geçici 9'ncü maddenin (1)'nci fıkrasının (a) bendi sırası takip edilir.

Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca kabul edilecek prim günleri toplamının başlangıç tarihi, sigortalının bu Yasa kuralları uyarınca, ilk defa sigortalı olduğu tarihten önce ise ilk sigortalılık başlangıç tarihi, bu maddenin (1)'nci fıkrası uyarınca kabul edilecek prim ödeme gün sayısı kadar geriye götürülür.

- (3) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları için kabul edilecek prim ödeme gün sayısı, her halükarda 1.6.1977 tarihinden sonra bu Yasa kapsamında ödenmiş prim günü olarak dikkate alınmaz.

- (4) Yukarıdaki (1)'nci fıkra uyarınca, prim ödeme gün sayısı dolayısıyla hak sahibi olanlara veya menfaat artışı sağlanacak sigortalılarla hak sahiplerine verilecek menfaatler, yazılı başvurularını izleyen ay başında başlar.

Geçici Madde 10.
Halen aylık alanların derece ve basamağının saptanması
IV Numaralı Cetvel
38,26/1985

Bu Yasanın ilgili maddeleri uyarınca Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından halen aylık almakta olan sigortalılarla hak sahiplerinin aylıkları dikkate alınarak ,Bakanlar Kurulunca alınacak bir kararla, bu Yasaya ekli IV Numaralı Cetvelde aylığa esas teşkil edecek derece ve basamağa intibak ettirilir.

- Geçici madde gecikmiş prim borcu ve gecikme zamlarını ödeme şekli.
2.32/2002
48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
11. Bu Yasanın 4.üncü maddesi altında sigortalı olanlar 31.12.1998 tarihi itibarıyla prim ve gecikme zamları ödenmiş olup 1.1.1999 – 31.12.2001 devresi için ödemeleri yapmamaları nedeniyle prim borcu bulunanlar 1.1.1999-31.12.2001 tarihleri arasındaki prim borçlarının tümünü bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak altı ay içinde ödedikleri takdirde ödemenin başladığı tarih itibarıyla o güne kadar tahakkuk eden gecikme zamları dondurulur.
- Prim borçlarının tümünü yukarıda öngörülen altı ay içerisinde ödeyen sigortalılar ödemenin tamamlandığı tarih itibarıyla tahakkuk edecek gecikme zamlarını prim borcunun tümünü ödediği tarihi takip eden aybaşından itibaren iki yıl içinde en çok yirmi dört eşit taksitte ödedikleri takdirde yukarıda belirtilen prim borçları ile gecikme zamlarını ödemiş olurlar.
- Ayrıca gecikme zammı taksitleri yukarıda öngörülen yirmi dört ay içerisinde ödenmediği takdirde ilgili hak sahibi ödemediği gecikme zamlarını Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası çerçevesinde gecikme zammı ile birlikte ödemek zorundadır.
- Geçici Madde 9/2003
30 Eylül 1999 tarihine kadar sigorta primlerini bir defada ödeyenlerin durumu
12. 30 Eylül 1999 tarihine kadar Esas Yasanın (90).Maddesi altında Malüllük,Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primlerini bir defada ödemiş ve aylık almaya başlamış olanlar Esas Yasanın 8’inci maddesi kurallarına bakılmaksızın bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 60 gün içerisinde müracaat etmeleri halinde hak sahibi olurlar.Bu süre içerisinde müracaat etmemeleri halinde bu haktan yararlanamazlar.Bu madde kuralları bu kapsamdaki kişilere bu (Değişiklik)Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için geriye dönük maddi menfaat sağlamaz.
- Geçici Madde 9/2003
1.6.1977 sonrası eski prim borçlarını ödeme şekli ile ilgili kurallar
13. Bu (Değişiklik) yasanın yürürlüğe girmeden önce Esas Yasanın 90. Maddesi altında ödenmesi gereken bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe gireceği tarihten önceki 3 yıldan fazla birikmiş olan prim borçları Esas Yasanın 4.maddesinin 3.Fıkrasına bağlı olarak çalışanların seçmiş oldukları aylık gelir basamağının ödeme tarihindeki karşılığı üzerinden ;
(2). Fıkrasına bağlı olarak çalışanların ise ödeme tarihindeki aylık prime esas kazançları üzerinden hesaplanır.
- Bu şekilde hesaplanan prim borçlarına ayrıca gecikme zammı uygulanmaz.
- Not:9/2003 sayılı Yasanın yürürlük tarihi 1 Mart 2003’tür.
- Geçici Madde 56/2003
1.1.1996-30.9.1999 tarihleri arasında sigorta primlerini geriye dönük ödeyenlerin durumu
14. 1.1.1996-30.9.1999 tarihleri arasındaki süre içerisinde bu Yasanın 90’inci Maddesi altında Malüllük,Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primlerini geriye dönük ödemiş olup,bu primleri Daire tarafından geçersiz sayılmakla birlikte primleri iptal edilmemiş ve hesaplarında duran kişilerin primleri bu Yasanın 8’inci Madde kurallarına bakılmaksızın geçerli sayılır.
- Ancak,bu Yasanın 61’inci Maddesi koşullarını yerine getirenler bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe giriş tarihinden başlayarak bu Yasa’nın 63’üncü Madde koşullarına göre yararlanırlar.
- Not:56/2003 sayılı Yasa 1.8.2003 tarihinden itibaren yürürlüğe girdi.

Geçici
Madde
Gecikmiş prim
borcu ve
gecikme
zamlarının
ödeme planı
5, 12/2005

15. Bu Yasanın 4'üncü maddesi altında sigortalı olanlardan 31.12.1989 tarihine kadar prim ve gecikme zammı borçları ödenmiş olanlar 01.01.1990 tarihinden bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödeme yapmadıkları nedenle, biriken prim ve gecikme zammı borçlarını aşağıdaki ödeme planı çerçevesinde ödeyebilirler.

- (1) (A) 01.01.1990-31.12.1999 tarihleri arasındaki prim borçlarının yarısını;
(B) 01.01.2000 tarihi ile bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarih arasındaki prim borçlarının tümünü,
bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak altı ay içerisinde ödemeleri halinde, ödeyenlerin ödemenin yapıldığı tarih itibariyle o güne kadar tahakkuk eden gecikme zamları dondurulur.

(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarına uygun olarak ödeme yapanlar, 01.01.1990-31.12.1999 tarihleri arasındaki prim borçlarının geriye kalan yarısı ile 01.01.2000 tarihinden bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk eden ve dondurulan gecikme zamlarının %30'unu, yukarıdaki (1)'inci fıkradaki ödemeyi takip eden aybaşından itibaren dört yıl içerisinde en çok 48 ay eşit taksitle ödeyebilirler. Ödemenin yapılması ile prim borçlarının ve gecikme zamlarının tümü ödenmiş olur.

(3) Gecikme zammı ile prim borçları taksitleri yukarıdaki (1)'inci ve (2)'inci fıkralarda öngörülen süreler içerisinde ödenmediği takdirde ilgili hak sahibi, ödemediği gecikme zammı ile prim borçlarını Kamu Alacakları Tahsili Usulü Yasası çerçevesinde gecikme zammı ile birlikte ödemek zorundadır.

Not: 12/2005 sayılı Yasanın yürürlük tarihi 8 Haziran 2005'tir.

Geçici
Madde
2, 16/2008
Gecikmiş prim
borcu ve
gecikme
zamlarının
ödeme planı
ile ilgili kurallar.
48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005

16. Bu Yasanın 4'üncü maddesi altında sigortalı olup 31.12.1989 tarihine kadar prim ve gecikme zammı borçları ödenmiş olanlardan, 1.1.1990 tarihinden 31.12.2007 tarihine kadar biriken prim ve gecikme zammı borçlarını bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödeyemeyenler, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak dört ay içerisinde Daireye müracaat etmeleri ve yapılacak değerlendirme sonucunda bu prim ve gecikme zamlarının tahsilinde yasal engel bulunmaması koşuluyla aşağıdaki ödeme planı çerçevesinde ödeyebilirler:

- (1) (A) 1.1.1990-31.12.1999 tarihleri arasındaki prim borçlarının %50'sini;
(B) 1.1.2000 tarihi ile 31.12.2007 tarihi arasındaki prim borçlarının tamamına bu prim borçlarına ait gecikme zammı borçlarının % 30'unu ekleyerek bulunacak toplam:
(a) 150.000.-YTL ve daha fazla ise prim borçlarının % 25'i ve bu % 25 prim borçlarına ait gecikme zamlarının % 30'unu;

- (b) 150.000.-YTL'den az ve 50.000.-YTL'den fazla ise prim borçlarının % 30'u ve bu % 30 prim borçlarına ait gecikme zamlarının % 30'unu;
- (c) 50.000.-YTL ve daha az ise prim borçlarının % 50'si ve bu % 50 prim borçlarına ait gecikme zamlarının % 30'unu ödemeleri halinde, ödemenin yapıldığı tarih itibarı ile o güne kadar tahakkuk eden gecikme zamları dondurulur.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarına uygun olarak ödeme yapanlar,
1.1.1990-31.12.1999 tarihleri arasındaki prim borçlarının geriye kalan %50'si ile 1.1.2000 tarihi ile 31.12.2007 tarihine kadar tahakkuk eden prim borçlarının geriye kalan kısmı ve bu kısma ait dondurulan gecikme zamlarının % 30'unu, yukarıdaki (1)'inci fıkradaki ödemeyi takip eden ay başından itibaren dört yıl içerisinde en çok kırk sekiz ay taksitle ödeyebilirler. Ödemenin yapılması ile prim borçları ile gecikme zamlarının tümü ödenmiş olur.
- (3) Gecikme zammı ile prim borçları taksitleri yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda öngörülen süreler içerisinde ödenmediği takdirde ilgili hak sahibi, ödemediği gecikme zammı ile prim borçlarını Kamu Alacakları Tahsili Usulü Yasası çerçevesinde gecikme zammı ile birlikte ödemek zorundadır.
- (4) Bu Yasanın 42/2002 ve 12/2005 sayılı değişiklikleri ile gecikmiş prim borcu ve gecikme zamlarının ödeme planı çerçevesinde ödenmesi gereken taksitlerini ödememiş sigortalılar bu yükümlülüklerini yerine getirmediikleri sürece bu (Değişiklik) Yasasından yararlanamazlar.
- (5) Bu maddede belirtilen 31.12.2007 tarihi, bu yasanın 4'üncü maddesinin (2) fıkrası kapsamında olan sigortalılar için 31.1.2008 tarihi olarak uygulanır.”

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999

Not:16/2008 sayılı Yasa 03.04.2008 tarihinde yürürlüğe girdi.

Geçici Madde
Gecikmiş Prim
Borçları ve
Gecikme
Zamlarının
Ödeme Planı
İle İlgili
Kurallar
30/2017

73/2007
80/2009
4/2010
5/2010
26/2013
36/2015

17. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının 4'üncü maddesi altında sigortalı olup 1 Ocak 2000 – 31 Aralık 2016 tarihleri arasında biriken prim ve gecikme zammı borçlarını bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödeyemeyenler, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak dört ay içerisinde Sosyal Sigortalar Dairesine isim, açık adres, telefon numarası, varsa e-mail adresi ve imza belirtmek suretiyle müracaat ederler. Sosyal Sigortalar Dairesi yapılan müracaata ilişkin değerlendirmeyi, müracaat tarihini esas alarak en geç iki ay içerisinde müracaatçıya gerekçeli ve yazılı olarak bildirir. Müracaatçı bildirim yapıldığı tarihten başlayarak bu prim ve gecikme zamlarına ilişkin borçlarını aşağıdaki ödeme planları çerçevesinde öder:

- (1) 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2016 tarihi arasındaki prim borçlarının %100'ünü ve ödemenin yapıldığı tarih itibarı ile o güne kadar tahakkuk eden toplam gecikme zammının %15'ini bir defada en geç 30 Kasım 2017 tarihine kadar ödemeleri halinde prim borçlarının ve gecikme zamlarının tümü ödenmiş sayılır.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca peşin ödeme planını tercih etmeyenlere aşağıdaki taksitli ödeme planı çerçevesinde, 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2016 tarihi arasındaki prim borçlarının:
 - (A) %25 (yüzde yirmi beş)'ini ve bu %25 (yüzde yirmi beş) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %90 (yüzde doksan)'ının;
 - (B) %50 (yüzde elli)'sini ve bu %50 (yüzde elli) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %65 (yüzde altmış beş)'inin;
 - (C) %75 (yüzde yetmiş beş)'ini ve bu %75 (yüzde yetmiş beş) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %40 (yüzde kırk)'ının,30 Kasım 2017 tarihine kadar ödenmesi halinde, ödemenin yapıldığı tarih itibarı ile o güne kadar tahakkuk eden gecikme zamları dondurulur.
- (3) Yukarıdaki (2)'nci fıkra kurallarına uygun olarak ödeme yapanlar, 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2016 tarihine kadar tahakkuk eden prim borçlarının geriye kalan kısmını ve bu kısma ait dondurulan gecikme zamlarının (A) bendi uyarınca %90 (yüzde doksan)'ını, (B) bendi uyarınca %65 (yüzde altmış beş)'ini, (C) bendi uyarınca %40 (yüzde kırk)'ını yukarıdaki (2)'nci fıkradaki ödemeyi takip eden ay başından itibaren üç yıl içerisinde en fazla otuz altı ay taksitle ödeyebilirler. Ödemenin yapılması ile prim borçlarının ve gecikme zamlarının tümü ödenmiş sayılır.
- (4) Üç yılın sonunda tüm taksitlerini ödemeyen sigortalıların, kalan toplam borcu prim borcu olarak kabul edilir ve Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının 90'ıncı maddesi uyarınca tahsil edilir.

Geçici Madde 18.
Kısmi
Aylıktan
Müstakil
Aylığa Geçiş
Hakkında
Kural
11/2019

Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce Sosyal Sigortalar Dairesi uygulamaları sonucunda kısmi aylık alıp müstakil aylığa geçenlerin aylıkları, müstakil aylık olarak kalmaya devam eder. Ayrıca, bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmi aylık alıp müstakil aylığa geçmemiş sigortalılar veya hak sahiplerinin müstakil aylığa geçme hakları saklıdır.

Geçici Madde 19.
Gecikmiş Prim
Borçları ve
Gecikme
Zamlarının
Ödeme Planı
ile İlgili

Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının 4'üncü maddesi altında sigortalı olup 1 Ocak 2000 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasında biriken prim ve gecikme zammı borçlarını bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödeyemeyenler, bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak dört ay içerisinde Sosyal Sigortalar Dairesine isim, açık adres, telefon numarası, varsa e-mail adresi ve

imza belirtmek suretiyle müracaat ederler. Sosyal Sigortalar Dairesi yapılan müracaata ilişkin değerlendirmeyi, müracaat tarihini esas alarak en geç iki ay içerisinde müracaatçıya gerekçeli ve yazılı olarak bildirir. Müracaatçı bildirim yapıldığı tarihten başlayarak bu prim ve gecikme zamlarına ilişkin borçlarını aşağıdaki ödeme planları çerçevesinde öder:

- (1) 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2019 tarihi arasındaki prim borçlarının %100'ünü ve ödemenin yapıldığı tarih itibari ile o güne kadar tahakkuk eden toplam gecikme zammının %15'ini bir defada en geç 30 Eylül 2020 tarihine kadar ödemeleri halinde prim borçlarının ve gecikme zamlarının tümü ödenmiş sayılır.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca peşin ödeme planını tercih etmeyenlere aşağıdaki taksitli ödeme planı çerçevesinde, 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2019 tarihi arasındaki prim borçlarının:
 - (A) %25 (yüzde yirmi beş)'ini ve bu %25 (yüzde yirmi beş) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %90 (yüzde doksan)'ının;
 - (B) %50 (yüzde elli)'sini ve bu %50 (yüzde elli) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %65 (yüzde altmış beş)'inin;
 - (C) %75 (yüzde yetmiş beş)'ini ve bu %75 (yüzde yetmiş beş) prim borçlarına ait gecikme zamlarının %40 (yüzde kırk)'ının,30 Eylül 2020 tarihine kadar ödenmesi halinde, ödemenin yapıldığı tarih itibari ile o güne kadar tahakkuk eden gecikme zamları dondurulur.
- (3) Yukarıdaki (2)'nci fıkra kurallarına uygun olarak ödeme yapanlar, 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2019 tarihine kadar tahakkuk eden prim borçlarının geriye kalan kısmını ve bu kısma ait dondurulan gecikme zamlarının (A) bendi uyarınca %90 (yüzde doksan)'ını, (B) bendi uyarınca %65 (yüzde altmış beş)'ini, (C) bendi uyarınca %40 (yüzde kırk)'ını yukarıdaki (2)'nci fıkradaki ödemeyi takip eden ay başından itibaren üç yıl içerisinde en fazla otuz altı ay taksitle ödeyebilirler. Ödemenin yapılması ile prim borçlarının ve gecikme zamlarının tümü ödenmiş sayılır.
- (4) Bir hizmet veya çıraklık akdine dayanarak çalıştırılanlar kendi adlarına işverenleri tarafından ödenmesi gereken prim ve gecikme zammı borçları için bu Yasa kurallarından faydalanmak üzere müracaatta bulunamazlar.
- (5) Ödeme planından faydalanabilmek için işverenin müracaatta bulunarak işyeri sicil bazında kendisine ve tüm çalışanlarına ait 31 Aralık 1999 tarihine kadar oluşmuş tüm prim borçlarını ödemiş ve 1 Ocak 2000 tarihinden sonraki dönem için kendisine ve çalışanlarına ait prim borçlarını bu madde kurallarına göre yapılandırması koşuldur.
- (6) İşverenin adına kayıtlı bulunan her işyeri için ayrı ayrı değerlendirme yapılır.
- (7) Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar (Değişiklik) Yasasının 2'nci maddesinden yararlanan sigortalılar, sadece 1 Ocak 2017 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasında biriken prim ve gecikme zammı borçları için işbu (Değişiklik) Yasasından yararlanabilirler.
- (8) Ülkede Yaşanan Ekonomik Kriz Nedeniyle Sosyal Sigortalar

30/2017

3/2019

Yasasına Tabi Sigortalıların Ödemesi Gereken Prim Miktarında % 1.5 İndirim Yapılması ve Ödenmemiş Prim Borçlarına Ait Gecikme Zamlarının İndirilmesine İlişkin (Geçici Kurallar) Yasasının 5'inci maddesinden yararlanıp prim borçlarını yapılandıran sigortalılar 1 Ocak 2019 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasındaki dönemde oluşan prim borçları için bu Değişiklik Yasasından yararlanabilirler.

- (9) Hakkında hukuk davası açılan işverenler, bu davalara ait dava masraflarını ödemediği takdirde bu madde kurallarından yararlanamazlar.
- (10) Üç yılın sonunda tüm taksitlerini ödemeyen sigortalıların, kalan toplam borcu prim borcu olarak kabul edilir ve Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının 90'ıncı maddesi uyarınca tahsil edilir.

Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının Geçici 11'inci maddesinin uygulanmasına ilişkin kurallar. 18/2003

1. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının Geçici 11'inci maddesinde birikmiş borcun taksitle ödenmesine ve gecikme zammının dondurulmasına ilişkin kuralları 31.12.1999 tarihi itibarıyla prim ve gecikme zamlarını ödemiş olup ekonomik kriz nedeniyle 01.01.2000-31.12.2001 devresi için prim borcu bulunanlar hakkında da aynen uygulanır.

Yukarıda öngörülen devrelere yapılacak uygulama için bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak altı aylık yeni bir süre verilir.

Not: 18/2003 sayılı Yasanın yürürlük tarihi 1 Nisan 2003'tür.

Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasının Geçici 15. maddesinin uygulanmasında ek süre.

16/1976
12/1979
9/1981
43/1982
26/1985
36/1988
14/1990
20/1991
45/1998
22/2001
32/2002
9/2003
18/2003
56/2003
12/2005

2. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası kapsamında sigortalı olup 31.12.1982 tarihine kadar prim ve gecikme zammı borçları ödenmiş olanların, 01.01.1990 tarihinden 8 Haziran 2005 tarihine (12/2005 sayılı Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe) kadar birikmiş prim ve gecikme zammı borçlarını, öngörülen ödeme planı çerçevesinde ödenmesine imkan tanıyan adı geçen Yasanın Geçici 15. maddesinin (1)'inci fıkrasının son paragrafında öngörülen altı aylık süreye hitam tarihi (8 Aralık 2005 tarihi) itibarıyla altı aylık yeni bir süre verilir ve ek süre içerisinde öngörülen ödemeleri gerçekleştirenler de ödeme planının diğer kurallarından faydalanırlar.

Not: 8/2006 sayılı yasanın yürürlük tarihi 25 Ocak 2006'dır

16/1976
12/1979
9/1981
43/1982
26/1985
36/1988
14/1990
20/1991

3. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası kapsamında sigortalı olup 31.12.1989 tarihine kadar prim ve gecikme zammı borçları ödenmiş olanların, 01.01.1990 tarihinde 8 Haziran 2005 tarihine (12/2005 sayılı Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihe) kadar birikmiş prim ve gecikme zammı borçlarını, öngörülen ödeme planı çerçevesinde ödemesine imkan tanıyan adı geçen yasanın Geçici 15. maddesinin (1). Fıkrasının son paragrafında

45/1998
22/2001
32/2002
9/2003
18/2003
56/2003
12/2005
8/2006

öngörülen ve Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar (Geçici Kurallar) Yasası ile de altı ay uzatılan süreye, bu Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak beş aylık yeni bir süre verilir. Bu süre içerisinde öngörülen ödemeleri gerçekleştirenler de ödeme planının diğer kurallarından aynen faydalanırlar.
Not: 62/2006 sayılı yasa 14.11.2006 tarihinden itibaren yürürlüğe girdi.

Geçici Madde
Bu Yasanın
yürürlüğe girdiği
tarihten önce
feragatleri ile
Yaşlılık Aylığı
Durdurulanların
tekrardan
aylıklarının
bağlanması ile
ilgili kurallar
2/2010

1. 1 Kasım 2009 tarihinden önce feragatleri nedeniyle yaşlılık aylıkları başvuru tarihlerinden sonraki aydan itibaren bağlanmış olan sigortalılara Sosyal Sigortalar Dairesine 1 Mayıs 2010 tarihine kadar şahsen başvurmaları halinde, işten ayrılmalarını takip eden günden itibaren ödenmemiş olan yaşlılık aylıkları ödenir.

Bölüm XX SON KURALLAR

Kıyasen
uygulama

159. Bu Yasanın 4. maddesinin (3) ve (4). fıkraları kapsamına girenler hakkında 6, 7, 9, 19, 27, 28, 29, 30, 32, 39, 56, 62, 64, 68,73, 85, 86, 96, 97, 98, 104, 110, 115 ve geçici 2. maddeler kuralları kıyas yoluyla uygulanır.

Tarife ve
Tüzükler
24, 20/1991

160. Bu Yasa kurallarının daha iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla:
- (1) Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak Tüzüklerle aşağıda belirtilen konular düzenlenebilir:
- (A) Bu Yasa kurallarının, kara, deniz ve hava ulaştırma işlerinde çalışanlarla 9'uncu madde kapsamına girenlere ve bunların işverenlerine ne gibi değişik usullerle uygulanacağı;
- (B) 10'uncu maddenin son paragrafındaki devirle ilgili kuralların ne yolda uygulanacağı;
- (C) İşyeri, İş ve sigortalıların tescili, işverenler tarafından tutulacak kayıtlar ve işverenlerin uymaya mecbur buldukları usul ve esaslar;
- (Ç) Gelir ve aylıkların ödeme zamanı;
- (D) Sigortalıların kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayılarını ve sigorta primlerini gösteren kayıt ve belgelerin ve sigortalı hesap kartlarının nitelik, usul ve esasları ile verilme süreleri;
- (E) Primler hesabına esas tutulacak kazançlar toplamının hangi usul ve esaslara göre ölçümleneceği;
- (F) Sosyal Sigortalar İdare Meclisinin toplantı ve çalışma esasları ve usulleri;

- (G) Tarım, orman ve hayvancılık kesimlerinde bağımsız veya işveren olarak çalışanların kendilerine ait primlerin ödeme şekli ve süreleri;
- (H) Tarım, balıkçılık veya hayvancılık kesimlerinde bağımsız olarak çalışanların kendilerine ait primlerin ödenmesinde hangi hallerde ve ne oranda indirim yapılabileceği
- (I) Bu Yasanın 154'üncü maddesi kuralları uyarınca ödenek miktarlarının hangi tarihten itibaren ve ne miktarda artırılabilceği;
- (İ) Sosyal Sigortalar müfettişlerinin görev, yetki ve yükümlülüklerine ilişkin kurallar;
- (J) Sigortalıların geçici görev veya iş ile yabancı ülkelerde buldukları sırada uğrayabilecekleri iş kazaları veya diğer kaza hallerinde uygulanacak sigorta işlemlerine ilişkin usul ve esaslar; ve
- (K) İşsizlik Sigortası uygulamalarında izlenecek usul ve şekiller ile ilgili daireler ve servisler arasında görev ve hizmet ilişkileri.

(2) Daire Müdürlüğünce hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak tarifelerle aşağıdaki konular düzenlenebilir:

- (A) 23'üncü ve 27'nci maddelerinde sözü geçen gelirlerin sermayeye çevrilmesine ilişkin kurullarla işverenlere veya üçüncü kişilere rücuhan ödettilerecek olan peşin değerlerin tutarlarının hesaplanmasına ilişkin kurullar;
- (B) 47'nci maddesinde sözü geçen maktu gebelik ve doğum yardımlarına ilişkin kurullar;
- (C) 48'inci maddesinde sözü geçen emzirme yardımına ilişkin kurullar;
- (Ç) 109'uncu maddesinde sıralanan hal ve durumlarda yine bu maddelerde belirtilen kişilere ödenecek gidip gelme yol paraları ile zorunlu masraflar hakkındaki kurullar.
- (D) 110'uncu maddesindeki cenaze masrafı ödemesine ilişkin kurullar.

Uygulama şekli 161. Bu Yasada belirtilen Sosyal Sigorta yardımları ile hak ve mükellefiyetlerinin:

- (1) 4. maddenin (1) ve (2). Fıkraları kapsamında belirtilen kişiler ile (2). Fıkrasında belirtilenlerden tarım ve orman kesimine dahil olanların hangi kesimdekileri hakkında, hangi bölge sınırları içinde hangi tarihten itibaren,
- (2) 4. maddenin (3) ve (4). fıkraları kapsamında sayılanlar hakkında hangi bölge sınırları içinde hangi faaliyet kollarında veya işyerlerinde hangi sabit ve gezici işlerde veya mesleklerde, hangi tarihten itibaren, hangi sigorta kolları itibariyle uygulanmaya başlayacağı ve uygulamalarda tedahül edebilecek bu tarihlerden hangilerinin nazara alınacağı Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu'nca kararlaştırılır.

Uygulama 162. Yasanın 87, 88, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138,139, 140,

zamani 141, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 150, 151, 152, 153,154, 156,
71,9/1981 157, 160, 161 ve geçici 5. ve 7. maddeleri kuralları 1 Haziran
1977 tarihinden itibaren uygulanır.

Yürürlükten 163. 16 Ağustos 1960 tarihli Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasına uygun
kaldırılan olarak 21 Aralık 1963 tarihine kadar uygulanmış ve mer'i
mevzuat bulunan Sosyal Sigorta Kanunu ve İşçi Tazminat Kanunu bu
Fasıl 354 Yasanın yürürlük tarihinden itibaren yürürlükten kalkar.
(31/56 ve Ancak, bu Yasada belirtilen veya belirtilmeyen Sosyal
32/58) ,23/1961 Sigortalar mahiyetinde halen.cari mevzuatın bu Yasaya aykırı
Fasıl 188 olmayan kuralları, yenileri çıkarılıncaya kadar veya bu Yasanın
84/1962 uygulanamadığı ölçüde ve sürede yürürlükte kalır. Bu kuralların
72,9/1981 uygulamalarında öncelikle, bu Yasa kurallarına kıyasen
uygunluğu sigortalıların yararları yönünde nazara alınır.

Yürürlükten Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak,
Kaldırma ve Sosyal Sigorta Gecikme Zammı Oranlarının Yeniden
Koruma 48/09 Düzenlenmesine İlişkin Yasa ile Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar
51/2009 Yasasının Geçici 8'inci Maddesinin (4)'üncü Fıkrasında
2/2010 Düzenlenmiş Olan Aylık ve Gelirlerin Yükseltilmesinin Yeniden
Düzenlenmesine İlişkin Yasa, bu Yasalar altında yapılan
işlemlere halel gelmeksizin yürürlükten kaldırılırlar.

Yürütme 164. Bu Yasayı Bakanlar Kurulu yürütür.
yetkisi
Yürürlüğe giriş 165. Bu Yasa Resmi Gazetede yayını izleyen ay başından itibaren
yürürlüğe girer.

74, 9/1981

EK I
I NUMARALI CETVEL
(149-157. Maddeler)
(Türk Lirası Aylık Miktarlar)

ÖDENEK ÇEŞİDİ	Hak Sahibi İçin	Hak sahibinin bakımı ile mükellef olduğu kişi sayısına göre ödeneğine ilave edilecek miktarlar		
		1 kişi için	2 kişi için	3 ve daha fazla kişi için
Malûllük	2634	1054	1582	2108
Yaşlılık	2634	1054	1582	2108
Dulluk	2634	1054	1582	2108
Yetimlik	1800	----	----	----

II NUMARALI CETVEL
(149 – 157. Maddeler)
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARINDAN DOLAYI
(Türk Lirası Aylık Miktarlar)

ÖDENEK ÇEŞİDİ	Hak Sahibi İçin	Hak sahibinin bakımı ile mükellef olduğu kişi sayısına göre ödeneğine ilave edilecek miktarlar
------------------	-----------------------	--

			1 kişi için	2 kişi için	3 ve daha fazla kişi için
(1) İş görmezlik geliri	100	3232	1054	1582	2108
Sürekli tam veya Kısmi İŞ GÖRMEZLİK DERECESİ %	90	2910	950	1424	1898
	80	2586	844	1266	1688
	70	2264	738	1108	1476
	60	1940	634	950	1266
	50	1616	528	792	1054
	40	1294	422	634	844
	30	970	318	476	634
20	648	212	318	422	
(2) Dulluk		3232	1054	1582	2108

EK II
I NUMARALI CETVEL
(149-157. Maddeler)
(Türk Lirası Aylık Miktarlar)

ÖDENEK ÇEŞİDİ	Hak Sahibi İçin	Hak sahibinin bakımı ile mükellef olduğu kişi sayısına göre ödeneğine ilave edilecek miktarlar		
		1 kişi için	2 kişi için	3 ve daha fazla kişi için
Malûllük	1317	527	791	1054
Yaşlılık	1317	527	791	1054
Dulluk	1317	527	791	1054
Yetimlik	900	----	----	----

II NUMARALI CETVEL
(149 – 157. Maddeler)
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARINDAN DOLAYI
(Türk Lirası Aylık Miktarlar)

ÖDENEK ÇEŞİDİ	Hak Sahibi İçin	Hak sahibinin bakımı ile mükellef olduğu kişi sayısına göre ödeneğine ilave edilecek miktarlar			
		1 kişi için	2 kişi için	3 ve daha fazla kişi için	
(1) İş görmezlik geliri	100	1616	527	791	1054
Sürekli tam veya Kısmi İŞ GÖRMEZLİK DERECESİ %	90	1455	475	712	949
	80	1293	422	633	844
	70	1132	369	554	738
	60	970	317	475	633
	50	808	264	396	527
	40	647	211	317	422
	30	485	159	238	317
20	324	106	159	211	
(2) Dulluk		1616	527	791	1054

EK III
Çalışma , Rehabilitasyon ve Sosyal İşler Bakanlığı
SOSYAL SİGORTALAR DAİRESİ
(1976 Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası'nın Geçici 7. maddesi ile ilgili)
III Numaralı Cetvel

Barem Derecesi	Personel Mevki ve Memuriyet Kadroları (YENİ KURULUŞ OLARAK İHTİYAÇ VE TAHSİS)							
	ÜNVANI	Merkez	YEREL KURULUŞLAR				TOPLAM	
		Sosyal Sigortalar Dairesi	ŞUBELER			BÜROLAR		
			Lefkoşa	Mağusa	Güzelyurt	Girne		Yeni İskele

27	Sosyal Sigortalar Dairesi Müdürü	1							1
25-	Sosyal Sigortalar Daire Yard.	2							2
26	Muhasebe Müdürü	1							1
25-	Muhasebe Müdür Yardımcısı	1							1
26	Aktuarya ve İstatistik İşleri	1							1
23	Müdürü	1							1
24	Hukuk İşleri Müdürü	1							1
24	Sigorta İşleri Müdürü	4							4
24	Sigorta İşleri Müdür Yardımcısı	1							1
23	Muhasebeci	1							1
20	Personel ve İdari İşler Müdürü	1							1
20	İdare Meclisi Büro Şefi	2							2
19	Sekreter – Steno- Daktilograf		1	1	1				3
13	Sosyal Sigorta Şube Müdürü		1	1	1				3
23	Sosyal Sigorta Şube Müdür		6	5	4				15
20	Yardımcısı					1	1	1	3
20	Sosyal Sigorta Şube Müfettişi		1	1	1				3
19	Sosyal Sigorta Büro Müdürü		1	1	1				3
17	İşveren Servis Şefi					1	1	1	3
17	Sigorta Servis Şefi		2	2	1	1	1	1	8
17	İşveren – Sigorta Servis Şefi		2	2	2	1	1	1	9
16	İşveren Memuru	10	4	3	3	1	1	1	23
16	Bordro Kontrol Memuru	8							8
16	Sigortalar Memuru	6							6
16	Muhasebe Memuru	2							2
15	Makine ve Hesap Kartı Memuru	5	2	1	1	1	1	1	12
15	Teftiş Raporları Takip Memuru		1	1	1	1	1	1	6
15	Evrak ve Arşiv – Dosya Memuru		1	1	1	1	1	1	6
13	Veznedar	2							2
13	Veznedar Yard. ve Sigorta	5	1	1	1				8
13	memuru	8	2	2	2	2	1	1	18
12	Malzeme ve Ayniyat Ambargo	2							2
9	Memuru	3	2	1	1	1	1	1	10
8	Memur	2							2
7	Daktilograf-Sekreter								
7	Şoför (Teknisyen)								
	Odacı-Hademe								
	Bekçi								
	TOPLAM	70	27	23	21	11	10	10	172

IV NUMARALI CETVEL
(56A, 62A ve 68A Maddeler)

GÖSTERGE TABLOSU										
DERECE	BASAMAK									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	105	110	115	120	125	130	135	140	145	
2	150	155	160	165	170	175	180	185	190	
3	195	200	205	210	215	220	225	230	235	
4	240	245	250	255	260	265	270	275	280	
5	285	290	295	300	305	310	315	320	325	
6	330	335	340	345	350	355	360	365	370	
7	375	380	385	390	395	400	405	410	415	
8	420	425	430	435	440	445	450	455	460	
9	465	470	475	480	485	490	495	500	505	
10	510	515	520	525						

VI NUMARALI CETVEL
(56A, 62A ve 68A Maddeler)

YAŞLILIK AYLIKLARI TABLOSU										
DERECE	BASAMAK									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1265.32	1274.18	1283.10	1292.08	1301.12	1310.23	1319.40	1328.64	1337.94	
2	1347.31	1356.74	1366.23	1378.96	1391.86	1405.57	1419.41	1433.37	1447.47	
3	1461.70	1475.36	1489.13	1503.03	1517.06	1529.00	1541.03	1553.16	1565.38	
4	1577.70	1590.12	1602.63	1615.25	1627.96	1640.77	1653.68	1666.70	1679.82	
5	1693.04	1706.36	1719.79	1733.32	1746.96	1760.71	1774.57	1788.54	1802.61	
6	1816.80	1831.10	1845.51	1860.03	1874.67	1889.42	1904.29	1919.28	1934.38	
7	1949.61	1964.95	1980.42	1996.00	2011.71	2031.83	2052.15	2072.67	2093.39	
8	2114.33	2135.47	2156.83	2178.39	2200.18	2222.18	2244.40	2266.85	2289.51	
9	2312.41	2335.53	2358.89	2382.48	2406.30	2430.36	2454.67	2479.22	2504.01	
10	2529.05	2554.34	2579.88	2605.68						